

Zefanja

1.	Inleiding	2
2.	Historische achtergrond bij Zefanja	3
	Betekenis van de naam Zefanja	4
	Toekomstige toepassing Zefanja	6
3.	Onheilstijding over Israël	6
	Boos geslacht	9
	Dag des HEEREN	11
4.	Verwoesting van de economie	15
5.	Onheilstijding over andere volken	18
	Einde 70-ste week van Daniël	21
6.	Jeruzalem	28
7.	Redding	35

1. Inleiding

Het boek Zefanja nodigt niet bepaald uit om er lang bij stil te staan. In zijn optreden doet Zefanja niets anders dan oordeel aankondigen over Israël en enkele volken. In de eerste plaats echter over Israël, of beter gezegd over Juda, de twee stammen van Israël, namelijk het Joodse volk met als hoofdstad Jeruzalem. Hierover gaat feitelijk de hele profetie. Boven hoofdstuk 2 staat wel: "bedreigingen tegen verschillende volken", maar op één of ander wijze hebben de volken die daar genoemd worden, rechtstreeks met Israël van doen.

Zefanja 1 : 1-18*

- 1 Het woord des HEEREN, hetwelk geschied is tot Zefanja, den zoon van Cuschi, den zoon van Gedalja, den zoon van Amarja, den zoon van Hizkia; in de dagen van Josia, den zoon van Amon, den koning van Juda.
- 2 Ik zal ganselijk alles wegrapen uit dit land, spreekt de HEERE.
- 3 Ik zal wegrapen mensen en beesten; Ik zal wegrapen de vogelen des hemels, en de vissen der zee, en de ergernissen met de goddelozen; ja, Ik zal de mensen uit dit land uitroeien, spreekt de HEERE.
- 4 En Ik zal Mijn hand uitstrekken tegen Juda, en tegen alle inwoners van Jeruzalem; en Ik zal uit deze plaats uitroeien het overblijfsel van Baal, en den naam der Chemarim met de priesters;
- 5 En die zich nederbuigen op de daken voor het heir des hemels, en die zich nederbuigende zweren bij den HEERE, en zweren bij Malcham;
- 6 En die terugkeren van achter den HEERE; en die den HEERE niet zoeken, en vragen naar Hem niet.
- 7 Zwijgt voor het aangezicht des Heeren HEEREN; want de dag des HEEREN is nabij; want de HEERE heeft een slachtoffer bereid, Hij heeft Zijn genoden geheiligd.
- 8 En het zal geschieden in den dag van het slachtoffer des HEEREN, dat Ik bezoeking zal doen over de vorsten, en over de kinderen des konings, en over allen, die zich kleden met vreemde kleding.
- 9 Ook zal Ik ten zelve dage bezoeking doen over al wie over den dorpel springt; die het huis hunner heren vullen met geweld en bedrog.
- 10 En er zal te dien dage, spreekt de HEERE, een stem des gekrijts zijn van de Vispoort af, en een gehuil van het

- tweede gedeelte, en een grote breuk van de heuvelen af.
- 11 Huilt, gij inwoners der laagte! Want al het volk van koophandel is uitgehouwen, al de gelddragers zijn uitgeroeid.
  - 12 En het zal geschieden te dien tijde, Ik zal Jeruzalem met lantaarnen doorzoeken; en Ik zal bezoeking doen over de mannen, die stijf geworden zijn op hun droesem, die in hun hart zeggen: De HEERE doet geen goed, en Hij doet geen kwaad.
  - 13 Daarom zal hun vermogen ten roof worden, en hun huizen tot verwoesting; zij bouwen wel huizen, maar zij zullen ze niet bewonen; en zij planten wijngaarden, maar zij zullen derzelve wijn niet drinken.
  - 14 De grote dag des HEEREN is nabij; hij is nabij, en zeer haastende; de stem van den dag des HEEREN; de held zal aldaar bitterlijk schreeuwen.
  - 15 Die dag zal een dag der verbolgenheid zijn; een dag der benauwdheid en des angstes, een dag der woestheid en verwoesting, een dag der duisternis en der donkerheid, een dag der wolk en der dikke donkerheid;
  - 16 Een dag der bazuin en des geklanks tegen de vaste steden en tegen de hoge hoeken.
  - 17 En Ik zal de mensen bang maken, dat zij zullen gaan als de blinden; want zij hebben tegen den HEERE gezondigd; en hun bloed zal vergoten worden als stof, en hun vlees zal worden als drek.
  - 18 Noch hun zilver, noch hun goud zal hen kunnen redden ten dage der verbolgenheid des HEEREN; maar door het vuur Zijns ijvers zal dit ganse land verteerd worden; want Hij zal een voleinding maken, gewisselijk, een haastige, met al de inwoners dezes lands.

De hoofdgedachte is dat de "dag des HEEREN" zal komen. Dat in die dag in de eerste plaats een oordeel gebracht zal worden over Juda, Jeruzalem en het Joodse volk, en vervolgens over nog meer volkeren. Dat wordt hier met grote kracht naar voren gebracht en genoemd onder de term "de grote dag des HEEREN". In vers 15 wordt die dag genoemd "dag der verbolgenheid, dag der benauwdheid, dag des angstes, dag der woestheid en verwoesting, dag der duisternis en der donkerheid", etcetera. Iedereen die altijd gedacht heeft dat de "dag des HEEREN" de zondag is, kan meteen naar huis. De term "dag des HEEREN" wordt in de Bijbel enkel en alleen gebruikt ter aanduiding van het oordeel dat de Heer Zelf zal brengen. Weliswaar over de volkeren en dus over de aarde in het alge-

* Tenzij anders vermeld, komen de aangehaalde Bijbelteksten uit de Statenvertaling.

meen, maar in het bijzonder over het volk dat zich bij Zijn Naam noemt, namelijk Israël. Hier in Zefanja meer specifiek over het Joodse volk en de stad Jeruzalem.

2. Historische achtergrond bij Zefanja

Het woord "dag" heeft de betekenis van "oordeel"; niet alleen in het Hebreeuws of het Grieks, maar ook in het Nederlands. "Dag" veronderstelt namelijk dat er dingen aan het licht gebracht worden, zodat men ze openlijk kan zien, beoordelen en eventueel veroordelen. Het Nieuwe Testament spreekt over: "dingen die door het licht bestraft worden". Zo spreken wij ook in het kader van het Nieuwe Testament over "de dag van Christus", maar dat betekent in wezen precies hetzelfde. Natuurlijk is het op een bepaald tijdstip, maar "de dag van Christus" betekent: het oordeel van Christus. Het is de term die in het bijzonder gebruikt wordt voor onze openbaring voor de rechterstoel van Christus ter gelegenheid van het einde van onze (vijfde) bedeling, bij de opname van de Gemeente. De term "dag des HEEREN" wordt dus niet in verband gebracht met ons of met de Gemeente, maar met Israël in de eerste plaats en daarna met de overige volken. Feitelijk is de term min of meer synoniem met de periode van 33 jaar, zoals we die gemakshalve maar noemen, de periode vanaf het einde van de 70-ste week van Daniël tot aan het moment dat de Heer Zelf officieel Zijn Koninkrijk op aarde over alle volkeren zal vestigen. Als we het iets minder strikt nemen, valt daar ook de tweede helft van de 70-ste week in.

Verder moet ik meteen zeggen dat dit een profetie is over Juda, zoals vers 1 zegt: "... in de dagen van Josia ...". Het gaat dus echt over het Joodse volk, want in de dagen van Josia waren de tien stammen al lang (ongeveer 100 jaar eerder) in Assyrische ballingschap weggevoerd. Meestal zetten we als datum 620 v. Chr. bij het belangrijkste werk van koning Josia, namelijk de godsdienstige hervorming, de reiniging en herinwijding van de tempel. In 722 v. Chr. waren de tien stammen al in ballingschap weggevoerd zodat de profetie rechtstreeks uitgesproken wordt in verband met Juda, het Joodse volk. Dat betekent ook dat er een historische achtergrond is voor deze profetie en dat geeft velen de gelegenheid om de profetie naar het verleden weg te redeneren. Dat wil zeggen dat al wat Zefanja hier aankondigt al vervuld zou zijn, want in 606 v. Chr., dus ongeveer vijftien jaar na de hervorming in de dagen van Josia, werd Jeruzalem voor de eerste maal veroverd door de Chaldeeën (Babyloniërs). Zij namen de stad in, voerden de leidslieden van het volk af naar Babel, waaronder Daniël en zijn vrienden. Daarna kwam dezelfde Joodse staat in opstand

tegen Babel en tegen Nebukadnezar, zodat Nebukadnezar met zijn Babylonische legers opnieuw de stad belegerde en innam in 598 v. Chr. Bij die gelegenheid nam hij niet de leidslieden, maar bijna het hele volk mee naar Babel, en liet datgene achter waarvan hij dacht het niet nodig te hebben.

Dan begint officieel de ballingschap. Niettemin bleef er ook toen nog een deel van de Joodse staat over. Een minderheid in en om Jeruzalem, een overblijfsel des volks. Maar ook dat deel kwam niet tot geloof in de Heer en bleef leven in opstand tegen de koning van Babel. Het resultaat was dat het leger van Nebukadnezar voor de derde maal naar Jeruzalem kwam in 587 v. Chr. Vervolgens werd Jeruzalem weer ingenomen, waarbij vrijwel iedereen om het leven kwam. De stad werd verwoest en de tempel verbrand, waarmee dat wel het voorlopige einde was van het koningshuis van David. Zedekia was de laatste koning uit het huis van David en sinds die tijd is er geen koning meer op de troon van David, althans niet in het Jeruzalem dat op aarde is. Wél in het Jeruzalem hierboven, maar dat is een ander verhaal.

Men beweert dan dat deze profetie over dat oordeel in die tijd vervuld is door de opkomst van het Babylonische rijk, dat uiteindelijk de totale verwoesting van de Joodse staat tot gevolg heeft gehad. Dat is wel een aardige gedachte en het valt niet te ontkennen dat die gebeurtenissen de aanleiding zijn geweest tot deze profetieën en dat deze profetieën als waarschuwing voor de komende gebeurtenissen hebben gediend. Het neemt echter niet weg dat ook na Zefanja, in het bijzonder in het Nieuwe Testament, uitgebreid de komst van de "dag des HEEREN" en het daarmee gepaard gaande oordeel wordt aangekondigd. Dat betekent dat, hoewel deze profetieën van Zefanja weliswaar een soort toepassing gehad hebben in de dagen van het Babylonische rijk, dezelfde profetieën - alsnog en definitief - vervuld zullen worden in de dagen van de wederkomst van Christus, zoals uit de Nieuw Testamentische commentaren blijkt.

We hebben weliswaar de plicht om deze profetie te zien in verband met gebeurtenissen die al in het verleden liggen (2500 jaar geleden). Het neemt niet weg dat we net zo goed de plicht hebben om in te zien, dat dezelfde profetieën alsnog in de toekomst actueel zullen zijn en vervuld zullen worden. Die tijd is niet veraf meer. Zo hebben op zekere wijze deze profetieën óók een toepassing gehad in het jaar 70 van onze jaartelling, toen, in een eveneens ongelovige Joodse staat, Jeruzalem verwoest en de tempel verbrand werd. Niet door Babyloniërs, maar door de Romeinen. In de toekomst zal dat nog een keer gebeuren, niet door Babyloniërs of

Romeinen, maar door de Heer Zelf. Voor zover er buitenlanders bij betrokken zijn, zijn het de Russen, maar dat weten ze zelf nog niet.

Betekenis van de naam Zefanja

Wat wij in de eerste plaats moeten vaststellen, is dat de naam Zefanja op zichzelf zowel positief als negatief opgevat kan worden. De naam Zefanja (tsafan-ja) betekent: "Jehovah zal verbergen, bewaren, als een schat". Het is niet het meest gebruikelijke woord voor verbergen. Dat is "satar", zoals dat voorkomt in de naam Ester. Het is een term die meer de betekenis heeft van "als een schat bewaren". Daarmee is het dubbelzinnig, want wij weten uit deze en andere profetieën dat een deel van Israël bewaard en verlost zal worden. Er zal dus een overblijfsel, met name uit Juda, behouden worden. Zij worden in Zefanja 3 de overgeblevenen van Israël, de dochters Sions en Jeruzalems genoemd. Daarna wordt gesproken over de Koning Israëls, de Heere etcetera. Dat betekent dat de Heer inderdaad het overblijfsel zal bewaren, op grond van geloof uiteraard. (Romeinen 11) Dat is een belangrijk beginsel: de Heer zorgt voor gelovigen en welk oordeel Hij ook over Israël zal brengen, gelovigen zouden gered worden, zodat er uiteindelijk toch sprake is van een gelovig overblijfsel uit Israël. Dat gelovig overblijfsel zal als een schat bewaard worden. Dat ligt voor de hand, want Israël wordt in Exodus en Leviticus, trouwens in het algemeen in de boeken van Mozes, nadrukkelijk omschreven als een schat. Een eigen schat; helaas verkeerd vertaald met "eigendom". "Gij zult Mij een volk zijn ten eigendom". Er staat echter: "Gij zult Mij een volk zijn, een schat", en die "schat" zou bewaard worden. De gedachte is dat een overblijfsel van het volk bewaard zou worden. Dat is de positieve gedachte. De negatieve gedachte is dat, hoewel in onze dagen de Heer geen oordeel brengt over de mensheid in de zin van straf, Hij dat alsnog zal doen in de toekomst.

Romeinen 2:5

- 5 Maar naar uw hardigheid, en onbekeerlijk hart, vergaardt gij uzelfen toorn als een schat, in den dag des toorns, en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods.

Met andere woorden: in ieder geval in de "dag des HEEREN" komt het oordeel. Waar de volkeren goddeloos zijn en de Heer niet dienen, kunnen zij dat ongestraft zijn, maar dat neemt niet weg dat die straf, dat oordeel, in de toekomst zal komen. Een feit is dat de toorn bewaard wordt als een schat. Dat is tevens wat Zefanja betekent: Jehovah zal als een schat "bewaren" danwel "verbergen". De wetenschap dat er in de toekomst

toorn zal komen, is natuurlijk een bekende gedachte in onze bedeling. (Romeinen 2, 2 Petrus, Judas) In 2 Petrus 3 staat zelfs dat de gehele schepping ten vure bewaard wordt. Daar wordt ook gesproken over de "dag des HEEREN" en zelfs over "de dag Gods". Hoewel dit in het bijzonder op onze dagen van toepassing is, is het op smallere basis van toepassing in verschillende tijden. Als u Judas of 2 Petrus 2 leest, zult u zien dat daar heel wat gebeurtenissen uit het Oude Testament aangehaald worden, waarvan gezegd wordt dat er weliswaar op dat moment geen oordeel kwam, maar later wel degelijk. Zoals een oordeel, dat werd aangekondigd in de dagen van Noach, nog 120 jaar op zich liet wachten. Er zou een oordeel komen over Sodom, maar de Heere heeft dat ook een tijd laten wachten. (Genesis) Steeds opnieuw wordt een oordeel aangekondigd, maar het komt nooit onverwacht, zodat de mens de gelegenheid heeft zich alsnog te bekeren. Dat staat ook in 2 Petrus.

2 Petrus 3:9

- 9 De Heere vertraagt de belofte niet (gelijk enigen dat traagheid achten), maar is lankmoedig over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen.

In onze dagen duurt die periode wel 2000 jaar, en dat is heel wat langer dan de 120 jaar in de dagen van Noach. Dat was ook zo in de dagen van Zefanja. Een oordeel dat er in zijn tijd nog niet is, maar dat zou komen. Het is trouwens een merkwaardige profetie, want er staat dat het was in de dagen van Josia, de zoon van Amon, de koning van Juda. Maar in die dagen was er juist een bijzondere herleving van de dienst aan Jehovah door toedoen van deze Josia. Hij herstelde de dienst in de tempel, die totaal in onbruik geraakt was. Je zou denken dat dat de beste tijd was uit de geschiedenis van de koningen sinds Salomo, en dat was het ook. Als je deze profetie uit Zefanja leest, krijg je niet het idee dat het zo'n beste tijd was, of dat de Heer er zo tevreden over was. Dan blijkt uit de geschiedenis dat de Heer er ook niet tevreden over was. Er werd wel een vorm van tempeldienst hersteld, de tempel gereinigd, de wet gelezen en kwijtgeraakte wetboeken werden teruggevonden. Niettemin staat er dat de toorn des Heeren van Israël niet week. De reden daarvoor was dat weliswaar de uitwendige dienst aan Jehovah weer ingericht werd, maar dat betekende nog niet dat het volk zich van harte bekeerde tot de Heer. Bij Hem gaat het niet om de uiterlijke dienst, maar om de instelling van het hart. Het gaat er om of men Hem gelooft, of de gedachten van de mens afhankelijk zijn van Hem, en wij ons denken inderdaad baseren op het Woord Gods, op Zijn onderwijzing. Het heeft alles van doen met het

hart en daarmee het gemoed, het denken van de mens. Dat is nu zo, en dat was in de oudtestamentische tijd net zo goed het geval. Een zichtbare eredienst wordt geacht de uitbeelding te zijn van wat in het hart is. Waar slechts een uitwendige eredienst en het hart leeg is, of men dient met het hart andere goden, daar is de Heer niet tevreden en zal Hij zijn toorn brengen. Dat wordt hier aangekondigd.

Daarmee komt de situatie zeer sterk overeen met de afgelopen 2000 jaar en de dagen waarin wij leven. Het Joodse volk kwam met een uiterlijke dienst tot Jehovah, een dienst die ingesteld werd in de dagen van de babylonische ballingschap, en ook deze herinwijding van de tempel leidde niet tot veel goeds, namelijk tot de definitieve ondergang van Juda en dus Jeruzalem. In de ballingschap ontwikkelde het aldaar een godsdienstig systeem, afgeleid van de Mozaïsche wet. Daar had men een goede reden voor: ze konden de Heer toch niet dienen volgens de Mozaïsche voorschriften, want dan zouden ze zich in het land moeten bevinden en zou er op zijn minst een tempel moeten zijn, en bij voorkeur zelfs een koning. Er werd dus een godsdienstig systeem ontwikkeld, en met dat systeem werd die godsdienst officieel gewijd aan Jehovah, hoewel men principieel weigerde Zijn Naam te noemen. Met dat systeem kwam men terug in Judea, en zo vond de Heer hen ook in Zijn dagen (van Matthéüs tot en met Handelingen). Vandaar dat wat ontrouwe schriftgeleerden in onze dagen, zowel Joodse als christelijke, beweren dat heel de Bijbel in Babel geschreven zou zijn en voor een belangrijk deel overgeschreven uit babylonische geschriften. Het kan niet ontkend worden dat het christendom zijn historische oorsprong vindt in het jodendom, en het jodendom zijn oorsprong in Babel. Zo komt men tot een dergelijk verhaal. Dat kan natuurlijk niet, omdat Mozes en de zijnen leefden vóór die tijd. Daarnaast is het judaïsme niet hetzelfde als het leven onder de mozaïsche wet. Het is leven onder de Joodse wet. Daarvan zei de Heer dat die gemaakt was om zich niet aan de wetten van Mozes te hoeven houden (Matthéüs).

Het is wel zo dat sinds de babylonische ballingschap dit Joodse volk met zijn Joodse religie in naam Jehovah dient, en geen andere goden. De oudtestamentische geschiedenis van Israël kenmerkte zich door de dienst aan afgoden, waarbij men Jehovah nog nauwelijks kende of diende. In de dagen van Josia bleek dat doordat men niet eens meer wist dat zulke wetrollen nog bestonden. Onverwachts vond men die in de tempel. Sinds die dagen dient men officieel niet meer de afgoden, maar Jehovah. Dat lijkt dan heel goed, vergeleken met de oudtestamentische geschiedenis, maar niettemin is de Heer er nog lang niet tevreden over. Het waren de Joden onder dit Joodse godsdienstige systeem die de Here Jezus verwier-

pen en kruisigden. Dat is tenminste wat de Bijbel ervan zegt. We mogen dan een hoge pet op hebben van de godsdienstige hervormingen in de dagen van Josia, maar in die dagen was de Heer er niet tevreden over. (2 Koningen 22)

2 Koningen 22 : 1-3

- 1 Josia was acht jaren oud, toen hij koning werd, en regeerde een en dertig jaren te Jeruzalem; en de naam zijner moeder was Jedida, een dochter van Adaja, van Bozkath.
- 2 En hij deed dat recht was in de ogen des HEEREN; en hij wandelde in al den weg van zijn vader David, en week niet af ter rechterhand noch ter linkerhand.
- 3 Het geschiedde nu in het achttiende jaar van den koning Josia, dat de koning den schrijver Safan, den zoon van Azalia, den zoon van Mesullam, zond in het huis des HEEREN, ...

Josia was acht jaar toen hij koning werd, staat in vers 1. Dat gaf zijn personeel de gelegenheid om bij gebrek aan autoriteit het land te verzieken, zoals ook in Zefanja geschreven wordt. In vers 3 begint dan het hervormingswerk; de reiniging van de tempel, het terugvinden van het wetboek en daarna het vieren van het Pascha. (hoofdstuk 23) Er staat zelfs bij dat men in het verleden dat paasfeest niet gevierd had. Althans niet op de wijze zoals het moest en zoals het gebeurde in de dagen van Josia. Bovendien wordt in datzelfde hoofdstuk vermeld dat Josia niet alleen het land reinigde van de afgodstempels en dergelijke, maar hij ging ook naar Samaria, het land van de tien stammen, die overigens allang waren weggevoerd. Hij reinigde Samaria, want dat blijft natuurlijk ook het land Israëls. Bij afwezigheid van Israël is het de Joodse koning die dat land reinigt. Dan staat er vervolgens in:

2 Koningen 23 : 25

- 25 En voor hem was geen koning zijns gelijke, die zich tot den HEERE, met zijn ganse hart, en met zijn ganse ziel, en met zijn ganse kracht, naar al de wet van Mozes, bekeerd had; en na hem stond zijns gelijke niet op.

In de dagen van Josia stond Israël er eigenlijk het best voor in vergelijking met de rest van de geschiedenis van Israël. Dat is zeer positief en dat zou je niet verwachten als je Zefanja leest. Als we verder lezen in 2 Koningen, dan zien we dat de geschiedenis van Israël niet positief is.

2 Koningen 23 : 26, 27

- 26 Nochtans keerde zich de HEERE van den brand Zijns groten toorns niet af, waarmede Zijn toorn brandde tegen Juda, om al de tergingen, waarmede Manasse Hem getergd had.
- 27 En de HEERE zeide: Ik zal Juda ook van Mijn aangezicht wegdoen, gelijk als Ik Israël weggedaan heb; en Ik zal deze stad Jeruzalem verwerpen, die Ik verkoren heb, en het huis, waarvan Ik gezegd heb: Mijn Naam zal daar wezen.

Dat is misschien de reden waarom bij het ontstaan van het judaïsme men de naam van Jehovah niet wilde uitspreken. Die Naam is verbonden met de tempel en waar men officieel zegt geen tempel te hebben, kan de naam ook niet gebruikt worden. Ik denk dat dát de eigenlijke achtergrond is. Maar bij de terugkeer uit ballingschap en bij de bouw van de tempel had dit op zijn minst veranderd kunnen worden. Dat gebeurde niet, want het was een traditie, die inmiddels al tientallen jaren bestond en dan is dat niet meer uit te roeien. Daar komt het op neer, en in onze dagen bestaat het nog steeds. In het verleden week men zo gemakkelijk af van de Heer en diende andere goden, maar nu heeft men een alternatieve dienst aan Jehovah en die is ineens niet meer weg te krijgen. Het zal duidelijk zijn hoe de situatie er voorstaat met Juda in de dagen van Josia. Weliswaar een godsdienstig herstel, niettemin lang niet beantwoordend aan de normen die de Heer stelt. Dit wordt verder in Zefanja besproken, dus ik ga niet verder in op 2 Koningen. In 2 Kronieken 34 en 35 wordt min of meer dezelfde geschiedenis besproken. Het gaat erom dat de hervorming van Josia niet beantwoordde aan Gods normen, hoewel het gezien het verleden van Israël het hoogtepunt was in de dienst aan de Heer. Josia brengt positieve hervormingen tot stand, maar Zefanja profeteert op negatieve wijze en zegt dat die hervormingen niet genoeg zijn. Een koning kan deze dingen wel instellen, maar dat wil nog niet zeggen dat het volk zich met heel hun hart tot de Heer bekeert. En juist om dat volk gaat het. Vandaar het optreden van Zefanja.

Toekomstige toepassing Zefanja

Opmerkelijk is dat van Zefanja gezegd wordt dat hij een afstammeling is van koning Hizkia, een koning van Juda. Zefanja is uit Juda en is lid van de koninklijke familie, zoals ook Daniël dat was. Zefanja zou een achterneef van Josia zijn. Ik neem dat maar aan voor wat het is. Zefanja en Josia zijn in ieder geval afstammelingen van Hizkia. Zefanja kwam uit een tak van de familie die geen erfgenaam was van de troon. De koning brengt

een hervorming tot stand, maar iemand uit de andere tak van de familie vindt dat niet voldoende. Ook in onze dagen is iets dergelijks aan de orde. Aan de ene kant is een hervorming tot stand gekomen in het jodendom; men dient officieel de Heer naar bepaalde wettische beginselen. Aan de andere kant wordt vanuit een andere tak van de familie van Juda, en in het bijzonder uit het koninklijk huis van David, vastgesteld dat het niet voldoende is. Hiermee maak ik dus de vergelijking met het Joodse volk aan de ene en het christendom aan de andere kant. Christus is uit een zijtak van een Joodse familie. Hij heeft Zich echter van Juda gedistantieerd. Een andere achtergrond van deze gedachte is natuurlijk de kwestie van Juda en Efraïm. Iemand anders met koninklijke waardigheid, met eerstgeboorterecht, is niet tevreden over het Joodse volk. In de toekomst zal die onvrede ook blijken. Iemand uit de familie van David, dus uit de familie van Hizkia en Josia, zal in de toekomst Zijn afkeuring uitspreken en een oordeel brengen. En dat zal niet "zomaar" een oordeel zijn. Dat wordt aangekondigd door de mond van de profeet Zefanja.

3. Onheilstijding over Israël

Zefanja 1:1, 2

- 1 Het woord des HEEREN, hetwelk geschied is tot Zefanja, den zoon van Cuschi, den zoon van Gedalja, den zoon van Amarja, den zoon van Hizkia; in de dagen van Josia, den zoon van Amon, den koning van Juda.
- 2 Ik zal ganselijk alles wegrapen uit dit land, spreekt de HEERE.

Na de aankondiging in vers 1 dat de HEERE spreekt door de mond van Zefanja, en wie die Zefanja is, begint vers 2 zonder omhaal met de onheilstijding over het land. Dat betekent dat in het hele land totaal geen leven over zal blijven. Die gedachte wordt niet altijd begrepen. Het gaat hier namelijk in de eerste plaats om oordeel. Niet eens over de mensen alleen, maar over alles wat in het land is. De zaak is namelijk, dat het land van Israël het land des Heeren is. Vandaar dat men het er tot vandaag de dag niet over eens kan worden, van wie dat land nu eigenlijk is. De Bijbelse gedachte is niet dat het land van Israël is, al wordt dit vele malen "Erets Jisreel" genoemd vertaald met: "het land Israël". Feitelijk is het land van de Heer, Die dat ook meerdere malen zegt. Het is Zijn land, Zijn huis etcetera en Hij geeft het aan wie Hij wil. Hij heeft bepaald dat Hij het aan Israël geeft, maar daar is één voorwaarde aan verbonden. Hij geeft het aan dát deel van Israël, dat ook echt aanspraak kan maken op

de naam Israël. Hij geeft het slechts aan een gelovig en niet aan een ongelovig volk, dat wellicht van Abraham, Izak en Jakob afstamt. Een feit is dat elke ongelovige die in het land Israël woont, daar ten onrechte is. Op het moment dat de Heer het tijd vindt om een oordeel te brengen, brengt Hij dat oordeel over alle inwoners des lands. Niemand uitgezonderd. Voor zover er toch een uitzondering is, is het dat sommige inwoners de gelegenheid krijgen om eerst het land te ontvluchten. Waarmee maar gezegd wil zijn dat er geen uitzondering is, want het oordeel komt over alle inwoners des lands. Reden waarom men in de prediking wordt opgeroepen om het land te verlaten.

Zo was het ook in de dagen van de wegvoering in Babylonische ballingschap, want via Jeremia werd tot degenen die achtergebleven waren in Judea en Jeruzalem gezegd dat zij het slechtst af waren, want Judea en Jeruzalem zouden verwoest worden. Ze waren slecht af, want ze waren nog in het land, terwijl ze er in wezen geen recht op konden laten gelden. Dat betekent tegelijkertijd dat degenen die weggevoerd waren in ballingschap niet zo slecht af waren en op die wijze feitelijk aan het definitieve oordeel des Heeren ontkwamen, wat zou komen over het land. Zo was het in de dagen van Babel, maar zo was het ook in de dagen waarin Jeruzalem verwoest werd (70 na Chr.). Toen gebeurde in de praktijk precies hetzelfde. Ook toen werd het volk - de gelovigen - opgeroepen om buiten de legerplaats te gaan, letterlijk. Er zijn er ook die dat inderdaad gedaan hebben. Beide keren is een deel van de bevolking de stad uitgevlucht, waarvan er zijn gevlucht naar Petra, naar Edom. Na de dagen van Babel was het Edom en in de dagen van de Romeinen was het inmiddels Ismaël geworden. Na de verwoesting van Jeruzalem ging het vervolgens ook slecht met Edom, en dus met Petra, de hoofdstad van Edom. De Edomieten verlieten hun eigen gebied en vestigden zich in Judea. De Joden waren weg, in ballingschap, en aangezien ze nogal eens ruzie hadden met Juda, namen ze het land in. In vergelijking met het gebergte van Edom en de omgeving van Petra was Juda zo ongeveer het paradijs. Daar vestigden ze zich en lieten in een belangrijke mate hun eigen gebied in Edom open. Vervolgens kwamen daar de Nabateënen; dat zijn Ismaëlieten. Kortom: waar Israël woonde kwam Edom (Ezau) te wonen en waar Edom woonde kwam Ismaël wonen. Wat dus in het verleden gebeurde, en wat ook in de toekomst zal gebeuren, is niet zozeer dat het oordeel komt over het volk als zodanig, maar dat het komt over het land als geheel, ongeacht wie daarin wonen. Daarmee is tegelijkertijd verklaard hoe in Zefanja 2 ineens gesproken wordt over Filistijnen, die in het oordeel zullen komen. Die wonen nu eenmaal in het land Israël. En als een oordeel komt over het land Israël, komt het oordeel ook over de steden der Filistijnen: Gaza, Asdod, Ekron, Askalon en Gat.

Zefanja 1:2,3

- 2 Ik zal ganselijk alles wegrapen uit dit land, spreekt de HEERE.
- 3 Ik zal wegrapen mensen en beesten; Ik zal wegrapen de vogelen des hemels, en de vissen der zee, en de ergernissen met de goddelozen; ja, Ik zal de mensen uit dit land uitroeien, spreekt de HEERE.

Niet alleen de mensen, maar ook de dieren, de vogels en de vissen. Al wat op aarde leeft, al wat in de hemel vliegt en in het water leeft, zou verdwijnen. Als je dat letterlijk neemt, moet je meteen vaststellen dat dat niet gebeurd is in de dagen toen de Babyloniërs Judea en Jeruzalem verwoestten. En ook niet toen de Romeinen datzelfde deden, dus moet het nog gebeuren. Het uiteindelijke oordeel is niet slechts het oordeel dat uitgevoerd wordt door heidense legers, maar het is een oordeel van Godswege. Heidense legers hebben geen belang bij het doden van vogels, bovendien, hoe zouden ze dat moeten doen? Met een atombom is dat niet mogelijk, want hoe zou men het land dan binnen zeven maanden willen reinigen? Of God moet een wonder verrichten. Niet dat men ineens immuun is voor radioactieve straling, maar dat de Heer Zelf op één of andere wijze alle leven uit het land zal doden. Dat geldt zelfs voor deze Oost-Europese legers die dan in het land zullen zijn, die via oorlogsgeweld het land zullen verwoesten, maar dat heb ik bij andere gelegenheden uitgelegd. Die legers zullen zelf uiteindelijk omkomen in datzelfde land, want de Heer Zelf zal vanuit de hemel een oordeel over dat land brengen, en over al wat daar is. Alle leven zal daaruit verdwijnen. Daarna zal het opnieuw bevolkt worden, maar dat is niet het onderwerp van deze verzen. Die gedachtegang dat dit oordeel zeer volledig zal zijn, vinden we ook op andere plaatsen.

Psalm 69:22

- 22 Ja, zij hebben mij gal tot mijn spijs gegeven; en in mijn dorst hebben zij mij edik te drinken gegeven.

Het is een vers dat normaal gesproken slechts toegepast wordt op Judas. Dat het echter woorden zijn van de Here Jezus in verband met Zijn kruisiging, lijkt mij een duidelijke zaak. "Zij" slaat hierbij op het Joodse volk.

Psalm 69:23

- 23 Hun tafel worde voor hun aangezicht tot een strik, en tot volle vergelding tot een valstrik.

"Tafel" slaat hierbij op dat, wat hen bindt, hun gemeenschap. De gemeenschap van de Joden bestaat uit het judaïsme, hun religie, hun leven onder de Joodse wet. "Een strik" wordt gebruikt om dieren te vangen en te doden. Dit wordt ook aangehaald in Romeinen 11 en daar eveneens toegepast op het Joodse volk.

Psalm 69 : 24, 25

- 24 Laat hun ogen duister worden, dat zij niet zien; en doe hun lenden gedurig waggelen.
- 25 Stort over hen Uw gramschap uit; en de hittigheid Uws toorns grijpe hen aan.

Dat spreekt over de verblinding van Israël in onze dagen. "Waggelen" betekent dat hun leven altijd bedreigd wordt. Dit zijn woorden, die in ieder geval in Romeinen 11 : 9, 10 op het tegenwoordige Joodse volk van toepassing gebracht worden.

Psalm 69 : 26

- 26 Hun paleis zij verwoest; in hun tenten zij geen inwoner.

Deze uitspraak wordt aangehaald in Handelingen 1 : 20, en daar toegepast op de figuur van Judas. Dat neemt echter niet weg dat de uitspraak hier in de Psalm niet zozeer gaat over één man, namelijk Judas, of in het Hebreeuws Juda, maar dat het gaat over een heel volk onder de naam Juda. In Handelingen staat: "dat zijn huis woest gelaten zou worden", enkelvoud. Hier staat het letterlijk in het meervoud: "hun paleis zij verwoest, in hun tenten zij geen inwoner", etcetera. Het gaat over het land, waarin het volk woonde, dat woest gelaten zou worden. Dat betekent dat het volk eruit verdreven zou worden, hetgeen ook inderdaad gebeurd is. Er staat ook bij waarom dat zo is.

Psalm 69 : 27-29

- 27 Want zij vervolgen, dien Gij geslagen hebt; en maken een praat van de smart Uwer verwonden.
- 28 Doe misdaad tot hun misdaad, en laat hen niet komen tot Uw gerechtigheid.
- 29 Laat hen uitgedelgd worden uit het boek des levens, en met de rechtvaardigen niet aangeschreven worden.

Kortom: hier wordt een oordeel aangekondigd, niet zozeer over de per-

soon van Judas, maar over het Joodse volk, waarbij gezegd wordt dat hun paleis wordt verwoest. Hier wordt het land van Israël genoemd als een paleis. Dat is omdat Israël nu eenmaal een priesterlijk koninkrijk is, en een koninklijk volk dat over de volkeren der aarde zou heersen. Die belofte blijft nog steeds bestaan, en zal in de toekomst ook alsnog vervuld worden. Maar als het volk eigenlijk koning zou zijn over de volkeren, dan is hun land en dus hun huis, een paleis en daarom wordt het zo genoemd. Later wordt dit weer afgezwakt en staat er dat in hun tenten geen inwoner is, waarmee juist gewezen wordt op het feit dat het land slechts bewoond zou worden door degenen die geloven. Dat is een betrekkelijk tijdelijke zaak, want steeds opnieuw komt het volk tot ongelooft en zou het land dus gereinigd worden. Dat is de gedachte. Er staat letterlijk: dat in hun tenten geen inwoner zij. Al het leven zou eruit verdwijnen. We vinden dat in vele profetieën vermeld, in de eerste plaats in Jesaja 6. Daar staat het precies zoals in Zefanja. Het zal blijken dat deze verzen in het Nieuwe Testament eveneens op onze dagen van toepassing gebracht worden. Waar Psalm 69 werd aangehaald in Romeinen 11, wordt hier Jesaja 6 eveneens aangehaald in Romeinen 11 en ook in Handelingen.

Jesaja 6 : 9, 10

- 9 Toen zeide Hij: Ga henen, en zeg tot dit volk: Horende hoort, maar verstaat niet, en ziende ziet, maar merkt niet.
- 10 Maak het hart dezes volks vet, en maak hun oren zwaar, en sluit hun ogen, opdat het niet zie met zijn ogen, noch met zijn oren hore, noch met zijn hart versta, noch zich bekere, en Hij het geneze.

Psalm 69 sprak ook over hun verblinding. (vers 24) In het Nieuwe Testament staat dat dit van toepassing is op de dagen waarin wij leven, waarin ditzelfde volk verblind werd. De vraag van Jesaja in vers 11 is hoe lang dit zou duren. Deze situatie kon namelijk niet zo blijven, want de Heer zou Zijn belofte aan Israël nog moeten vervullen.

Jesaja 6 : 11-13

- 11 Toen zeide ik: Hoe lang, Heere? En Hij zeide: Totdat de steden verwoest worden, zodat er geen inwoner zij, en de huizen, dat er geen mens zij, en dat het land met verwoesting verstrooid worde.
- 12 Want de HEERE zal die mensen verre wegdoen, en de verlaten zal groot wezen in het binnenste des lands.
- 13 Doch nog een tiende deel zal daarin zijn, en het zal

wederkeren, en zijn om af te weiden; *maar* gelijk de eik, en gelijk de haageik, in dewelke na de afwerping *der bladeren* nog steunsel is, *alzo* zal het heilige zaad het steunsel daarvan zijn.

"Totdat er geen inwoner zij". Het land zal verwoest worden, Jeruzalem zal verwoest worden, maar niettemin zal er een overblijfsel behouden worden. Dat is het overblijfsel dat tijdig op één of andere wijze het land uit gevlucht is naar de bekende woestijn van Edom, Petra. Hetzelfde vinden we ook in Jeremía:

Jeremía 33 : 10, 11a

10 Alzo zegt de HEERE: In deze plaats (waarvan gij zegt: Zij is woest, dat er geen mens en geen beest in is), in de steden van Juda, en op de straten van Jeruzalem, die zo verwoest zijn, dat er geen mens, en geen inwoner, en geen beest in is, zal wederom gehoord worden,

11a De stem der vrolijkheid en de stem der blijdschap, de stem des bruidegoms en de stem der bruid, *de stem* dergenen, die zeggen: Looft den HEERE der heirscharen, want de HEERE is goed, ...

Dit is natuurlijk een uitspraak over de toekomst van Israëel. In het bijzonder gaat het er dan om hoe na de verwoesting van Jeruzalem alsnog een gelovig overblijfsel zich in Jeruzalem zal vestigen, het land zal bewonen en herbouwen. Ook van deze profetie uit Jeremía 33 moet gezegd worden dat die in zijn letterlijke betekenis pas vervuld zal worden in de toekomst. Eerst zal Jeruzalem dusdanig verwoest worden dat er geen inwoner meer zal zijn, precies zoals het in vers 10 staat. En het is in dát Jeruzalem waar toch weer vrolijkheid gehoord zal worden, eenvoudig omdat het gelovig overblijfsel zich daar zal vestigen in de dagen van het geopenbaarde Koninkrijk van Christus op aarde. Men zal de stad weer herbouwen, dorpsgewijs, zonder muren, en daar wonen.

Zefanja 1 : 3

3 Ik zal wegrapen mensen en beesten; Ik zal wegrapen de vogelen des hemels, en de vissen der zee, en de ergernissen met de goddelozen; ja, Ik zal de mensen uit dit land uitroeien, spreekt de HEERE.

Alle leven zal dus uit het land verdwijnen. Dat wordt ook gezegd in verband met het oordeel over Edom en het uiteindelijke oordeel over Babel. Het gaat namelijk primair over het land dat heeft gezondigd. Bij een andere gelegenheid staat dat het land gereinigd zal worden. Wie er zich ook bevindt, bevindt zich daar ten onrechte en komt onder het oordeel. Vervolgens staat er: "Ik zal de ergernissen met de goddelozen wegrapen", waarbij "ergernissen" hier in verband staan met afgoderij. Als je de term wat neutraler interpreteert, dan gaat het om al die dingen die een mens doen struikelen. Ergeren is hetzelfde als tot struikelen, ten val brengen. Dat geldt in heel de Bijbel. In het Nederlands betekent ergeren "erger worden". Het zijn al die dingen die de situatie van de mens verergeren. Maar al die dingen zullen weggedaan worden, samen met de goddelozen. De gedachte is dat ergernissen van de goddelozen komen. Al wat de goddelozen uitvinden maakt de situatie van de mens alleen maar erger en doet hem eventueel struikelen. Het zijn al die dingen die hem van God afhouden en geloof in de Heer tegenstaan. Er zijn vele dingen die daartoe bijdragen, maar die allen komen van de goddelozen. Echter, zij zullen weggedaan worden en één daarvan is bijvoorbeeld het jodaisme, want dat maakt de situatie van het volk alleen maar erger. Het is niet alleen maar goddeloos in die zin, dat het geen enkele god dient. Het punt is juist dat men zegt God te dienen, terwijl wat men doet in werkelijkheid helemaal niet ten dienste van God is. Het komt dus in plaats van de werkelijke dienst. Dat is ook wat er letterlijk van het Joodse volk gezegd wordt. Al deze Joodse tradities staan de werkelijke dienst aan de Heer, en daarmee het geloof in de Here Jezus Christus, tegen.

Boos geslacht

"Hun tafel wordt tot een strik". (Psalm 69 : 23) Het houdt hen juist tegen. Ze komen niet tot geloof, want ze hebben al een geloof, hoewel je beter kunt zeggen dat ze een "ongeloof" hebben. Ze hebben iets dat door hen beschouwd wordt als dienst aan God en staan daarom nergens meer voor open. De situatie is dus erger geworden. Een voorbeeld van zo'n situatie wordt door de Here Jezus genoemd in Mattheüs.

Mattheüs 12 : 43-45

43 En wanneer de onreine geest van den mens uitgegaan is, zo gaat hij door dorre plaatsen, zoekende rust, en vindt ze niet.

44 Dan zegt hij: Ik zal wederkeren in mijn huis, van waar ik uitgegaan ben; en komende, vindt hij het ledig, met bezemen gekeerd en versierd.

45 Dan gaat hij heen en neemt met zich zeven andere geesten,

bozer dan hijzelf, en ingegaan zijnde, wonen zij aldaar; en het laatste van denzelven mens wordt erger dan het eerste. Alzo zal het ook met dit boos geslacht zijn.

Hoewel dit gebeuren ontleend is aan de situatie waarin een mens kan verkeren, wordt het hier toegepast in verband met "dit boos geslacht". Dat wil zeggen dat het ooit verlost en gereinigd werd, maar de situatie werd erger dan eerst. Wanneer dit toegepast wordt op de dagen van Josia en Zefanja, dan is het ook duidelijk. In de dagen van Josia vond de herleving plaats, de reiniging van de tempel, maar toch werd de situatie van het volk daarna slechter. Johannes de Heer placht te zeggen: wat niet wordt vervuld, wordt vervuild. Zo is het ook met een huis. Als het niet bewoond wordt, vervuilt het. Als je een tijd niet met je auto hebt gereden, is de kans groot dat die niet wil starten. Als je elektrische apparaten een tijd niet gebruikt hebt, zit er vuil in de schakelaars. Als het niet gebruikt wordt, niet vervuld wordt, geen functie heeft, dan gaat het achteruit en vervuilt het. Dat gebeurde ook inderdaad met het volk. In de dagen van Josia tamelijk letterlijk en dat is ook wat de Here Jezus aankondigt wat er zal gebeuren met het Joodse volk in Zijn dagen. Het werd gereinigd, maar niet vervuld met de Heilige Geest, en dus werd het extra vervuild door onreine geesten, zegt de Heer hier in Mattheüs 12. Maar al die dingen die de omstandigheden van de mens erger maken, zullen worden weggenomen. Het is duidelijk dat dit gebeurt samen met de goddelozen, want daar komen de ergernissen juist vandaan, en dus wordt samenvattend gezegd:

Zefanja 1 : 3b

3b ... ; ja, Ik zal de mensen uit dit land uitroeien, spreekt de HEERE.

Over beesten, vogels en vissen wordt niet meer gesproken, maar dat doet ook niet meer ter zake. Het land zou gereinigd worden. Daarom lezen wij dat na die dagen, waarin dit gebeurd zal zijn, het gelovig overblijfsel van Israël vanuit het buitenland terug zal keren naar dit land. Het eerste dat men vervolgens in dit land zal doen, is het reinigen. Dat staat uitgebreid beschreven in Ezechiël 39. Een letterlijke reiniging weliswaar, maar het is een voortzetting van de geestelijke reiniging die de Heer Zelf daaraan voorafgaand tot stand gebracht heeft. Onder "dit land" wordt volgens het volgende vers verstaan Juda, of Judea zoals we het via het Grieks kennen, en de inwoners van Jeruzalem. Het gaat om een oordeel dat wordt aangekondigd over het land als zodanig, het land van Israël, om

het eenvoudig te zeggen. Het houdt inderdaad in dat heel de bevolking van dat land zal worden uitgeroeid. Dat is tenminste wat hier in sterke bewoordingen gezegd wordt. Hoewel deze woorden ongetwijfeld op één of andere wijze van toepassing gebracht werden op de dagen van de verovering, en vervolgens verwoesting van Jeruzalem (in de dagen van Nebukadnezar) en hoewel die woorden van toepassing zijn op de dagen aan het begin van de zogeheten Babylonische ballingschap (waarbij de bevolking van het land werd weggevoerd), moet toch vastgesteld worden dat deze profetie toen niet echt vervuld werd. Althans niet in de volledige zin van het woord, omdat er wel degelijk inwoners in dat land achterbleven. Daarom staat er ook dat deze profetie uiteindelijk van toepassing is op wat genoemd wordt de "dag des HEEREN" zoals vermeld staat in vers 4.

Zefanja 1 : 4

4 En Ik zal Mijn hand uitstrekken tegen Juda, en tegen alle inwoners van Jeruzalem; en Ik zal uit deze plaats uitroeien het overblijfsel van Baal, en den naam der Chemarim met de priesters;

"Chemárim" of "Kemarim" zijn degenen die dienst deden voor de altaren van Baäl. Ze waren niet direct priesters, maar wel bezeten. De term betekent dat zij in vervoering raakten, en in extase de dienst aan Baäl verrichtten. Daaronder vallen ook de waarzeggers. Zij orakelden. Dat is vaak zo, want orakels zijn in het algemeen bezetenen die in extase, volvoering, in trance raken en dan van alles beginnen te praten wat zij zelf ook niet begrijpen. Ze slaan wartaal uit en gewoonlijk wordt die taal ingegeven door een boze geest. Paulus zegt later ook dat er geen afgoden zijn, maar degenen die niettemin aan afgoden offeren, dienen de demonen. Dat zijn geen goden, laat staan afgoden. Maar demonen maken van de verbeelding gebruik en zijn degenen die zich op hun beurt bedienen van de mens. Als mensen zich overgeven aan dit soort bovenzintuiglijke dingen, dan kunnen demonen daar gebruik van maken en zo komen dan die orakels tot stand. Zogenaamd het spreken Gods, of het spreken van een god, bijvoorbeeld Baäl. We weten van Baälpriesters dat ze heel wat deden om in die trance te geraken. Dat vinden we terug bij Elia. Maar de Heer zegt hier dat Hij het overblijfsel van Baäl zal uitroeien. Letterlijk was het na die dagen van Josia nog maar een klein gedeelte dat de Baäl diende, want Josia had er alles aan gedaan om het uit te roeien. Niettemin was het niet echt uitgeroeid en de Heer zegt dan ook dat Hij het zal doen. Het gaat dan om degenen die Baäl dienen, en Kemarim, en ook de Baälpriesters. Dat waren er nogal wat, zoals we terugvinden

bij Elia. Verder krijgen we nog enige varianten, want het bleef niet bij de dienst aan één specifieke afgod, maar men hield zich bezig met allerlei vormen van afgoderij.

Zefanja 1:5

5 En die zich nederbuigen op de daken voor het heir des hemels, en die zich nederbuigende zweren bij den HEERE, en zweren bij Malcham;

Het "heir des hemels" staat voor de sterren. Men gaat het dak op om de sterren te aanbidden, omdat men van daaruit de sterren nu eenmaal beter ziet. Dat is een uit de hand gelopen vorm van astrologie. Volgens sommigen is dit een uit de hand gelopen vorm van astronomie. Het aanbidden van de sterren is inderdaad een oud gebruik onder allerlei volken, en de Israëlieten hebben dat ook van de heidenen overgenomen. Je mag dan lezen dat in de dagen van Josia men de Heer op één of andere wijze, ging dienen, maar dat wil nog niet zeggen dat men tegelijkertijd niet allerlei andere goden diende. Zelfs van Salomo wordt dat beschreven. Niet alleen de Heer, maar ook andere goden worden aanbeden en de Heer neemt dat niet, zegt Hij bij meerdere gelegenheden. "Malcham" of "Malkam", is in feite niemand anders dan Moloch, Milkom of Milkam. Het woord betekent "koning" of "heerser". Het is een god van de Ammonieten en werd onder andere gediend door de vrouwen van Salomo en later ook door Salomo zelf. Hij diende niet alleen de Heer maar ook deze Moloch. Het bekendste gegeven van de dienst aan deze Malkam is dat men kinderoffers bracht. Zelfs koningen van Israël maakten zich daar bij gelegenheid schuldig aan. Er zijn veel schriftplaatsen in het Oude Testament die melding maken dat Israëlieten hun eigen kinderen offerden aan Moloch in het dal van Hinnom (Grieks: "Gehenna") en ze daar levend verbrandden. Dat gebeurde kennelijk in de dagen van Josia ook nog. Ik dien hierbij te vermelden dat er een verband bestaat tussen de dienst aan de sterren en de dienst aan Moloch. Dat is nu echter niet van belang. Israël was vol van afgoderij op wat voor manier dan ook en de Heer wil hier een eind aan maken. De Heer zegt dat Hij hen allen weg zal nemen.

Zefanja 1:6

6 En die terugkeren van achter den HEERE; en die den HEERE niet zoeken, en vragen naar Hem niet.

Opmerkelijk is dat eerst allerlei vormen van afgoderij vermeld worden, maar daarna in vers 6 dingen die niet meteen als afgoderij bestempeld

worden, maar die in betrekking staan tot de relatie die er eventueel is met de Heer. "Die terugkeren achter de Heere" zijn uiteraard zij, die elders de "afvalligen" genoemd worden; degenen die de Heer loslaten. Die de Heer feitelijk wel kenden, maar Hem de rug toekeerden. Dat zijn afvalligen, de hele Bijbel door. Daarnaast staan degenen die de Heere niet zoeken. Dat wil zeggen dat ze niet actief bezig zijn de Heere te zoeken en te vinden. Dat zijn de twijfelaars, die komen nooit tot iets. Ze zijn er wel mee bezig, maar hebben het altijd moeilijk. Aan het eind van vers 6 staan dan degenen vermeld die niet naar Hem vragen. Die drie categorieën hebben met elkaar gemeen dat ze de Heer niet dienen. In die zin zijn ze hetzelfde. Van al diegenen wordt gezegd dat ze in het oordeel zullen komen. Niet alleen hier, maar ook op andere plaatsen in de Bijbel.

Zefanja 1:7

7 Zwijgt voor het aangezicht des Heeren HEEREN; want de dag des HEEREN is nabij; want de HEERE heeft een slachtoffer bereid, Hij heeft Zijn genoden geheiligd.

De term "zwijgt" heeft in de Bijbel altijd de betekenis dat ergens aandacht voor gevraagd wordt. Het is niet alleen zwijgen, het is stil worden opdat men aandacht zou geven aan iets. Het betekent feitelijk: zwijgen en luisteren. Zowel zwijgen als luisteren is het tegenovergestelde van spreken. Die twee begrippen zijn in dit woord één, zwijgen om te luisteren. Het feit dat de Heer nu een slachtoffer heeft bereid, is een cynische terugverwijzing naar Malkam in vers 5, waarbij de mens zelf slachtoffers bereidde, en zelfs zijn eigen kinderen offerde. Daar waar aan de ene kant Israël feesten vierde ter ere van de afgoden en waarbij deze offers gebracht werden, wordt van de Heer gezegd dat Hij een feest zal vieren, Zijn genodigden heeft geheiligd en Zelf een slachtoffer heeft bereid. Let wel, er staat "slacht"-offer, niet "offer". Het slachtoffer is in feite Israël. Het zal in het oordeel gebracht worden en heet dan de "dag des HEEREN" in vers 7. In vers 8 staat de "dag van het slachtoffer des HEEREN".

Dag des HEEREN

De uitdrukking "dag des HEEREN" heeft door heel de Bijbel heen, zowel in het Oude als het Nieuwe Testament, slechts één betekenis en dat is niet de eerste dag van de week, dus niet de zondag en zelfs niet de sabbat. De term "dag des HEEREN" is in heel de Bijbel van toepassing op de periode waarin de Heer Zelf orde op zaken zal stellen, niet alleen in Israël, hoewel hier aanvankelijk slechts over Israël gesproken wordt, maar zelfs in heel de wereld. Eigenlijk komt de term aardig overeen met wat we elders

zouden noemen: het oordeel over de volkeren, of: het oordeel Gods over de levende mensheid. Dat is niet op de "Jongste Dag" maar integendeel, meer dan duizend jaar daarvoor. Het gaat over de gebeurtenissen die zullen plaatsvinden opdat de Heer Zelf, de Zoon Gods, maar tegelijkertijd ook de Zoon Davids, Zijn Koninkrijk zal oprichten op aarde. Daartoe zal Hij alle volkeren aan Zich onderwerpen en dat gebeurt inderdaad voor een belangrijk deel met geweld, want anders gebeurt het sowieso niet. De mensen willen niet luisteren en willen zich niet aan de Heer onderwerpen, dus de Heer zal geweld gebruiken om dit te bereiken. Het zijn de dagen die we ook kennen als de dagen van de "grote verdrukking", want daar komt het feitelijk op neer. Hierbij komt verdrukking over de volkeren der aarde, te beginnen bij Israël, maar waarin ook het Evangelie gepredikt zal worden aan alle volkeren. Deze "dag des HEEREN", die hier in vers 7 genoemd wordt en later nog enige malen, is nog steeds toekomst en dat betekent dan ook dat deze profetie van Zefanja nog steeds wacht op de uiteindelijke vervulling.

Hoewel Zefanja een klein Bijbelboek is, is het opvallend dat de uitdrukking "dag des HEEREN" in dit boek het meest genoemd wordt van alle Bijbelboeken. Het wordt namelijk zevenmaal genoemd en dat komt in geen enkel ander Bijbelboek zo dikwijls voor. In het Nieuwe Testament komt het helemaal weinig voor, hoewel het toch vanzelfsprekend een belangrijk nieuwtestamenteel thema is. In het Nieuwe Testament, waar de term vijf keer voor komt, is er steeds sprake van een verwijzing naar deze oudtestamentische profetieën en in het bijzonder naar deze van Zefanja. Het boek ontleent daar eigenlijk zijn betekenis en waarde aan. Daarnaast wordt er in het Nieuwe Testament in het bijzonder verwezen naar het boek Joël, ook een klein Bijbelboek, maar niettemin komt de term daar vijf keer voor. In Amos, ook een kleine profeet, komt de term "dag des HEEREN" driemaal voor, en in Jesaja kan "dag des HEEREN" viermaal worden teruggevonden. Ook in Ezechiël is de aanduiding tweemaal te lezen en zo nog enkele keren hier en daar. Om al deze verzen te bespreken ontbreekt nu de gelegenheid, maar waar het om gaat is dat we in gedachten moeten houden dat waar we deze term ook tegenkomen, het altijd over dezelfde dingen gaat. Het handelt over het uiteindelijke oordeel dat de Heer Zelf brengt over de volkeren. Niet als echte eindafrekening als zodanig, maar om die volkeren vervolgens te brengen onder Zijn heerschappij. Dus in die "dag des HEEREN" worden de volkeren gebracht onder de heerschappij van Christus Zelf. In de praktijk heeft de uitdrukking "dag des HEEREN" alles van doen met de grote verdrukking, en daarom wordt de term in vers 7 ook nog aangevuld in de volgende verzen. De uitdrukking wordt daarna tweemaal gebruikt in vers 14 en een aantal keren in vers 15.

Zefanja 1 : 14, 15

- 14 De grote dag des HEEREN is nabij; hij is nabij, en zeer haastende; de stem van den dag des HEEREN; ...
- 15 Die dag zal een dag der verbolgenheid zijn; een dag der benauwdheid en des angstes, een dag der woestheid en verwoesting, een dag der duisternis en der donkerheid, een dag der wolk en der dikke donkerheid;

In vers 15 wordt de "dag des HEEREN" met een aantal andere termen aangeduid. "Benauwdheid" en "duisternis" zijn kenmerkend voor deze dag. Vandaar dat in Amos 5 gezegd wordt:

Amos 5 : 18

- 18 Wee dien, die des HEEREN dag begeren! Waartoe toch zal ulieden de dag des HEEREN zijn? Hij zal duisternis wezen en geen licht.

Aangezien het aanbreken van de "dag des HEEREN" samenvalt met wat wij gewoonlijk noemen "de wederkomst van Christus", want dat is waar het werkelijk over gaat, betekent het dat de wederkomst van Christus voor de volkeren geen prettige aangelegenheid is. Integendeel, want als Hij komt zal Hij komen om Zijn Koninkrijk over de volkeren te vestigen en dat zijn, zonder uitzondering, die volkeren die tot op heden van Hem niets wil weten. Zodat als Hij komt dat feit een confrontatie met zich mee zal brengen. Wij moeten ons realiseren dat als de Messias komt, Hij in de eerste plaats de Messias van Israël is en meer specifiek van het Joodse volk. Men verwacht Hem ook bij Jeruzalem, niet in Jeruzalem. Opmerkelijk is dat die verwachting weliswaar Bijbels is, maar daarnaast is er sprake van een enorm misverstand. Zowel in Joodse als in christelijke kringen denkt men dat Hij zal komen op de Olijfberg om dan in optocht, met feestgedruis, Jeruzalem binnen te komen. Zo wordt Jeruzalem alsnog gered en zal er vrede zijn. Dat is echter niet het geval, integendeel. Als Hij zal komen, zal dat betekenen dat Hij oordeel zal brengen over heel het land Israël en alle inwoners. Er staat in Zefanja 1 : 3 uitdrukkelijk dat in het land geen enkel leven zal overblijven. Dat wordt meerdere malen herhaald, niet alleen in Zefanja maar ook in andere profetieën.

De Heer zal al het leven in het land uitroeien, om de eenvoudige reden dat allen daar per definitie ongelovig zijn. Degenen die in dat land wonen, wonen daar ten onrechte en zijn in opstand tegen God. Dat is ook een van de redenen waarom dáár het oordeel begint. Het land is

De hervorming in de dagen van Josia komt typologisch overeen met de hervorming in de dagen van Luther (16e en 17e eeuw). Dat is niet algemeen bekend, maar de geschiedenis van Israël is in zijn geheel te beschouwen als een profetie over de geschiedenis van de kerk. Van de situatie in de dagen van Josia wordt gezegd dat de Heer Zich nochtans niet afkeert van de brand Zijns grote toorns. Van de hervorming in de 16e en 17e eeuw wordt gezegd dat hun werken niet vol bevonden zijn door God. In de brief aan Sardis in Openbaring 3 wordt in de vorm van een brief van dezelfde hervorming op profetische wijze beschreven dat die niet vol was. Er is een oproep tot bekering, hoewel het juist gaat over dagen van bekering. Kortom, de dagen van Josia én de dagen van de kerkhervorming komen overeen.

officieel slechts gegeven aan gelovigen. Men maakt in onze dagen ruzie over wie er rechten kan doen gelden op het land. Het antwoord is echter: niemand! In de eerste plaats is het het land des Heeren en Hij geeft het aan wie Hij wil. De Heer geeft Zijn land aan Israël. Het is echter niet correct om het zó te zeggen, want dat levert juridische problemen op. Hij geeft het land aan Israël, maar daar moet wel aan toegevoegd worden, wat dat Israël moet zijn. De titel "Israël" kan slechts gegeven worden aan een gelovig volk. Aan diegenen die zich onderwerpen aan de Heer en op grond van dienst aan Hem in dat land mogen wonen. Wanneer men Hem echter niet dient, dan zal Hij hen uit het land zetten. Dat staat door heel het Oude Testament, te beginnen bij de boeken van Mozes. Als ze Hem niet zouden dienen, zou Hij hen het land uitzetten. Als ze Hem wel zouden dienen, dan zou Hij hen in het land brengen, hen beschermen tegen vijanden en zorgen dat het land oogst opleverde. Hij zou hen zegenen in het land dat Hij hen zou geven op grond van hun geloof en daarmee hun dienst aan Hem. Waar Israël echter ongelovig was en bleef in het algemeen, heeft Hij hen uit het land verdreven. Dat betekent nog niet dat iemand die nu tot geloof komt, zich alsnog zou kunnen vestigen in dat land met Gods toestemming. Dat is niet het geval, want sinds de verstrooiing van Israël aan het begin van onze jaartelling (70 n. Chr.), is het zo dat alle gelovigen van nu niet thuishoren in het Jeruzalem dat hier beneden is, maar thuishoren in het Jeruzalem dat boven is. Niet in een tastbaar Sion, maar in een ontastbaar Sion.

Kortom, wij als gelovigen kunnen geen rechten doen gelden op Jeruzalem, Judea, Israël of Palestina. Wij hebben ons burgerschap in de hemel. Dat betekent automatisch dat gedurende geheel onze bedeling niemand enig recht op dat land kan doen gelden. Dat komt overeen met wat de profeten zeiden: de Heer zou het land verwoesten en braak laten liggen. Zo was het bij de Babylonische ballingschap, die vanuit Zefanja gezien, ook nog komen moest, maar zo zou het óók zijn in de tegenwoordige diaspora. Wie er ook in het land woont, het is altijd ten onrechte. Vandaar ook dat dat oordeel niet primair een oordeel is over het Joodse volk, maar over al diegenen die in het Joodse land wonen. De grote verdrukking van 3,5 jaar in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël komt niet over alle Joden in de wereld, hoewel het in de eerste plaats wel gaat over Joden. Het komt over degenen die in dat land wonen, ongeacht of zij Jood zijn of niet. Waar het om gaat is dat de Heer een vloek heeft uitgesproken over het land. Hij heeft het volk eruit gezet en degenen die er wederrechtelijk in wonen, laden daarmee een oordeel op zich. Men kan zeggen dat die mensen daar niets van weten, maar ze willen er ook niets van weten. De Heer zal echter een oordeel brengen over de inwoners des lands en zoals uit hoofdstuk twee ook blijkt, is het een oordeel niet alleen over

Joden, maar ook over Palestijnen. Die worden in Zefanja 2 dan ook specifiek genoemd. Het neemt niet weg dat een dergelijk oordeel uiteindelijk komt over alle volkeren, en over een langere periode.

Het was de bedoeling dat heel de aarde slechts bewoond zou worden door gelovigen. Dit betekent dat ongelovigen van deze aarde verwijderd zullen worden. Dat begint met de verwijdering van ongelovigen uit het land Israël, Kanaän. Voordat dat oordeel komt, zal in dat land het evangelie gepredikt worden. Daar, waar men komt tot aanvaarding van dat evangelie, zou men op grond van de Bijbelse boodschap het land verlaten opdat men op die wijze kan ontkomen aan de toekomstige toorn, het oordeel van de "dag des HEEREN". Ik kan dan ook rustig zeggen dat wanneer dit zover is, het land bewoond wordt door ongelovigen. Dat is waarover gesproken wordt, hier in Zefanja naar aanleiding van de omstandigheden in zijn dagen en die van koning Josia. De dagen waarin weliswaar het volk tot op zekere hoogte bekeerd werd tot de Heer onder leiding van de koning, maar waarin het land uiteindelijk niet geheel gereinigd werd van afgoden. We lezen in:

2 Koningen 23 : 26

26 Nochtans keerde zich de HEERE van den brand Zijns groten toorns niet af, waarmede Zijn toorn brandde tegen Juda, om al de tergingen, waarmede Manasse Hem getergd had.

Het gaat hier over de bekering in de dagen van koning Josia. Er mag dan een zogeheten bekering of hervorming geweest zijn, het was naar Gods normen volstrekt onvoldoende. **zie zijlijn 1** De afgoderij die er was in de dagen van Josia en Zefanja wordt hier aangehaald en beschouwd als aanleiding tot het oordeel dat de Heer zou brengen. Niettemin spreekt het ook over de situatie zoals wij die nu kennen in Israël. Wat we in de staat Israël onder het Joodse volk zien gebeuren is ook niet voldoende. Men bekeert zich niet tot de Heer. Er is niet eens sprake van bekering, maar slechts van afgoderij. Men hoeft het land maar te bezoeken om dat te zien. Het staat tenslotte vol van afgodstempels, hoewel sommige van die gebouwen de reputatie hebben christelijk te zijn. Maar Christus wordt daar niet gediend of geëerd, en daar gaat het nu juist om. Dat is nog een religieuze variant, maar er zijn ook minder religieuze varianten te noemen. Dat men als atheïst zich vestigt in dat land is in feite afgoderij, want als men God niet dient en afwijst, dient men per definitie de god dezer eeuw, de overste van de macht der lucht, de geest die werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid, kortom, de duivel.

Hoewel men zeer optimistisch is, niet alleen in de dagen van Josia, maar ook in onze dagen, over de toekomst van de Joodse staat en Jeruzalem, zeggen de profeten dat Jeruzalem verwoest zal worden bij de verschijning van de Heer op de Olijfberg. Ik vind het nog steeds verbazingwekkend dat men zit te wachten op het opengaan van de gouden poort, de oosterpoort. Hoe men dat de eeuwen door kan vasthouden. Wat zal gebeuren is niet dat de poort open zal gaan, maar dat alles wat daar gemetseld is, tegen de vlakke gaat. Er zal geen steen op de andere gelaten worden. De hele stad wordt verwoest. Niet opdat de Heer de stad in zou gaan, maar opdat men de stad zou verlaten; om te ontkomen aan het oordeel dat komt over allen die zich op dat moment in het land bevinden.

Zefanja 1:8

8 En het zal geschieden in den dag van het slachtoffer des HEEREN, dat Ik bezoeking zal doen over de vorsten, en over de kinderen des konings, en over allen, die zich kleden met vreemde kleding.

Een vorst is hetzelfde als een prins. Een vorst is net één rang lager dan de koning. Wat wij kroonprins noemen, heet in de Bijbel vorst. Mijns inziens kan er dan ook staan: "... vorsten, namelijk de kinderen des konings". Dat ligt zeer dicht bij elkaar. "Vreemde kleding" komt overeen met buitenlandse kleding. Hierbij wordt niet eens zozeer gedacht aan kleding, maar meer aan versierselen. Het gaat om rituele kleding, die gebruikt wordt tijdens de dienst aan de goden van de heidense volkeren. In dit geval waarschijnlijk over rituele kleding die bijvoorbeeld in de dienst van Baäl gedragen werd. Dat is ook precies waar Israël zich mee bezig hield: met afgoderij, het dienen van heidense goden. De Heer zegt dat Hij daar een oordeel over zal brengen. Hier wordt op een wat ingewikkelde manier allerlei vormen van afgoderij genoemd. Omdat wij de uitdrukkingen niet herkennen is een en ander moeilijk te plaatsen. Verder is het natuurlijk niet aan de Heer om ons uit te leggen op wat voor wijze men afgoderij bedreef. Overigens, ook de dienst aan Jehovah vereiste bijzondere kleding. Dan heb ik het over de kleding van de priesters. Onder het volk voor de klaagmuur zie je allerlei vreemde klederdrachten. Dat is in wezen buitenlandse kleding, want die mensen met zwarte lange jassen, hoeden en gekrulde haren, dragen Russische kleding. Alleen is men orthodox, traditioneel en dus wijzigt zich de klederdracht in de loop van de eeuwen niet en loopt men nog steeds in de oude Russische klederdracht. Het eigenaardige is dat zelfs in Nederland de meest orthodoxe christenen, danwel degenen die zich zo noemen, dikwijls nog vasthouden aan een oude, specifiek plaatselijke klederdracht. Het zijn heus geen atheïsten

die in klederdracht rondlopen in Nederland. Dat is conservatisme. Men is verward en het bewijst hoezeer het leven uit de mensen verdwenen is. Ik heb niets tegen traditie, maar het verschijnsel dat men vasthoudt aan bepaalde kleding, dat er nooit verandering is, betekent dat het geen onderdeel meer uitmaakt van het leven.

Zefanja 1:9

9 Ook zal Ik ten zelve dage bezoeking doen over al wie over den dorpel springt; die het huis hunner heren vulden met geweld en bedrog.

De term "over de drempel springen", vinden we terug wanneer Dagon van zijn voetstuk is gevallen met zijn handen op de drempel. Daarom betreedt men de drempel niet, maar stapt men er overheen. (1 Samuël 5 : 4-6) Op zich is dat niets bijzonders, want in veel godsdiensten is de drempel een heilige zaak. Onder vele volkeren begraaft men vaak de kop van een stier onder de drempel. Anderen metselen de kop in, boven de deur, maar het komt altijd op hetzelfde neer. De poort heeft met ingaan en uitgaan te maken, met heerschappij. God is Degene die in de poort zit, Die in- en uitgangen bewaakt. Als het om afgoden gaat, dan is de deur gewijd aan de afgoden en men stapt dus niet op de drempel, maar er overheen. Aangezien het ook een demonstratieve aangelegenheid is, wordt er dus eventueel overheen gesprongen. Het is een grappig gezicht, maar dat is de meeste afgoderij. Er bestaat een misverstand over "hunner heren". Het punt is namelijk dat het woord "heren" niet het meervoud is van "heer" maar een tweede naamsvorm van heer en dus enkelvoud. "Hunner heren" betekent dus: "van hun heer", enkelvoud. Naar afkomst is die heer in de eerste plaats Josia, de koning, maar hier wordt gesproken over degenen die kinderen des konings, danwel vorsten zijn, de leidslieden van het volk, terwijl Josia nog maar een jonge man is. Het idee is dat men in die dagen zich weinig van de koning aantrok en het personeel ging hun eigen weg. Zij vulden daarmee het huis van Josia, en daarmee feitelijk van heel Israël, met geweld en bedrog. Datzelfde geldt voor het Joodse volk in onze dagen. Ook het huis Israëls in onze dagen wordt gevuld met geweld en bedrog, want de Joodse wet is geweld en bedrog. Een bediening des doods, onwaarheid, afwijzing en afleiding van het Woord Gods. De Heer zal daar bezoeking over doen.

Zefanja 1:10

10 En er zal te dien dage, spreekt de HEERE, een stem des gekrijts zijn van de Vispoort af, en een gehuil van het tweede gedeelte, en een grote breuk van de heuvelen af.

In vers 9 wordt gesproken over "ten zelve dage" en in vers 10 wordt gesproken over "te dien dage". Het gaat beide over de "dag des HEEREN", die genoemd staat in vers 7. Daarmee wordt een sprong gemaakt van zo'n 2500 jaar. Hier wordt een beschrijving gegeven van Jeruzalem en in het bijzonder het nieuwe noordelijk deel van Jeruzalem, zoals dat in de dagen van Josia tot stand was gekomen. Van oudsher is de stad Jeruzalem gelegen ten zuiden van de Tempelberg, de stad Davids, de berg Ofel. In de dagen van Josia is de stad uitgebreid naar het westen en naar het noorden. Dat wil zeggen dat de stad aan de westkant van de Tempelberg is uitgebreid, en ook tegelijkertijd aan de noordkant van de stad. De Vispoort bevindt zich in die noordelijke muur. Het tweede gedeelte is dat noordelijke gedeelte van de stad. Het gaat hier om dat nieuwe deel van de stad, wat nog maar net bestond, en juist daarvan wordt gezegd dat er een stem des gekrijts zal zijn. De uitspraak: "een grote breuk van de heuvelen af" slaat mijns inziens net zo goed op datzelfde gedeelte, want vanaf die tijd bestond Jeruzalem in ieder geval uit heuvelen.

Die twee delen werden van elkaar gescheiden door de Tyropeon, een dal. Via een dal kan men een andere, meer westelijke heuvel op, die men waarschijnlijk ten onrechte als Sion aanduidt. Hier in vers 10 wordt in drie verschillende zinnen beschreven dat juist dat nieuwe deel van Jeruzalem, waar men zo trots op is, verwoest zou worden. Het verband tussen deze uitspraak en de tegenwoordige tijd is duidelijk. Jeruzalem, honderd jaar geleden, was niet meer dan wat men tegenwoordig kent als de oude stad. Dat was maar kleine stad, niet veel groter dan het Jeruzalem uit de dagen van Josia. Maar het grootste deel van de stad is splinternieuw en bestaat nog geen honderd jaar. Wat hier wordt aangekondigd, is dat juist over dat nieuwe deel van Jeruzalem het oordeel zal komen. Er staat niet dat het niet komt over het oude deel, maar over datgene wat men recentelijk gebouwd heeft en waar men zo trots op is. Ook het nieuwe deel van Jeruzalem zou verwoest worden. Dit gedeelte spreekt over een bepaald stuk van Jeruzalem dat verwoest zou worden, hoewel het daar niet bij blijft, integendeel, want uit het verband van het hele schriftgedeelte blijkt dat het uitspraken zijn over heel Jeruzalem. Sterker nog, het gaat over heel het Joodse land, de Joodse staat, Juda of Judea eventueel. De verwijzing in vers 10 is specifiek naar dat nieuwere, modernere deel van Jeruzalem in de dagen van Josia.

4. Verwoesting van de economie

Zefanja 1:11

11 Huilt, gij inwoners der laagte! Want al het volk van koop-handel is uitgehouwen, al de gelddragers zijn uitgeroeid.

Het dal behoorde bij het nieuwere deel van Jeruzalem, en in dat dal werd handel bedreven. Het is tot in onze dagen zo, dat als een stad wordt uitgebreid dit in de eerste plaats meestal ten behoeve van de commercie is. Zelden gaat het eerst om woningen. Het begint gewoonlijk met bedrijven en daaromheen ontstaat dan bewoning. Zo was het in ieder geval van oudsher. Woningen bouwen op zich heeft geen zin, als er niet eerst gelegenheid is voor bedrijvigheid. Wat hier nu gezegd wordt, is dat juist de bedrijvigheid zou verdwijnen. De term "laagte" kan een aanduiding zijn van een diepte, een holte, maar gewoonlijk wordt het woord vertaald met "vijzel". Als het niet anders kan, vertaalt men het met "laagte" of "holte". Een vijzel is een soort kom waarbij een stamper hoort en waarin dingen vermalen worden. Dat dal nu, dat deel uitmaakte van dat nieuwere deel van Jeruzalem, wordt hier aangeduid met dat andere woord "laagte" met de betekenis van "vijzel". Het krijgt hier de dubbele betekenis in de geest van: kom/holte en vijzel. Alles wat er in is, zal vermalen worden. In de vertaling gaat die betekenis van de term verloren. Het komt er op neer dat er van de zorgvuldig opgebouwde economie niets overblijft.

Zefanja 1:12

12 En het zal geschieden te dien tijde, Ik zal Jeruzalem met lantaarnen doorzoeken; en Ik zal bezoeking doen over de mannen, die stijf geworden zijn op hun droesem, die in hun hart zeggen: De HEERE doet geen goed, en Hij doet geen kwaad.

De gedachte is dat de inwoners van Jeruzalem hun kracht ontlene aan hun onwetendheid of aan hun dronkenschap. Dat is namelijk de betekenis van de mannen die stijf geworden zijn op hun droesem. Ze ontlene hun kracht aan hun onkunde, aan hun onwetendheid, en daarmee aan de uitspraak waarmee het vers eindigt, namelijk, "de HEERE doet geen goed en Hij doet geen kwaad". Kortom, Hij doet niks. Hij is er wel, maar je hoeft met Hem geen rekening te houden. De huidige Joodse staat en de huidige inwoners van Jeruzalem ontlene hun kracht aan deze gedachte, dat men met Jehovah geen rekening hoeft te houden. De naam wordt

wel genoemd maar Hij doet niets. Men spreekt over Hem en doet alsof men Hem dient, maar Hijzelf doet niets. Dat is wat de tegenwoordige bevolking van Israël dan ook denkt, in het bijzonder dan de Joden.

Zefanja 1 : 13

- 13 Daarom zal hun vermogen ten roof worden, en hun huizen tot verwoesting; zij bouwen wel huizen, maar zij zullen ze niet bewonen; en zij planten wijngaarden, maar zij zullen derzelve wijn niet drinken.
- 14 De grote dag des HEEREN is nabij; hij is nabij, en zeer haastende; de stem van den dag des HEEREN; de held zal aldaar bitterlijk schreeuwen.

Het woord "vermogen" verwijst terug naar het "stijfgeworden zijn" uit vers 12. Men bouwt van alles, maar het resultaat ervan zullen zij nooit zien. Dat betekent niet dat anderen in die huizen zouden wonen of die wijn zouden drinken. De huizen zullen verwoest worden en de wijngaarden ook. Dat staat overigens wel op meer plaatsen in de Bijbel. Wat zij ook doen, het zal tot niets leiden, eenvoudig omdat men de Heer niet dient en zelfs helemaal niet kent, en van Hem zegt dat Hij geen goed en geen kwaad doet. Wat men dan ook tot stand brengt mag heel indrukwekkend lijken, het neemt niet weg dat het uiteindelijk verwoest zal worden. Het gaat over de "dag des HEEREN" en dat betekent dat het binnen afzienbare tijd gerealiseerd zou worden. In vers 14 staat: "De groote dag des HEEREN is nabij". In werkelijkheid betekent de term "nabij" zoveel als: "breekt aan". Nabij betekent niet: in de buurt, maar: het is hier. Gaat het over een tijdsperiode, dan is die tijd dus aangebroken.

Verder wordt in vers 14 gezegd dat Hij niet alleen snel nabij komt, maar ook dat als die dag eenmaal aanbreekt, alles ook snel voorbij zal zijn. Dat wil zeggen dat het geen langzame verwoesting is van de huizen of de wijngaarden, of een langzaam wegrapen van de mensen en de beesten, (vers 3) maar integendeel, het komt ineens, onverwachts en het is binnen korte tijd gepasseerd. Ik heb de indruk op grond van de Bijbel dat het ongeveer binnen een etmaal gebeurt. Ik heb het niet over de grote verdrukking als zodanig, maar over het aanbreken van de "dag des HEEREN". Dat is niet helemaal hetzelfde. Het aanbreken van de "dag des HEEREN" vindt plaats door de verschijning van de Heer Zelf, Die Zich actief en zelfs zichtbaar met de gang van zaken zal bezighouden. De Schrift leert dat deze "dag des HEEREN" aanbreekt, terstond na de grote verdrukking van die dagen, dus terstond na de 70-ste week van Daniël. De verwoesting van Jeruzalem wordt beschreven alsof die plaatsvindt in één dag. In ieder

geval voor zover die verwoesting van Gods kant komt. Het kan best dat er al jaren oorlog gevoerd wordt en er al de nodige puinhopen liggen. Hier wordt echter niet beschreven hoe vijandige legers Jeruzalem verwoesten, maar hoe de Heer Zelf alle leven uit Jeruzalem zal wegnemen en de stad zal verwoesten. Dat gaat in ieder geval gepaard met aardbevingen en bij diezelfde gelegenheid zullen niet alleen de inwoners van Jeruzalem of Judea worden weggeraapt, maar ook de vijand die zich op datzelfde tijdstip in de stad of het land bevindt.

Wij verwachten op grond van enige profetieën dat aan het eind van de 70-ste week van Daniël Russische legers zich bevinden in het land Kanaän (de tegenwoordige staat Israël), die erop uit zijn om de Joodse staat te vernietigen. Dat neemt niet weg dat op het moment dat het land vernietigd wordt dit niet gebeurt door de Russische legers, maar door de Heer Zelf. Hij vernietigt daarbij tegelijk de Russische legers. In Zacharia 14 : 2 staat dat de Heer alle heidenen ten strijde zal verzamelen tegen Jeruzalem. Uit andere plaatsen weten we echter dat het primair gaat over Rusland en bondgenoten. Er staat verder dat de stad ingenomen zal worden. Of de stad verwoest zal worden is nog maar de vraag. Het punt is dat een paar verzen verderop de wederkomst van Christus beschreven wordt, namelijk Zijn verschijning op de Olijfberg. Ook wordt gezegd dat Hij dan zal strijden tegen diezelfde heidenen die Hij ten strijde verzameld had tegen Jeruzalem. De Heer gebruikt dus eerst de heidenen om Jeruzalem onder druk te zetten en op de bestemde tijd verwoest de Heer Jeruzalem Zelf, maar tegelijkertijd de heidenen die zich in dat land bevinden. Hij maakt gebruik van de tegenstanders om Israël tot het aanroepen van de Naam des Heeren te bewegen.

Dat de "dag des HEEREN" nabij is en "zeer haastende" wordt ook beschreven in 1 Thessalonicenzen, Daniël en Zefanja.

1 Thessalonicenzen 5 : 3

- 3 Want wanneer zij zullen zeggen: Het is vrede, en zonder gevaar; dan zal een haastig verderf hun overkomen, gelijk de barensood een bevruchte vrouw; en zij zullen het geenszins ontvlieden;

Daniël 9 : 27

- 27 En hij zal velen het verbond versterken een week; en in de helft der week zal hij het slachtoffer en het spijsoffer doen ophouden, en over den gruwelijken vleugel zal een verwoester zijn, ook tot de voleinding toe, die vastelijk besloten zijnde, zal uitgestort worden over den verwoeste.

Zefanja 1:18

18 Noch hun zilver, noch hun goud zal hen kunnen redden ten dage der verbolgenheid des HEEREN; maar door het vuur Zijns ijvers zal dit ganse land verteerd worden; want Hij zal een voleinding maken, gewisselijk, een haastige, met al de inwoners dezes lands.

Dit zijn drie verzen waar staat dat het haastig zal verlopen. Er staat niet alleen dat het vastbesloten is, maar dat het ook haastelijk zal geschieden. Dat betekent dat het bij wijze van spreken van de ene dag op de andere of van de ene week op de andere zal gebeuren.

Zefanja 1:14

14 De grote dag des HEEREN is nabij; hij is nabij, en zeer haastende; de stem van den dag des HEEREN; de held zal aldaar bitterlijk schreeuwen.

De "stem" van de "dag des HEEREN" komt overeen met "geluid", dat is hetzelfde woord. "De held" is die held uit vers 12 en 13, en betreft de tegenwoordige Joodse staat. Er zal in datzelfde land dan ook nog een geluid gehoord worden. "De held zal aldaar bitterlijk schreeuwen". Het is weliswaar een held, maar kan tegen de Heer niet op. Dan komt de uitgebreide beschrijving van die "dag des HEEREN".

Zefanja 1:15

15 Die dag zal een dag der verbolgenheid zijn; een dag der benauwdheid en des angstes, een dag der woestheid en verwoesting, een dag der duisternis en der donkerheid, een dag der wolk en der dikke donkerheid;

De vertalers hebben hierbij in de Statenvertaling een verwijzing gegeven naar Joël 2, maar er zijn vele van dat soort Schriftplaatsen. Overal waar die "dag des HEEREN" genoemd wordt, wordt gesproken over een oordeel. Er wordt bij sommige plaatsen ook gezegd dat er een bazuin zal klinken, zo ook hier.

Zefanja 1:16

16 Een dag der bazuin en des geklanks tegen de vaste steden en tegen de hoge hoeken.

Nu kan "bazuin" en "geklank" heel positief zijn, omdat de bazuin het volk oproept om te verzamelen tot de koning. Maar net zo goed is het een oproep om te verzamelen voor de strijd en in dit geval gaat het om een strijd. Als het geluid van de bazuin klinkt, is het bij deze gelegenheid geen feest voor Israël. Wel voor de Heer Zelf overigens, omdat Hij recht zal doen en Zijn gerechtigheid zal openbaren op aarde. Van Zijn kant is het geklank van de bazuin een feestelijke aangelegenheid en het wijst dan ook terug naar vers 7, waarbij gedacht kan worden aan een offerfeest. Waar hier in vers 14 en 15 die dag opnieuw genoemd wordt, wordt weer gedacht aan een feest. "Een dag der bazuin en des geklanks", dat normaal een aanduiding is van de hoogtijden des Heeren. Maar het geklank is nu tegen de vaste steden en hoge hoeken. Dat is overigens tweemaal hetzelfde, het gaat om een vesting. De bazuin mag dan een leger verzamelen, het neemt niet weg dat het verzamelde leger hier strijdt tegen Israël. Dat is precies zoals het ook in Zacharia 14 en in Joël 1 staat. Als het Koninkrijk van de Heer aanbreekt, en er in dat verband gesproken wordt over een "bazuin" en "geklank", betekent dat tegelijkertijd het oordeel over het werk van een ongelovige en zeker over een mens die afgoden aanbidt.

Zefanja 1:17

17 En Ik zal de mensen bang maken, dat zij zullen gaan als de blinden; want zij hebben tegen den HEERE gezondigd; en hun bloed zal vergoten worden als stof, en hun vlees zal worden als drek.

Als de Heer Zelf ingrijpt, dan gelooft u toch met mij dat niemand meer weet waar hij aan toe is. Wat moet een atheïst als blijkt dat er toch een God bestaat en dat Hij nog wat doet ook. Voor hetzelfde geld kun je het beschrijven vanuit Joodse kant. Men rekent niet op de Heer, of men rekent er wel op, maar werkt en bouwt aan vrede. Het komt echter niet tot stand, integendeel, en wat dan. Dan is toch echt alle hoop voorbij, naar de mens geredeneerd. Dan is men toch blind. Men zou namelijk komen tot de Hogepriester en Koning van het Nieuwe Verbond om daar van blindheid genezen te worden.

Zefanja 1:18

18 Noch hun zilver, noch hun goud zal hen kunnen redden ten dage der verbolgenheid des HEEREN; maar door het vuur Zijns ijvers zal dit ganse land verteerd worden; want Hij zal een voleinding maken, gewisselijk, een haastige, met al de inwoners dezes lands.

Er staat dus nadrukkelijk dat het land "door het vuur Zijns ijvers" verteerd zal worden en dus niet door het vuur van Russische legers, raketten of iets dergelijks. Wederom wordt hier ook gesproken over het land. Niet over het volk. De vloek rust op dat land en God heeft een plan met dat land. Het oordeel komt over degenen die in het land zijn. Dat vind je in Jeremia al, want hij zei ook dat men in ballingschap goed af was, maar dat zij die in Jeruzalem waren het nog slecht zouden krijgen, omdat Jeruzalem verwoest zou worden. Juist omdat men in ongeloof in het land was, zou het oordeel over hen komen. Men kon beter in ongeloof in het buitenland zijn. Men kan natuurlijk nog beter in geloof in het buitenland zijn, want dan zal men door de Heer verzameld worden naar Het Land. Niettemin kan een ongelovige zich beter buiten het land begeven. Als het gaat om de inwoners van het land, gaat het niet alleen over degenen die als Jood worden aangeduid, maar ook over de overige inwoners. Dat komt ter sprake in het volgende hoofdstuk.

5. Onheilstijding over andere volken

Zefanja 2:1-15

- 1 Doorzoek u zelf nauw, ja, doorzoek nauw, gij volk, dat met geen lust bevangen wordt!
- 2 Eer het besluit bare (gelijk kaf gaat de dag voorbij), terwijl de hittigheid van des HEEREN toorn over ulieden nog niet komt; terwijl de dag van den toorn des HEEREN over ulieden nog niet komt.
- 3 Zoekt den HEERE, alle gij zachtmoedigen des lands, die Zijn recht werken! Zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid, misschien zult gij verborgen worden in den dag van den toorn des HEEREN.
- 4 Want Gaza zal verlaten wezen, en Askelon zal ter verwoesting wezen; Asdod zal men in den middag verdrijven, en Ekron zal uitgeworteld worden.
- 5 Wee den inwonenden van de landstreek der zee, den volken der Cheretim! Het woord des HEEREN zal tegen ulieden zijn, gij Kanaan, der Filistijnen land! en Ik zal u verdoen, dat er geen inwoner zal zijn.
- 6 En de landstreek der zee zal wezen *tot* hutten, uitgegraven putten der herders, en betuiningen der kudden.
- 7 En de landstreek zal wezen voor het overblijfsel van het huis van Juda, dat zij daarin weiden; des avonds zullen zij in de huizen van Askelon legeren, als de HEERE, hunlieder God, hen zal bezocht, en hun gevangenis zal gewend hebben.

- 8 Ik heb de beschimping van Moab gehoord, en de scheldwoorden der kinderen Ammons, waarmede zij Mijn volk beschimpt hebben, en hebben zich groot gemaakt tegen deszelfs landpale.
- 9 Daarom, *zo waarachtig* als Ik leef, spreekt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Moab zal zekerlijk zijn als Sodom, en de kinderen Ammons als Gomorra, een netelheide, en een zoutgroeve, en een verwoesting tot in eeuwigheid! De overigen Mijns volks zullen ze beroven, en het overige Mijns volks zal ze erfelijk bezitten.
- 10 Dat zullen zij hebben in plaats van hun hoogmoed; want zij hebben beschimpt, en hebben zich groot gemaakt tegen het volk van den HEERE der heirscharen.
- 11 Vreselijk zal de HEERE tegen hen wezen, want Hij zal al de goden der aarde doen uitteren; en een ieder uit zijn plaats zal Hem aanbidden, al de eilanden der heidenen.
- 12 Ook gij, Moren! zult de verslagenen van Mijn zwaard zijn.
- 13 Hij zal ook Zijn hand uitstrekken tegen het Noorden, en Hij zal Assur verdoen; en Hij zal Ninevé stellen tot een verwoesting, droog als een woestijn.
- 14 En in het midden van haar zullen den kudden legeren, al het gedierte der volken; ook de roerdomp, ook de nachtuil zullen op haar granaatappelen vernachten; een stem zal in het venster zingen, verwoesting zal in den dorpel zijn, als Hij haar cederwerk zal ontbloot hebben.
- 15 Dit is die stad, die opspringt van vreugde, die zeker woont, die in haar hart zegt: Ik ben het, en buiten mij is geen meer; hoe is zij geworden tot woestheid, een rustplaats van het gedierte! Een ieder, die daardoor trekt, zal ze aanfluiten, hij zal zijn hand bewegen.

Dit is nu niet bepaald een vrolijke profetie. Dat geldt in het algemeen voor Zefanja, al is het laatste hoofdstuk wat opgewekter. Daar wordt het toekomstig herstel van Israël aangekondigd, althans de redding van het overblijfsel uit het volk. Daarmee beschrijft het de situatie zoals die in de duizend jaren in ieder geval gerealiseerd zou zijn. Het neemt niet weg dat vóór die tijd een oordeel zou komen over datzelfde Israël en vervolgens ook over de overige volken in de dagen die aangeduid worden als de "dag des HEEREN". Dat is de term die we in Zefanja 1 al een paar keer zijn tegengekomen. Die spreekt over de dagen dat de Heer Zelf Zijn oordeel zal brengen over de volkeren der aarde, beginnende bij Juda en Jeruzalem. Het zal moeten leiden tot de vestiging van wat wij kennen

als de duizend jaren, het Koninkrijk van Christus over de volkeren der aarde, en in het bijzonder dan op deze oude aarde. In dat verband wordt in het begin van Zefanja 2 Israël opgeroepen om zichzelf te onderzoeken, en zich eventueel te bekeren. Om gerechtigheid en zachtmoedigheid te zoeken, want wellicht is er een mogelijkheid om verborgen te worden in de "dag van den toorn des HEEREN". In dat verband heb ik in Openbaring 6 laten zien, dat daar over diezelfde dag gesproken wordt, en er melding wordt gemaakt van een schuilplaats ter verberging voor die toorn. In datzelfde hoofdstuk wordt de situatie beschreven aan het einde van de 70-ste week van Daniël, en dus de definitieve aanvang van de "dag des toorns" of "dag des HEEREN". Er is iets besloten en als het goed is wordt datgene wat besloten is ook gerealiseerd. In dat verband ben ik geneigd te denken aan Daniël 9.

Daniël 9 : 27

27 En hij zal velen het verbond versterken een week; en in de helft der week zal hij het slachtoffer en het spijsoffer doen ophouden, en over den gruwelijken vleugel zal een verwoester zijn, ook tot de voleinding toe, die vastelijk besloten zijnde, zal uitgestort worden over den verwoeste.

Hier wordt gesproken over hetgeen vastbesloten is, wat hier blijkt te zijn de verwoesting over Jeruzalem. Het vers op zichzelf is nu niet bepaald duidelijk geformuleerd, maar dat neemt niet weg dat het toch duidelijk zegt dat die verwoesting vastbesloten is, en dus ook zal komen. Het is de periode van het "haastig verderf" dat over Jeruzalem, en daarmee Judea zal komen in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël. Het zou leiden tot de definitieve verwoesting van deze ongelovige stad, waarover trouwens ook Zefanja 3 nog spreekt. Het geheel hangt ook samen met Psalm 2, want daar wordt ook van een besluit gesproken in een wat positievere zin. Daar wordt het koningschap van de Here Jezus aangekondigd en in het bijzonder dan het koningschap van de Zoon van God, want zo wordt Hij feitelijk daar genoemd.

Psalm 2 : 6, 7a

6 Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, den berg
Mijner heiligheid.
7a Ik zal van het besluit verhalen: ...

Daar wordt ook gesproken over een besluit. Het besluit volgt daarna:

Psalm 2 : 7b, 8

7b ... : de HEERE heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn Zoon,
heden heb Ik U gegenereerd.
8 Eis van Mij, en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel,
en de einden der aarde tot Uw bezitting.

Het gaat dus over het besluit dat de Here Jezus zou worden aangesteld tot Koning, hetgeen officieel gebeurd is. Dit "heden" van deze aanstelling tot Zoon, is namelijk allang geweest. Dat "heden" is het tijdstip van de opstanding van Christus. Dat neemt echter niet weg dat het besluit hier net zo goed gebruikt wordt; maar in een negatievere strekking met betrekking tot de uitvoering van het koningschap.

Psalm 2 : 9

9 Gij zult hen verpletteren met een ijzeren scepter; Gij zult hen in stukken slaan als een pottenbakkersvat.

Een scepter hoort van goud te zijn. Een scepter staat voor "macht", maar hier is sprake van een ijzeren scepter, omdat ijzer staat voor geweld en dat zal ook toegepast worden. Met groot geweld zal van Godswege of van Christuswege een oordeel gebracht worden over de volken der aarde. Dit alles vloeit voort uit het feit dat Hij tot Koning gesteld is en Hij zal dan ook met geweld Zijn Koningschap vestigen, om de eenvoudige reden dat het niet goedschiks kan en daarom kwaadschiks moet geschieden. Waar de mensheid niet van harte, niet uit eigen initiatief en niet vrijwillig zich onderwerpt aan deze Koning, zal met geweld dat Koningschap gevestigd worden. Dat wordt hier gezegd, zodat ook hier sprake is van verwoesting. Daarna wordt in vers 12 ook uitdrukkelijk gesproken over Zijn toorn.

Psalm 2 : 12a

12a Kust den Zoon, opdat Hij niet toorne, en gij op den weg vergaat, wanneer Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden.

Kom tot aanvaarding van deze door God aangestelde Koning. In de toekomst zal Zijn toorn ontbranden in de dag Zijns toorns. Het verklaart meteen de woorden van Daniël, die vele jaren later geschreven werden, over wat vastbesloten is en gerealiseerd zal worden, namelijk de verwoesting van Jeruzalem. De term "besluiten" heeft ook de betekenis van: iets afsluiten, voleindigen, er een eind aan maken en dat is precies waar

ook in deze Schriftgedeelten over gesproken wordt, zowel in Daniël 9 : 27 als in Psalm 2 : 7. Maar eer dat besluit tot uitvoering gebracht wordt, zal men tot geloof moeten komen. Ik heb al gezegd dat men dit rechtstreeks in verband zou moeten brengen met de prediking van het evangelie door de twee getuigen, met name in de eerste helft van de 70-ste week van Daniël. Dat is ook niets meer of minder dan een oproep aan het volk om zich nauw te doorzoeken en zich te onderwerpen aan de Zoon. Om de Zoon te kussen, opdat Hij niet zou toornen, want als men dat niet doet, zal men vergaan en zal men niet verborgen worden in de dag van de toorn des Heeren.

Zefanja 2:2

- 2 Eer het besluit bare (gelijk kaf gaat de dag voorbij), terwijl de hittigheid van des HEEREN toorn over ulieden nog niet komt; terwijl de dag van den toorn des HEEREN over ulieden nog niet komt.

De zin: "gelijk kaf gaat de dag voorbij" is een gezegde onder Israël om aan te geven dat tijd nu eenmaal snel voorbij gaat. Men heeft nu eenmaal weinig tijd. Dat stond al in vers 14 van hoofdstuk 1. Hier staat dat het gaat om de periode waarin "de hittigheid van des HEEREN toorn over hen nog niet komt. Men krijgt dus een korte tijd de gelegenheid om tot bekering te komen, want na die korte tijd zal de "hittigheid van des HEEREN toorn" over hen komen, dus "de dag van de toorn des Heeren". Ik denk dat deze uitdrukkingen rechtstreeks in verband gebracht moeten worden met het optreden van de twee getuigen in de eerste helft van de 70-ste week van Daniël. Dan is de "dag des HEEREN" zeer haastende, al was het maar om de reden dat de klok loopt.

We leven al een hele tijd in een periode waarin de klok, waar het hier om gaat, niet loopt. Dit betreft de tijdrekening van de zeventig weken van Daniël. 69 weken waren al om bij de intocht in Jeruzalem, en de 70-ste week, bestaande uit de laatste zeven jaren uit deze geschiedenis van Juda en Jeruzalem, is nog toekomst. Zodra die 70-ste week begint, zullen de twee getuigen hun werk verrichten in de straten van Jeruzalem, zoals beschreven in Openbaring 11. Dan is het inderdaad een korte tijd. Ik kan mij voorstellen dat die twee getuigen dan ook gebruik zullen maken van dit Schriftgedeelte. Ik ben er in ieder geval van overtuigd, dat zij degenen die tot geloof komen zullen aansporen om met de grootste spoed de stad te verlaten en te vluchten naar Petra. Daar wordt hier waarschijnlijk ook over gesproken.

Zefanja 2:3

- 3 Zoekt den HEERE, alle gij zachtmoedigen des lands, die Zijn recht werken! Zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid, misschien zult gij verborgen worden in den dag van den toorn des HEEREN.

Hier gaat het over verwoesting en oordeel, wat wordt aangekondigd over Jeruzalem en daarmee Judea. Dat neemt echter niet weg dat het een oordeel is dat primair niet eens zozeer over het volk gebracht wordt, maar over het land. Het betreft dan het volk dat in het land komt en tegelijkertijd ook alle anderen die misschien geen deel uitmaken van dat volk, maar zich wel in dat land bevinden. Eén van de essentiële dingen in dit verband is dat Kanaän het land des Heeren is. Dat wil zeggen dat het Zijn land is en wie er zich vestigt, zal zich moeten onderwerpen aan de God des lands. Dat is een term die bij een andere gelegenheid ook gebruikt wordt, namelijk na de wegvoering van de tien stammen in ballingschap. De Assyriërs voerden toen de mensen uit Assur en Medië en Ninevé weg naar Kanaän om daar te wonen en vervolgens kwamen er allerlei problemen, omdat zij de God des lands niet kenden. Toen werd er minstens één van de priesters teruggestuurd uit de ballingschap om deze heidenen, die inmiddels in Kanaän woonden, te onderwijzen in de wijze waarop ze de God des lands zouden dienen. Dit ter bevordering van het onderling begrip, het wederzijds vertrouwen, etcetera. Het gaat dus om het land en de wetten die daar gelden. Het punt is dat de Heer gezegd heeft dat het land van Hem is en Hij het aan Zijn volk geeft. Het volk des Heeren is echter per definitie een gelovig volk. Als het volk dus niet gelooft, heeft het ook geen recht op het land en wordt het weggestuurd in ballingschap. Assyrische ballingschap, Babylonische ballingschap en tegenwoordig de Edomitische ballingschap. De Heer verdrijft hen uit het land, omdat zij zich niet onderwerpen aan Hem, de God van het land.

Dat "misschien" drukt de mogelijkheid uit, want men kan namelijk "verborgen worden in de dag van de toorn des HEEREN". Men kan zijn toevlucht zoeken in de schuilplaats die door God bereid is met de woorden uit Openbaring 12. Openbaring 11 spreekt over het optreden van deze twee getuigen en in Openbaring 12 staat de uitspraak dat de vrouw (Israël) vlucht in de woestijn, waar ze een plaats heeft, haar van God bereid. Dat gaat over dezelfde omstandigheden als in de 70-ste week van Daniël, wanneer men gehoor zal geven aan de prediking van het evangelie. Niet alleen tot geloof komen in de Here Jezus Christus, maar als gevolg daarvan ook uitgaan, buiten de legerplaats, om een toevlucht te zoeken buitenslands, want die toorn Gods zal komen over het land.

De uitspraak "zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid" legt nadruk op gerechtigheid aan de ene kant en zachtmoedigheid aan de andere kant. Deze begrippen zouden wij moeten kennen uit het Nieuwe Testament waarbij uiteengezet wordt dat rechtvaardigheid, of gerechtigheid Gods, geopenbaard is geworden niet door de Wet, maar door het Nieuwe Verbond. (Romeinen 3 : 21) Als over gerechtigheid gesproken wordt, dan gaat het over gerechtigheid die toegerekend wordt op grond van geloof.

Hier gaat het om dat recht Gods, wat niet inhoudt dat wij zouden beantwoorden aan allerlei wetten en regels. Het houdt in dat wij ons zouden onderwerpen aan Zijn Woord en dus in Hem zouden geloven. Dat is Bijbels, ook in oudtestamentische geschriften. Men zou zich onderwerpen aan wat God gesproken heeft. Daarmee doet men gerechtigheid, en waar men dat doet is men kennelijk zachtmoedig. Zachtmoedigheid veronderstelt een zacht gemoed. Het gemoed is immers het denken, het hart en iemand die zachtmoedig is heeft een ontvankelijk gemoed. Onder het Nieuwe Verbond, waar gerechtigheid gerealiseerd wordt, zou het Woord Gods geschreven worden in de harten van de mensen. De bedoeling is niet dat met geweld dat Woord in de harten gegraveerd wordt, zoals eens op stenen tafelen en dus in stenen harten, maar het zou geschreven worden in vlezene tafelen, in ontvankelijke harten. Zachtmoedigheid hangt rechtstreeks samen met geloof. Dat is ook de reden waarom de term "zalig zijn de zachtmoedigen" in de bergrede voorkomt, waarmee bedoeld wordt "zalig zijn de gelovigen". Gelovigen zijn namelijk degenen die een ontvankelijk hart hebben en dat hart opengesteld hebben voor het Woord Gods. Dat is geloof. Dat is aanvaarden en accepteren van het Woord Gods. Onder het Nieuwe Verbond wordt ook gezegd dat dat Woord geplant - geschreven - wordt in de harten der mensen. Daar waar men zich onderwerpt aan het Woord Gods en men zijn hart voor het Woord Gods openstelt, kan men "verborgen worden in de dag van de toorn des HEEREN". Daarom staat er "misschien", want de voorwaarde is namelijk zich onderwerpen aan het Woord Gods.

Einde 70-ste week van Daniël

Openbaring 6 : 12

- 12 En ik zag, toen Het het zesde zegel geopend had, en ziet, er werd een grote aardbeving; en de zon werd zwart als een haren zak, en de maan werd als bloed.

Het hele begrip van bovenstaand vers kennen we in het bijzonder uit Joël 2 : 31, maar ook uit vele andere plaatsen in het Oude Testament.

Daar waar zon, maan en sterren verduisterd worden, begint de "dag des HEEREN". Dat gebeurt aan het einde van de 70-ste week van Daniël. (Matthéüs 24 : 29) De volgorde is, als je het heel strikt neemt, de 70-ste week van Daniël, waarvan de tweede helft beschreven wordt als de grote verdrukking. Daarna, als die voorbij is, worden zon, maan en sterren verduisterd en begint de "dag des HEEREN". Bovendien zal de Heer dan Zijn voeten zetten op de Olijfberg. In dit vers wordt een beschrijving gegeven van het einde van de 70-ste week van Daniël. De rest van die week wordt in voorgaande verzen van Openbaring 6 beschreven. Er wordt van alles beschreven zoals aardbevingen, enzovoorts. Vervolgens staat er:

Openbaring 6 : 15, 16

- 15 En de koningen der aarde, en de groten, en de rijken, en de oversten over duizend, en de machtigen, en alle dienstknechten, en alle vrijen, verborgen zichzelf in de spelonken, en in de steenrotsen der bergen;
- 16 En zeiden tot de bergen en tot de steenrotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen, Die op den troon zit, en van den toorn des Lams.

Hier gaat het dus over Petra. De uitspraak "valt op ons" is wat simpel vertaald, want het kan ook opgevat worden als "met grote kracht overdekken". De bedoeling is ook niet dat die bergen op hen vallen, zodat ze gedood worden. De bedoeling is dat ze in of onder de bergen, in de spelonken, kunnen schuilen. In die positie zouden zij dan verborgen worden voor het aangezicht van Degene Die op de troon zit. Volgens voorgaande verzen is dat het Lam, namelijk Christus Zelf. Als men zich afvraagt waar en hoe zij verborgen zouden worden in de "dag van den toorn des Heeren", dan zou het in ieder geval buitenslands zijn, niet in Jakob of Israël maar in Edom en in de hoofdstad daarvan, te weten Petra. Het opmerkelijke is dat ook hierachter in vers 17 staat:

Openbaring 6 : 17

- 17 Want de grote dag Zijns toorns is gekomen, en wie kan bestaan?

Wanneer je de laatste twee verzen 16 en 17 van Openbaring 6 naast Zefanja 2 legt, dan moet duidelijk zijn waar het over gaat. Als die toorn des Heeren aanbreekt, dan zou men al in de spelonken moeten zijn, de kloven der steenrotsen. Welnu, daarheen zou men ook vluchten vanuit Jeruzalem. Als er in Zefanja staat dat ze misschien verborgen zouden

worden, dan wil dat niet zeggen dat er een kans op verberging bestaat. Het wil zeggen dat de mogelijkheid aanwezig is, maar dan moet men de plaats waar men verborgen zou worden, wel opzoeken. Men moet er naartoe gaan. Dat is ook wat onder andere in Matthéüs 24 staat. Men zou vluchten naar de woestijn, en wel naar de woestijn van Edom.

De uitspraak uit Zefanja 2 vers 3 "... misschien zult gij verborgen worden in den dag van den toorn des HEEREN", wordt dus automatisch in verband gebracht met het aanbreken van die "dag des toorns des HEEREN", maar het is de "dag des HEEREN", dat blijkt ook nu weer. Hoewel in Openbaring 6 in de laatste verzen staat dat de "dag des toorns" is gekomen, besluiten wij via de vergelijking met Zefanja 2 : 3 dat de "dag des toorns" de "dag van de toorn des Heeren", of kortweg, de "dag des HEEREN" is. Dat geldt ook voor de uitspraak "... misschien zult gij verborgen worden in den dag des toorns des Heeren". Deze komt overeen met de uitspraak in Joël, waar die "dag des HEEREN" vijf keer genoemd wordt. Ik heb er al eens vaker op gewezen dat Joël in het bijzonder spreekt over de gebeurtenissen in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël, meteen voorafgaande aan het aanbreken van de "dag des HEEREN". Als het oordeel over Jeruzalem beschreven wordt, en de uiteindelijke val en verwoesting in hoofdstuk 2, dan volgt daar ook een oproep tot bekering.

Joël 2 : 11b-13

- 11b...; want Zijn leger is zeer groot, want Hij is machtig, doende Zijn woord; want de dag des HEEREN is groot en zeer vreselijk, en wie zal hem verdragen?
- 12 Nu dan ook, spreekt de HEERE, bekeert u tot Mij met uw ganse hart, en dat met vasten en met geweën, en met rouwklage.
- 13 En scheurt uw hart en niet uw klederen, en bekeert u tot den HEERE, uw God; want Hij is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwade.

Men zou rouw bedrijven, maar niet de klederen, de buitenkant scheuren. De binnenkant moet gescheurd worden! Met het hart is wat mis. De beschrijvingen die vervolgens door de Heer gegeven worden, zijn beschrijvingen van de Heer onder het Nieuwe Verbond. Men krijgt immers genade en barmhartigheid van de troon der genade. (Hebreeën 4) Het kwade dat hier genoemd wordt, is het oordeel dat Hij brengen zou. Dat is nu eenmaal kwaad. Geen zonde maar wel kwaad. Er staat echter, dat God mogelijk berouw hebbende is over het kwaad. Met als resultaat vers 14:

Joël 2 : 14a

14a Wie weet, Hij mocht Zich wenden en berouw hebben; ...

De gedachte zou hier kunnen zijn dat er een mogelijkheid bestaat dat God berouw zou hebben en het oordeel zou wenden (veranderen) of zelfs niet door zou laten gaan. Het gaat echter wel door, want we hebben al een paar keer gelezen dat het vastbesloten is. Het besluit zal baren; uitgevoerd worden. Maar er is nog een tweede mogelijkheid. Namelijk dat men op tijd de plaats des onheils heeft verlaten, op tijd het land ontvlucht is, waarbij het oordeel niet zozeer zal komen over de mensen, althans niet in de eerste plaats, maar over het land. En als men dus het leven wil houden, dan zou men vóórdat tijdstip het land moeten hebben verlaten. Dat staat ook in vers 32:

Joël 2 : 32a

32 En het zal geschieden, al wie den Naam des HEEREN zal aanroepen, zal behouden worden; want op den berg Sions en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, ...

Er is dus toch een uitzondering. Men zou kunnen ontkomen, maar dan moet men wel de Naam des Heeren aanroepen en vervolgens de stad verlaten. Ook in laatste instantie kan dat nog, want de Heer zou bij dezelfde gelegenheid een vluchtweg openen vanuit Jeruzalem naar de woestijn. De Olijfberg zal scheuren, waardoor er een dal naar het oosten zal ontstaan, althans aanvankelijk.

Joël 2 : 32b

32b...; want op den berg Sions en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, gelijk als de HEERE gezegd heeft; en dat, bij de overgeblevenen, die de HEERE zal roepen.

Ze blijven dus inderdaad over. De uitdrukking "wie weet, Hij mocht zich wenden" uit vers 14 kennen we dan inmiddels. Het idee is namelijk niet dat dat oordeel niet doorgaat, maar wel dat men aan dat oordeel zal kunnen ontkomen. Waar we nu over praten, is dezelfde discussie die Abraham had met de Heer. De Heer wilde Sodom verwoesten en toen vroeg Abraham wat er zou gebeuren als er nog rechtvaardigen zouden zijn. U weet hoe het afgelopen is. Sodom werd verwoest, maar die éne rechtvaardige die in Sodom was, werd er eerst door de Heer uitgehaald. Dat zal met Jeruzalem in de toekomst ook gebeuren. Tenzij men niet wil, maar dan kun je ze ook moeilijk als rechtvaardige beschrijven.

De Palestijnen zijn hetzelfde als de Filistijnen. Of het nu gaat over Palestina of Filistea, dat is een kwestie van het omzetten van semitische letters naar onze latijnse letters. Een Filistijn betekent netjes vertaald zoiets als emigrant. Minder netjes vertaald betekent het zwerver. Bovendien wordt uit de Bijbelse geschiedenis duidelijk dat de Filistijnen, voor een deel althans, afkomstig waren van Kreta. Vandaar dat ze de Pleti genoemd worden, dat is een verkorting van Filistijnen. In verband met David worden de Pleti en Kreti genoemd. Het is zo goed als zeker dat de aanduiding betekent: Filistijnen, namelijk Kretenzen. En Kreti betekent Kretenzen. De Kretenzen waren zeevaarders die in die tijd het belangrijkste deel van de Middellandse zee beheersten en zich hier en daar vestigden aan de wal van het vasteland. Dat deden ze ook in Kanaän. Ze vestigden zich uit praktische overwegingen aan de zuidwestkust van Kanaän. Daar worden ze vervolgens Filistijnen (emigranten) genoemd, maar in feite waren het dus Kretenzen. De Palestijnen noemen zichzelf ook "the Filistines", om daarmee hun oude rechten op het land te doen gelden. In het Engels worden ze ook wel Filistinians genoemd.

In onze dagen hoor je regelmatig het idee om met bidden de Heer onder druk te zetten, opdat het oordeel misschien niet door zou gaan! De Heer heeft ook gezien wat er gebeurd is tijdens de Tweede Wereldoorlog. Men beweert dan dat de Heer er ook een eind aan heeft gemaakt. Dat was rijkelijk laat dan. Eerst vallen er zes miljoen Joodse slachtoffers en daarna maakt de Heer er pas een eind aan. Los dat probleem maar eens op. Men zegt: het is nu gebeurd en de Heer zal dat niet weer laten gebeuren. De Heer heeft nog wel een oordeel over het Joodse volk aangekondigd, maar zij hebben al zoveel geleden dat het oordeel vast niet door zal gaan en anders vragen wij het Hem wel. Men beweert dat in alle ernst. Zo is het dus niet. Integendeel, Jeruzalem zal verwoest worden en de grootste ramp moet het Joodse volk nog treffen, in ieder geval de Joodse staat. Dat zijn opnieuw minimaal enkele miljoenen Joden die omkomen. Het oordeel komt nu echter van Godswege, want dat was het in de Tweede Wereldoorlog niet. Wat er toen gebeurd is, bewijst wat meerdere malen in de Bijbel vermeld staat, namelijk dat de Heer Zich van de gang van zaken in de wereld niets aantrekt. Alleen op het moment dat het er naar uit gaat zien dat Hij Zijn werk in de toekomst niet meer zal kunnen doen, bijvoorbeeld omdat er geen Joods volk meer is, grijpt Hij in. Maar niet eerder dan dat Hij het noodzakelijk acht. Ook niet ter wille van de mens, maar ter wille van het plan dat Hij in de toekomst alsnog zal uitvoeren. Dan doet Hij wat en als Hij al wat doet, doet Hij het in het verborgene, zodat we het niet kunnen bewijzen. Dat is Bijbels en daarmee is heel de geschiedenis ook verklaard. Dat is de enige serieuze, redelijke verklaring die daarvoor bestaat. Die wil men alleen dikwijls niet accepteren, want als dat zo is, betekent het dat de mens in het algemeen van God niets te verwachten heeft in deze dagen. Dat is ook zo. Waar we echter spreken over gelovigen, hebben we het over wat anders. Dan hebben we het over mensen die hemelburgers zijn, eerstelingen van een nieuwe schepping, en daar ligt de situatie anders. De Heer zorgt voor de Zijnen. Als er dus een oordeel komt over Sodom, zorgt Hij eerst dat Lot er uit verdwijnt, en als er straks een oordeel komt over Jeruzalem en Judea, dan zorgt Hij dat eerst de gelovigen daaruit verdwijnen. In ieder geval zorgt Hij eerst dat de Gemeente verdwenen is, dat gaat er nog aan vooraf. Zoals de Gemeente zal worden verlost, weggerukt uit de wereld, voordat de toorn over de wereld komt, zo zal het gelovig overblijfsel uit Juda kunnen vluchten uit de stad, uit de legerplaats, alvorens dit grote oordeel van de vreselijke "dag des HEEREN" over Jeruzalem zal komen.

Joël 2:14a

14a Wie weet, Hij mocht Zich wenden en berouw hebben; en Hij mocht een zegen achter Zich overlaten ...

Wanneer men het hart scheurt, en niet de klederen, en zich bekeert tot de Heer met het ganse hart, dan zal de Heer wel degelijk een zegen achter Zich overlaten. Dit zal men niet primair in Jeruzalem verkrijgen, maar zoals gezegd in Petra.

Zefanja 2:4

4 Want Gaza zal verlaten wezen, en Askelon zal ter verwoesting wezen; Asdod zal men in den middag verdrijven, en Ekron zal uitgeworteld worden.

Wie er woont is dus slecht af. Dat betekent dat niet alleen een oordeel gebracht zal worden over Jeruzalem, Judea, Juda of het Joodse volk, maar net zo goed over andere volken die in Kanaän wonen. Daartoe behoren de Palestijnen (Filistijnen), die er ook in onze dagen wonen. Deze Filistijnen die vanaf vers 4 expliciet worden genoemd, wonen in Gaza, westelijk van Judea, langs de kust van de zee. Met dit vers zijn vier steden der Filistijnen in Bijbelse tijd genoemd, al moet ik daar bij zeggen, dat er één stad ontbreekt. Van oudsher gaat het in de Bijbel om vijf koningen en daarmee vijf steden. Wat wij een burgemeester noemen, heette vroeger de koning van de stad. Er waren vijf koningen en ook vijf steden der Filistijnen. Eén van de opmerkelijkste dingen hier is dat er maar vier genoemd worden. De vraag rijst dan ook wat er met die vijfde gebeurd is. Het mag dan zo zijn dat de Filistijnen in het verleden beschikten over deze vijf steden, het neemt niet weg dat in onze dagen deze steden min of meer gevonden kunnen worden. **zie zijlijn 2**

Al met al betekent dit, dat deze profetie volledig past in onze tijd, met enige op- en aanmerkingen. Gaza wordt als Filistijnse stad als eerste genoemd en wat hier gezegd wordt is dat niet alleen Jeruzalem ooit verwoest zal worden bij het aanbreken van de "dag des HEEREN" en bij het aanbreken van de "dag des toorns", maar Gaza, Askelon, Asdod en Ekron net zo goed. Daar zit nog een probleem aan vast, omdat in onze dagen Askelon, Asdod en Ekron (één van de wijken van de plaats Rehoboth) weliswaar bestaan, maar op dit moment geen deel uitmaken van de toekomstige Palestijnse staat. Ze behoren bij Israël en worden ook niet gerekend tot de bezette gebieden, dat wil zeggen dat het eigendom van deze steden ook niet ter discussie staat. Het behoort dus op dit moment tot Israël. Het betekent dus ook dat wanneer deze profetie in vervulling gaat deze steden deel uit zullen maken van die Palestijnse staat, want daar worden ze hier aan toegeschreven. Het komt er op neer, dat ooit een keer besloten zal worden om deze drie steden aan de Palestijnen te geven.

Inmiddels bestaat er een Palestijnse staat, met Gaza als hoofdstad. Dus Gaza is, net als in de oudtestamentische tijd, na ongeveer 2000 jaar opnieuw de hoofdstad der Filistijnen. Met alle consequenties van dien, want dat betekent ook dat deze profetieën op hen van toepassing gebracht worden. Hoe het zit met die vijfde stad der Palestijnen, Gat? Die wordt in dit vers niet genoemd. Daar is een heel eenvoudig antwoord op: hij bestaat niet meer. Gat kan dus niet verwoest worden. Hij speelt in deze profetie dan ook geen rol. Daarmee is meteen gezegd dat deze profetie toch echt niet zijn volle vervulling heeft gekregen in de dagen van de babyloniërs, want toen was er nog wel een stad met de naam Gat, evenals in de dagen van David. Het is hoogst eigenaardig, want in de tijd van Zefanja bestonden deze steden nog wel degelijk. Zefanja slaat echter Gat over en dat past precies, want in onze dagen bestaat Gat niet meer. De naam wordt hier en daar nog wel gebruikt voor één of ander gehucht, zelfs voor meerdere, want men weet niet eens meer waar Gat eigenlijk gelegen heeft. In Zacharia wordt ook gesproken over de situatie rond het einde van de 70-ste week van Daniël; de verwoesting van Jeruzalem, de verschijning van de Heer op de Olijfberg (Zacharia 14) enzovoorts. In Zacharia 9 wordt gesproken over Damascus, Libanon, Tyrus, Sidon, en daarna in vers 5 en 6:

Zacharia 9:5,6

- 5 Askelon zal het zien, en zal vrezē; desgelijks Gaza, en zal grote smart hebben, mitsgaders Ekron, dewijl het-geen, waar zij op zagen, *hen* heeft te schande gemaakt; en de koning van Gaza zal vergaan, en Askelon zal niet bewoond worden.
- 6 En de bastaard zal te Asdod wonen, en Ik zal den hoogmoed der Filistijnen uitroeien.

Ook hier ontbreekt Gat. De andere vier steden worden wel allen genoemd en dat alles in verband met de verschijning van Christus en het oordeel dat Hij zal brengen in de toekomst. Het is precies dezelfde gedachte als in Zefanja 2.

Zefanja 2:5

- 5 Wee den inwonenden van de landstreek der zee, den volken der Cheretim! Het woord des HEEREN zal tegen ulieden zijn, gij Kanaan, der Filistijnen land! en Ik zal u verdoen, dat er geen inwoner zal zijn.

Hier worden de Kreti - de westelijke burenen - wel genoemd. Een verwijzing naar de oorsprong van de Filistijnen. Kanaän wordt hier "der Filistijnen land" genoemd. Dat is het ook. Het zuidwestelijke deel in ieder geval. De indruk wordt echter gewekt dat heel Kanaän in handen was van de Filistijnen en min of meer was dat ook zo. Ik denk dat dat ongeveer de situatie wordt in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël, waarbij het Joodse volk weinig meer in te brengen heeft tegen de overmacht van deze Palestijnen. Ze sluiten er weliswaar eerst een verbond mee, maar dat verbond zou na 3,5 jaar in de praktijk geen enkele betekenis meer hebben. Dat betekent dat het de Palestijnen zijn die de macht uitoefenen en zo wordt heel Kanaän "der Filistijnen land". Niettemin is "der Filistijnen land" specifiek Filistea, Palestina, en dat is van oudsher niet de naam voor heel het land, maar alleen voor de kuststrook, zuidelijk van Tel Aviv.

Waar het om gaat is dat er in vers 5 staat "...en Ik zal u verdoen, dat er geen inwoner zal zijn". Hoe komen die Filistijnen ineens terecht in Zefanja? Dat is niet moeilijk, want ze wonen in Israël, dus min of meer in het Joodse land. Daar horen ze niet, maar het land zal geoordeeld worden en alle inwoners zullen daaruit verdreven worden. Als de Palestijnen wisten wat er zou gaan gebeuren, zouden ze de claim op elk stukje land in Kanaän wel uit hun hoofd laten. De Heer zal er immers Zijn oordeel over brengen. En als de Joden het wisten, zouden ze zich niet eens in het land wagen. Voor christenen maakt het niet uit, want voor dit alles gebeurt gaan zij toch weg. In Zefanja 3 staat dit nog een keer.

Zefanja 3:6

- 6 Ik heb de heidenen uitgeroeid, hun hoeken zijn verwoest, Ik heb hun straten eenzaam gemaakt, dat niemand daar-door gaat; hun steden zijn verstoord, zodat er niemand is, dat er geen inwoner is.

Jeruzalem zal door de heidenen vertreden worden tot aan het einde van de 70-ste week toe. Hier gaat het over het einde van de 70-ste week en daarom staat er ook dat de heidenen uitgeroeid zijn.

Zefanja 3:7a

- 7a Ik zeide: Immers zult gij Mij vrezē, gij zult de tucht aannemen, opdat haar woning niet uitgeroeid zou worden; ...

Dat is de lugubere toekomst van het tegenwoordige Jeruzalem en het tegenwoordige Juda.

Zefanja 2:6

6 En de landstreek der zee zal wezen *tot* hutten, uitgegraven putten der herders, en betuiningen der kudden.

Hier heet het "de landstreek der zee", maar een streek is hetzelfde als een strook. In onze dagen heet het de Gazastrook. Het vers houdt in dat er nog wel mensen zouden wonen, maar dat er geen steden meer zouden zijn. Dat wil zeggen dat alles wat er nu gebouwd is, weer verwoest zal worden, wat weer een variant is voor de uitspraak dat er geen steen op de andere gelaten zou worden. Er zullen herders wonen, uitgegraven putten zijn en betuiningen der kudden (schaapskooien). Wie die herders zijn, wordt in het volgende vers genoemd:

Zefanja 2:7a

7a En de landstreek zal wezen voor het overblijfsel van het huis van Juda, dat zij daarin weiden; ...

Het gelovig overblijfsel van Juda, het Joodse volk, zal daar na de 70-ste week wonen en kudden hebben. Zij zullen zich daar alsnog vestigen in de toekomst. Dat is na de 70-ste week van Daniël, in de tijd dat de grote verdrukking komt over de volkeren, terwijl dit overblijfsel behouden werd.

Zefanja 2:7b

7b ...; des avonds zullen zij in de huizen van Askelon legeren, als de HEERE, hunlieder God, hen zal bezocht, en hun gevangenis zal gewend hebben.

Als een keer gebracht zal zijn in hun ballingschap, als ze weer terugverzameld zijn danwel worden, zullen zij eventueel wonen in het gebied van Gaza, in het land dat nu beheerd wordt door de Palestijnen. Dat gaat over de westkant. De oostkant wordt genoemd in het volgende vers:

Zefanja 2:8

8 Ik heb de beschimping van Moab gehoord, en de scheldwoorden der kinderen Ammons, waarmee zij Mijn volk beschimpt hebben, en hebben zich groot gemaakt tegen deszelfs landpale.

Moab en Ammon betreft hier het tegenwoordige Jordanië, de oostelijke burenen. Dat is vrij nauwkeurig. Dit gebied maakte oorspronkelijk deel uit van Kanaän. Het "over-jordaanse" heet het dan, het gebied oostelijk van de Jordaan, maar niettemin ook Kanaän. Over die volken zal net zo goed een oordeel gebracht worden. Vanuit Jordanië heeft men Israël bestreden en men zal dat wellicht nog doen in de toekomst. Achtereenvolgens worden dan ook genoemd de westelijke burenen en de oostelijke burenen. Bij die volken behoren eventueel ook Moab en Ammon.

Zefanja 2:9

9 Daarom, *zo waarachtig* als Ik leef, spreekt de HEERE der heirscharen, de God Israëls: Moab zal zekerlijk zijn als Sodom, en de kinderen Ammons als Gomorra, een netelheide, en een zoutgroeve, en een verwoesting tot in eeuwigheid! De overigen Mijns volks zullen ze beroven, en het overige Mijns volks zal ze erfelijk bezitten.

Dat "tot in eeuwigheid" betekent niet, dat het altijd zo zal blijven, maar dat het hele land er verwoest uit zal zien. Het is namelijk niet noodzakelijk een tijdsaanduiding. In zeer veel gevallen is het een plaatsaanduiding, dat wil zeggen: onbegrensd. Niet alleen onbegrensd in tijd, maar ook in ruimte. Dan betekent het dat heel het land een netelheide, een zoutgroeve, een verwoesting zou zijn. Dat het dat niet altijd zal blijven is duidelijk, want precies dit gebied van Ammon en Moab hoort van oudsher volgens de belofte Gods tot het beloofde land, het land Israëls. Dat betekent dat het in de dagen van het Koninkrijk bewoond en bebouwd zal worden door het overblijfsel van Israël. Niet alleen door de Joden, maar door Israël, en die zullen het land ongetwijfeld weer in cultuur brengen. Er wordt hier verwezen naar de verwoesting van Sodom en Gomorra. Sodom en Gomorra werden indertijd geoordeeld en toen ontstond de zoutzee, de Dode Zee.

Het verband is tamelijk eenvoudig. Moab en Ammon waren oorspronkelijk zonen van Lot. Lot woonde in Sodom, maar Sodom werd verwoest. Lot werd verlost uit Sodom, als overblijfsel, en direct daarna verwekte hij Moab en Ammon die dus het resultaat zijn van Lot's verlossing uit Sodom. Niettemin wordt hier tot Moab en Ammon gezegd dat zij zullen worden als Sodom. Hoewel ze als het ware aanvankelijk uit Sodom verlost werden, is het einde dat ze zullen zijn als Sodom en Gomorra. Ze zullen dus alsnog komen onder het oordeel vanuit de hemel. Vandaar ook die zoutgroeve, die hier genoemd wordt.

Let op dat in Zefanja 2 : 7 van de Gazastrook gezegd wordt: het overblijfsel van Juda. Het overblijfsel uit het huis van Juda zal daarin weiden. Maar van Moab en Ammon wordt gezegd: "het overige Mijns volks". Ik maak daaruit op dat het daarbij niet gaat om Juda, maar om andere stammen van Israël. Juda woonde nu eenmaal van oudsher daar in het zuiden, tussen de Jordaan en de Middellandse Zee, maar hier gaat het om het over-jordaanse, en daar woonden oorspronkelijk andere stammen. Ruben, Gad en de halve stam van Manasse. Als hier dus staat: "het overige Mijns volks", denk ik niet dat het gaat over de Joden, maar over terugkerenden van de andere tien stammen van Israël. Die moeten tenslotte ook ergens wonen en waarschijnlijk in eerste instantie op de plaats waar ze eerder gewoond hebben.

Zefanja 2 : 10,11

- 10 Dat zullen zij hebben in plaats van hun hoogmoed; want zij hebben beschimpt, en hebben zich groot gemaakt tegen het volk van den HEERE der heirscharen.
- 11 Vreselijk zal de HEERE tegen hen wezen, want Hij zal al de goden der aarde doen uitteren; en een ieder uit zijn plaats zal Hem aanbidden, al de eilanden der heidenen.

Het gaat hier nog steeds om Moab en Ammon. "Goden" in vers 11 betekent zoveel als "machtigen", en zo zou ik het hier ook het liefst vertalen, want ik denk dat het om mensen gaat. Zo zou ook "der aarde" vertaald kunnen worden met "des lands". Dat is volstrekt hetzelfde in de grondtekst, want ik denk dat het hier nog steeds over het land Kanaän gaat. Het gaat weliswaar over de gebieden ten westen en ten oosten daarvan, die in onze dagen niet beheerst worden door het Joodse volk, maar naar Gods maatstaven ligt het binnen de grenzen. Moab en Ammon zouden uit het land verdreven worden. Ze worden beschreven als hoogmoedigen. Vanuit de plaats van Moab en Ammon, het tegenwoordige Jordanië, zullen alle mensen die daar zijn de Heer aanbidden. Dat zijn dus niet meer Moab en Ammon, maar wel het overblijfsel van Israël uit vers 9. Niet Joods maar uit Efraïm, de tien stammen van Israël. Dat staat dan ook in vers 11 beschreven als: "de eilanden der heidenen". Wanneer we die term in de Bijbel opzoeken, zal blijken dat deze "eilanden der zee", waar officieel heidenen wonen, bewoond worden door de tien stammen van Israël. Die zijn immers verdreven naar de eilanden der zee en worden opgeroepen tot bekering. Het gedeelte aan de westkant zal dus teruggegeven worden aan het overblijfsel van Juda, en het gebied aan de oostzijde, met name het gebied van Moab en Ammon, aan de andere stammen van Israël. Die leven nu nog voor een belangrijk deel in noord-

west-Europa, maar ook in andere delen van de wereld. Ik heb het dan over de Angelsaksische volkeren, die nu eenmaal Israël zijn. Het overblijfsel daarvan zal terugverzameld worden naar het land dat God voor Zijn volk (ammi) en dus voor Israël bestemd heeft. Dat dát het overblijfsel zal zijn met name uit de tien stammen van Israël, ligt om nóg een reden voor de hand. In hoge mate een typologische reden. Moab en Ammon zijn in het Oude Testament een type van de Gemeente, die wordt geacht voort te komen uit de tien stammen van Israël. Moab: betekent "nageslacht van de vader", en Ammon: "van het(zelfde) volk". Dat betekent dat het, typologisch gezien, deel uitmaakt van Israël. Hier vindt de kortsluiting plaats: Moab en Ammon gaan eruit en wat erin komt is wel degelijk datgene waar zij een type van zijn, namelijk de tien stammen van Israël die de beloofde zegeningen zouden ontvangen. (zie Genesis 19)

Zefanja 2 : 12

- 12 Ook gij, Moren! zult de verslagenen van Mijn zwaard zijn.

In dit vers worden de zuidelijke burenen - de Moren - genoemd. "Moren" is de naam voor Ethiopië, dat ligt aan de zuidgrens van Egypte. Egypte wordt geacht het zuiden te zijn, al ligt het ten zuidwesten van Israël. De koning van Egypte heet dan ook bij gelegenheid: de koning van het zuiden. Hier wordt niet het land ten zuiden van Egypte genoemd, maar zelfs nog zuidelijker, namelijk Ethiopië. Er wordt een land overgeslagen. In het volgende vers gebeurt dat ook. Daar wordt niet Syrië genoemd, maar Assyrië. Kennelijk om aan te geven dat het niet alleen dichtbij, maar ook veraf betreft. Dat is te vergelijken met de situatie (noordelijken en zuidelijken) in de Verenigde Staten. Er bestonden twee Egyptes, Noord-Egypte (Neder-Egypte) en Zuid-Egypte (Opper-Egypte). Via Opper-Egypte kom je in Ethiopië terecht en de gedachte is dat Egypte enige dynastieën lang overheerst werd vanuit het zuiden, met name in de dagen van Zefanja. Er wordt hier genoemd "gij Moren", maar in werkelijkheid gaat het om Egypte onder het koningschap vanuit Opper-Egypte. Via Egypte wordt ook vaak heel Afrika als continent benoemd. Vandaar de vertaling met "moren". De gedachte is dat oordeel komt over heel het zuiden. Meer wordt hier niet over gezegd. Daarna zal Hij ook Zijn hand uitstrekken naar het noorden.

Zefanja 2 : 13

- 13 Hij zal ook Zijn hand uitstrekken tegen het Noorden, en Hij zal Assur verdoen; en Hij zal Ninevé stellen tot een verwoesting, droog als een woestijn.

Vanuit dit vers interpreteer ik de Moren als het zuiden. Hij zal Zijn hand uitstrekken tegen zuid en noord. Ik denk dat dit inhoudt dat ook de volkeren rondom Jeruzalem en Kanaän in het oordeel zullen komen. Zowel die dichtbij zijn, in het westen en het oosten, alsook die veraf zijn in het zuiden en het noorden. Hij zal Assur verdoen, één van de grote wereldrijken, namelijk het Assyrische wereldrijk, waarin de tien stammen ooit werden weggevoerd, met Ninevé als hoofdstad in bijbelse tijd. De algemene geschiedenis doet daar wat moeilijker over. Aardig is dat Ninevé allang een verwoesting is, en ook al midden in de woestijn ligt. Het heeft eeuwen gekost om het terug te vinden, maar niettemin is dat gebeurd in de vorige eeuw. Als hier staat dat Ninevé zal zijn tot een verwoesting, betekent dat automatisch dat het eerst herbouwd zal worden. Met andere woorden, wat van Babel gezegd wordt als hoofdstad van het Babylonische rijk, geldt dan net zo goed voor Ninevé. Het zal verwoest worden in de dagen van de wederkomst van Christus, en het zal er dus eerst moeten zijn. Met Babel ligt dat het meest voor de hand, omdat de verwoesting van Babel ook in Openbaring wordt aangekondigd. Daaruit valt ook te concluderen dat Babel eerst herbouwd zal moeten worden, en waarom zou ditzelfde ook niet gelden voor Ninevé? Babel is inmiddels weer herbouwd en het is te bezoeken. De bedoeling is dat Ninevé als hoofdstad van het Assyrische rijk herbouwd wordt, zodat nog verder teruggegrepen kan worden in de historie, nog verder dan Babel uit de tijd van Nebukadnezar. Het mag dan zo wezen dat Ninevé en Babel in het verleden al verwoest werden, dat neemt niet weg dat deze profetieën niet spreken over dingen die in het verleden al gebeurd zijn, maar dingen die plaats zouden vinden in de "dag des HEEREN".

Daarmee zijn we meteen dicht bij datgene wat door andere profeten wat uitgebreider beschreven wordt. We beperken ons nu echter tot wat het hoofdstuk zelf zegt. Daar staat dat het gaat om de dag van de toorn des Heeren en om andere volken. Dat is anders ten opzichte van Openbaring 6, want daar wordt die term pas gebruikt aan het einde van de 70-ste week van Daniël. Theoretisch en strak geredeneerd volgens wat de Bijbel ervan zegt, begint de dag des toorns, danwel de "dag des HEEREN", aan het eind van de 70-ste week van Daniël. Dat neemt echter niet weg dat die "dag des HEEREN" net zo goed wordt genoemd in verband met gebeurtenissen die nog plaatsvinden in de tweede helft van de 70-ste week van Daniël. Dan staan ze echter in verband met Jeruzalem en Judea. Met andere woorden: het aanbreken van de "dag des HEEREN" valt precies over het einde van de 70-ste week, maar als het eenmaal zover is, dan is die "dag des HEEREN" meer van toepassing in verband met de overige volken dan met Jeruzalem of Judea. Daar heeft het oordeel dan inmiddels plaatsgevonden.

De eerste verzen van Zefanja 2 zijn een directe oproep tot bekering, gericht aan dit volk van Jeruzalem, en in het bijzonder aan het Joodse volk. Men zou zich realiseren wie men is, waar men staat, en wat men gelooft. Er wordt meteen bijgezegd dat men maar een korte tijd heeft om dat te doen. (vers 2) De gedachte is dat men zichzelf doorzoekt "eer het besluit bare", dat wil zeggen, eer het besluit uitgevoerd wordt. Als een besluit baart wil dat zeggen dat, wat vastbesloten is, gerealiseerd zal worden. Deze term staat letterlijk in Daniël 9.

Daniël 9 : 27

27 En hij zal velen het verbond versterken een week; en in de helft der week zal hij het slachtoffer en het spijsoffer doen ophouden, en over den gruwelijken vleugel zal een verwoester zijn, ook tot de voleinding toe, die vastelijk besloten zijnde, zal uitgestort worden over den verwoeste.

Hier staat het in verband met het einde van de 70-ste week van Daniël, en daar hebben we het hier over.

Zefanja 2 : 14

14 En in het midden van haar zullen den kudden legeren, al het gedierte der volken; ook de roerdomp, ook de nachtuil zullen op haar granaatappelen vernachten; een stem zal in het venster zingen, verwoesting zal in den dorpel zijn, als Hij haar cederwerk zal ontbloot hebben.

Er staat niet: in het midden van de stad, want de stad is er niet meer en op de plaats waar de stad was, zullen kudden legeren. De granaatappelen zijn de kapitelen, de bovenkanten van de pilaren, het stuk wat als hoofd fungeert. Er is nu niets meer, want de huizen zijn ingestort. Zo ook zijn de vensters niets anders dan gaten in de muur waardoor "hun stem" (in plaats van "een stem"), zingt. Als de wind er door blaast, krijgen de venstergaten hun stem. Zo langzamerhand begint dit aardig te lijken op een ruïne van een klassieke stad uit de oudheid.

Zefanja 2 : 15

15 Dit is die stad, die opspringt van vreugde, die zeker woont, die in haar hart zegt: Ik ben het, en buiten mij is geen meer; hoe is zij geworden tot woestheid, een rustplaats van het gedierte! Een ieder, die daardoor trekt, zal ze aanfluiten, hij zal zijn hand bewegen.

De term "zeker" betekent zoveel als "veilig". Opmerkelijk is hoe de zin "Ik ben het, en buiten mij is geen meer" geformuleerd wordt. In de eerste plaats is het ook de gedachte van Babel, en meer in het bijzonder van de koning van Babel, Nebukadnezar. Hetzelfde wordt hier ook gezegd van Ninevé, de hoofdstad van het Assyrische rijk. Feitelijk is het echter de uitdrukking die door de Heer gebezigd wordt ter aanduiding van Zichzelf. Het punt is dat daar, waar iemand zulke uitspraken doet, hij zich op het niveau van God Zelf plaatst. Hij is, en buiten Hem is geen ander. Wanneer een mens of een stad of een land deze uitspraken gebruikt, betekent dat vanzelfsprekend dat daarmee het oordeel wordt afgeroepen. Zo wordt het hier ook gezegd. Dit hoogmoedige Ninevé zal inderdaad verwoest worden. "Hoe is zij geworden tot woestheid". Dat is bijna de aanhef van de klaagliederen van Jeremia over Jeruzalem.

6. Jeruzalem

Zefanja 3:1-20

- 1 Wee der ijselijke, en der beplekte, der verdrukkende stad!
- 2 Zij hoort naar de stem niet; zij neemt de tucht niet aan; zij vertrouwt niet op den HEERE; tot haar God nadert zij niet.
- 3 Haar vorsten zijn brullende leeuwen in het midden van haar; haar rechters zijn avondwolven, die de beenderen niet breken tot aan den morgen.
- 4 Haar profeten zijn lichtvaardig, gans trouweloze mannen; haar priesters verontreinigen het heilige, zij doen der wet geweld aan.
- 5 De rechtvaardige HEERE is in het midden van haar, Hij doet geen onrecht; allen morgen geeft Hij Zijn recht in het licht, er ontbreekt niet; doch de verkeerde weet van geen schaamte.
- 6 Ik heb de heidenen uitgeroeid, hun hoeken zijn verwoest, Ik heb hun straten eenzaam gemaakt, dat niemand daardoor gaat; hun steden zijn verstoord, zodat er niemand is, dat er geen inwoner is.
- 7 Ik zeide: Immers zult gij Mij vrezen, gij zult de tucht aannemen, opdat haar woning niet uitgeroeid zou worden; al wat Ik haar bezocht hebbe, waarlijk, zij hebben zich vroeg opgemaakt, zij hebben al hun handelingen verdorven.
- 8 Daarom verwacht Mij, spreekt de HEERE, ten dage als Ik Mij opmake tot den roef; want Mijn oordeel is, de heidenen te verzamelen, de koninkrijken te vergaderen, om over hen Mijn gramschap, de ganse hittigheid Mijns

toorns uit te storten, want dit ganse land zal door het vuur van Mijn ijver verteerd worden.

- 9 Gewisselijk, dan zal Ik tot de volken een reine spraak wend; opdat zij allen den Naam des HEEREN aanroepen, opdat zij Hem dienen met een eenparigen schouder.
- 10 Van de zijden der rivieren der Moren zullen Mijn ernstige aanbidders, met de dochter Mijner verstrooiden, Mijn offeranden brengen.
- 11 Te dien dage zult gij niet beschaamd wezen vanwege al uw handelingen, waarmede gij tegen Mij overtreden hebt; want alsdan zal Ik uit het midden van u wegnemen, die van vreugde opspringen over uw hovaardij, en gij zult u voortaan niet meer verheffen om Mijns heiligen bergs wil.
- 12 Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den Naam des HEEREN betrouwen.
- 13 De overgeblevenen van Israël zullen geen onrecht doen, noch leugen spreken, en in hun mond zal geen bedrieger tong gevonden worden; maar zij zullen weiden en nederliggen, en niemand zal hen verschrikken.
- 14 Zing vrolijk, gij dochter Sions, juich, Israël; wees blijde, en spring op van vreugde van ganser harte, gij dochter Jeruzalems!
- 15 De HEERE heeft uw oordelen weggenomen, Hij heeft uw vijand weggevaagd; de Koning Israëls, de HEERE, is in het midden van u, gij zult geen kwaad meer zien.
- 16 Te dien dage zal tot Jeruzalem gezegd worden: Vrees niet, o Sion! laat uw handen niet slap worden.
- 17 De HEERE uw God, is in het midden van u, een Held, Die verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich.
- 18 De bedroefden, om der bijeenkomst wil, zal Ik verzamelen, zij zijn uit u; de schimping is een last op haar.
- 19 Ziet, Ik zal te dien tijde al uw verdrukken verdoen; en Ik zal de hinkenden behoeden, en de uitgestotenen verzamelen; en Ik zal ze stellen tot een lof, en tot een naam, in het ganse land, waar zij beschaamd zijn geweest.
- 20 Te dier tijd zal Ik ulieden herwaarts brengen, ten tijde namelijk, als Ik u verzamelen zal; zekerlijk Ik zal ulieden zetten tot een naam en tot een lof, onder alle volken der aarde, als Ik uw gevangenis voor uw ogen wend zal, zegte de HEERE.

Het verhaal keert weer terug waar het begon, namelijk bij de verwoesting van Jeruzalem. Daar gaat het in hoofdstuk 3 over. Het begon in Zefanja 1 met de verwoesting van Jeruzalem. Daarna worden in hoofdstuk 2 de belangrijkste omliggende volken genoemd. In hoofdstuk 3 gaat het weer over Jeruzalem, want vanuit Bijbels standpunt is dat het belangrijkste.

Drie bijvoeglijke naamwoorden ter beschrijving van de omstandigheden waarin Jeruzalem verkeert. "Ijselijke" wil zeggen: koude, en daarmee gevoelloos en harteloos. Van harteloos kom je vanzelf bij ongelovig terecht. Ongevoelig, niet ontvankelijk, koud en hard, dat is wat ijs is en dat is de beschrijving van Jeruzalem. Daarna wordt Jeruzalem ook "der bevleete" genoemd. Niet zozeer met zonden, hoewel het dat ongetwijfeld is, maar in de eerste plaats met afgoderij, waarover al gesproken werd in hoofdstuk 1. De ongelovige, afgodische en daarmee verdrukkende stad. De stad wordt geacht de hoofdstad te zijn van Juda of Judea, maar daar waar de stad ongelovig is, zich niet aan de Heer onderwerpt, daar is het vanzelfsprekend een verdrukkende stad, omdat daar het hele volk bij betrokken is, onderdrukt en van God afgehouden. Hoewel er allerlei afkeurende uitspraken gevonden worden in de Bijbel over de situatie van het volk zelf, wordt er toch op vele plaatsen met grote nadruk gesproken over de leiders van het volk en over de hoofdstad van het land.

Zefanja 3:2

2 Zij hoort naar de stem niet; zij neemt de tucht niet aan; zij vertrouwt niet op den HEERE; tot haar God nadert zij niet.

In dit vers staat vier keer precies hetzelfde. De zonde van Jeruzalem is dat het zich niet aan de Heer onderwerpt. Dat is daarmee ook de zonde van de inwoners en van het volk als geheel. De Heer spreekt altijd tot Jeruzalem en zou er zelfs wonen. Hij zal in de toekomst ook tot hen spreken, maar men zal Hem niet horen. Men zal de opvoeding van God niet aannemen. Het begrip "tucht" betekent opvoeding. Dat is ook voor de hand liggend, omdat over het wettische, oudtestamentische Israël gezegd wordt dat het beschouwd moet worden als kind en gesteld onder opvoeders, voogden, (Galaten 4) en dus onder de tuchtmeester. De bedoeling is dat het via die opvoeding volwassen, zelfstandig zou worden, en dan de aanstelling tot zoon zou verkrijgen. Zo staat het letterlijk over Israël in Galaten 4. Er staat over dit Israël dat het de tucht niet aanneemt, zich niet laat tuchtingen en daarmee zal het dan ook niet volwassen worden. Integendeel, daarom zal de Heer dit Jeruzalem verwerpen in plaats van het tot zoon te stellen. Niettemin zal Jeruzalem tot zoon gesteld worden, maar dat

geldt een wedergeboren Jeruzalem. Dat is echter pas na de 70-ste week van Daniël wanneer de stad door een gelovig volk, het gelovig overblijfsel van Israël, herbouwd zal worden.

Er staat ook dat zij "niet vertrouwt" op de Heer, maar dat is eigenlijk hetzelfde als: zij "geloof niet" in de Heer. "Vertrouwen op" en "geloven in" is in de Bijbel volstrekt hetzelfde. Ook nadert zij niet tot God. Tot God naderen is in de Bijbel hetzelfde als aan God offeren. Dat weten wij niet, maar een Jood weet dat over het algemeen wel. Het woord voor "offeren" betekent nu "naderen". De gedachte is dat men tot God nadert door te offeren of men offert en daardoor nadert men tot God, of op een lager niveau: indien men tot God nadert zou men iets hebben om te offeren. Dit lijken twee verschillende zaken, maar fundamenteel is het hetzelfde. Het is de gedachte die we zien in het Nieuwe Testament (Hebreeën) als gezegd wordt dat wij zouden naderen tot de troon der genade.

Wat vertaald is met "naderen" is volstrekt juist vertaald, maar is tegelijkertijd dezelfde gedachte als "offeren". Petrus zegt ook dat wij gesteld zijn tot een heilig priesterdom, en dus om te offeren. Om geestelijke offeranden te brengen. (1 Petrus 2) Wij zouden namelijk "onzelf offeren", is de gedachte. Men zou tot God naderen om zichzelf aan God aan te bieden, ter beschikking te stellen, en zich daarmee aan God onderwerpen. Dat is de algemene gedachte. Meer specifiek gaat het over Israël, dat officieel gesteld was tot priesterlijk volk. In Hebreeën gaat het over de Gemeente, die in onze dagen min of meer in dezelfde priesterlijke functie staat waartoe Israël oorspronkelijk geroepen was. "Tot God naderen" heeft dan ook de betekenis dat men als priester tot God zou naderen en zich op grond van geboorte en afstamming in de dienst van God zou stellen. Dat zouden priesters doen: God dienen, met heel het leven en het lichaam. Vandaar dat wij onze lichamen zouden stellen tot een levend, heilig Gode welbehaaglijk offer. Hier staat dat zij niet tot God nadert. Jeruzalem onderwerpt zich niet aan God, laat staan dat het God zou dienen. Al die gedachten zitten vast aan dat woord "naderen". In dezelfde Hebreeënbrief staat trouwens dat in de wet niets volmaakt is, maar dat de wet een aanleiding geeft tot een betere hoop, door welke wij tot God naderen. Dat wil zeggen dat de wet een aanleiding, een beeld of een type is van een betere hoop, het Nieuwe Verbond der genade, waardoor wij tot God naderen. Jeruzalem doet dat niet.

Zefanja 3:3

3 Haar vorsten zijn brullende leeuwen in het midden van haar; haar rechters zijn avondwolven, die de beenderen niet breken tot aan den morgen.

Dit is natuurlijk beeldspraak en daarbij wat lastiger te begrijpen. "Het zijn brullende leeuwen" wil zeggen dat Jeruzalem niet doet voor het volk, wat het zou moeten doen. Daarbij moet bedacht worden dat het volk beschouwd zou worden als een kudde. Als de leiders van het volk brullende leeuwen zijn, dan betekent dit dat zij een bedreiging vormen voor de kudde. Die uitspraak vinden we op vele andere plaatsen ook terug, waar gezegd wordt dat de herders niet de kudde dienen, maar precies andersom. Ze eten de kudden op, ze leven van de kudde, en dus dient de kudde de herders. Zo zou het niet moeten. Wat die rechters betreft: rechters zijn degenen die het recht zouden moeten brengen, en daarmee het Woord van God. Dat is het enige recht dat er bestaat. Van hen wordt gezegd dat het wolven zijn. De wolf is ook per definitie, net als de leeuw, een vijand van de kudde. Men heeft het "beenderen breken" hier wat vreemd vertaald. Er staat: breken. Het woord voor breken dat hier gebruikt wordt, heeft meestal de betekenis van reserveren, ter zijde leggen of bewaren. Het is één portie waarvan een deel direct genuttigd wordt en een ander deel gebroken, namelijk terzijde gelegd en bewaard voor later. Er zijn heel wat roofdieren die een deel van hun prooi opeten en een deel bewaren voor later. Van deze wolven wordt juist gezegd dat zij niets overlaten, niets reserveren tot de morgen. Het zijn avondwolven, dus tegen de tijd dat de nacht valt, grijpen ze hun prooi, maar die prooi wordt meteen verslonden en er wordt niets overgelaten. Dus met recht verscheurende en verslindende leeuwen en wolven.

Daarna wordt er weer letterlijke taal gebruikt. Eerst worden in vers 3 de vorsten genoemd, wat in het algemeen "de leiders" betekent. Daarna heten ze in vers 4 profeten en vervolgens priesters.

Zefanja 3:4

- 4 Haar profeten zijn lichtvaardig, gans trouweloze mannen; haar priesters verontreinigen het heilige, zij doen der wet geweld aan.

De functie van profeten en priesters is in belangrijke mate gelijk. De functie van de profeet is het Woord Gods rechtstreeks voort te brengen van Godswege. Eén van de belangrijkste vertalingen van het woord "profeet" betekent "mond", maar dan de mond Gods. Van die profeten wordt gezegd dat ze lichtvaardig zijn, onbetrouwbaar. Van de priesters staat dat zij het heilige verontreinigen, de wet geweld aandoen terwijl de functie van de priester is om de wet te praktiseren. In de praktijk betekent dat ook dat het woord, dat via profeten van Godswege is gesproken, verder gebracht en toegepast zou worden door de priesters. De functie

van profeet en priester komt daarin overeen dat beiden het Woord Gods aan het volk zouden brengen. Het verschil is echter dat profeten het Woord van God rechtstreeks van Godswege ontvangen, en bij de priesters gaat het erom dat het Woord er al is en door hen gesproken en toegepast zou worden.

Priesters zijn ook degenen die recht spreken in Israël. De Joodse hoge raad wordt gevormd door overpriesters. Zij worden overpriesters genoemd en geen hogepriesters, aangezien de hogepriester de benaming is voor de voorzitter van de hoge raad, het Sanhedrin, de rechtbank. De priesters spreken dus recht, dat wil zeggen dat zij ook het Woord Gods zouden spreken. Als rechters doen ze dat, maar het betekent ook dat ze het zouden toepassen en er op toe zouden zien dat het toegepast wordt. Het gaat dus wat verder dan de functie van de profeten. Van die priesters staat dat ze het heilige verontreinigen, terwijl hun taak juist het tegenovergestelde was.

Ik moet er op wijzen dat deze priesters ook dienst zouden doen in de tabernakel dan wel de tempel, alwaar ook uitvoering gegeven wordt aan het Woord Gods. Door het voltrekken van die rituelen wordt aanschouwelijk onderwijs gegeven aan het volk. Deze rituelen hebben namelijk allen een typologische of profetische betekenis, en daarmee bedienen de priesters het heilige. Maar in de praktijk verontreinigen zij het heilige, waarbij "heilig" en "rein" synoniemen zijn in de Schrift. Het heilige zou juist geheiligd, of gereinigd moeten worden, dan wel rein gehouden worden. Hier staat dat zij het tegenovergestelde doen. Dat is in de praktijk ook wat in onze dagen in Jeruzalem gebeurt. Niet alleen in Jeruzalem overigens. In de praktijk wordt het Woord Gods ontkracht, verbasterd. Dat is niets anders dan het verontreinigen van het heilige. Er wordt ook letterlijk bij gezegd wat dat betekent: ze doen de wet geweld aan. Zij verkrachten de wet. Dat is ook wat de Here Jezus tot Zijn tijdgenoten zei: dat ze de wet Gods verkrachtten, verbasterden en zelfs vervingen. Zij deden de wet geweld aan. Niet alleen omdat ze die niet hielden, maar omdat ze hem zodanig verdraaiden dat er op een of andere wijze wat makkelijker mee viel te leven. Dat verbaast ons misschien, omdat wij de indruk hebben dat er helemaal niet mee te leven viel. Het punt is dat de voorschriften van de mozaïsche wet zo streng zijn, dat ze in de praktijk niet zijn toe te passen. De Here Jezus zei dan ook tegen zijn tijdgenoten dat zij hun eigen wetten maakten om zich aan de wet Gods niet te hoeven houden. Dat is krasse taal, omdat wij dikwijls denken dat de Joodse wetten rechtstreekse interpretaties zijn van de mozaïsche wet. Dat is echter niet zo; integendeel, het is een ontkrachting ervan.

Zefanja 3:5

- 5 De rechtvaardige HEERE is in het midden van haar; Hij doet geen onrecht; allen morgen geeft Hij Zijn recht in het licht, er ontbreekt niet; doch de verkeerde weet van geen schaamte.

Het is in de eerste plaats een historische verwijzing naar de dagen, waarin deze profetie geschreven werd, de dagen van koning Josia en de godsdienstige hervormingen in dat land waarbij de tempel gereinigd werd. Daarbij was de dienst in de tempel tot op zekere hoogte ook weer ingesteld. In dat verband staat er dat de rechtvaardige Heer in het midden van haar is. Een verwijzing naar de Heer, Die in de tempel geacht wordt te wonen. Van die Heer staat er dat Hij geen onrecht doet, en dus geeft Hij elke morgen "Zijn recht in het licht". Dat betekent dat Hij elke dag geeft wat Hij zou moeten geven, namelijk licht en leven. Met name licht, elke ochtend komt de zon weer op. Licht is nu eenmaal een beeld van leven, en geeft dus leven aan het volk. Bovendien woont het volk in het land en leeft uit de zegening die de Heer geeft. Ik weet wel dat het opgaan van de zon wordt beschouwd als een natuurlijke wetmatigheid, maar dat is niet bijbels. De bijbelse gedachte is dat de Heer dat doet.

Zo is het in onze dagen ook en leven wij, maar ook zij, in Jeruzalem en Palestina, uit de rijkdom van Gods genade. Als God geen genadig God was, had Hij allang het oordeel gebracht, meteen bij de eerste komst van Christus. Niettemin is dat niet gebeurd, of in zeer beperkte mate, en daarna niet meer. De gedachte is dan ook dat niet alleen wij die geloven, maar ook alle ongelovigen, leven uit de genade Gods. De bedeling van de genade betreft niet alleen de gelovigen, of de Gemeente in onze dagen, maar ook alle andere volken. Er is een ander woord dat in dat verband gebruikt wordt, namelijk: lankmoedigheid.

Lankmoedigheid

Petrus zegt, dat de Heer lankmoedig over ons is, niet willende dat enigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen. Hij geeft daartoe de gelegenheid. Dat wil zeggen dat wat men ook doet in onze dagen, hoezeer men God ook vloekt en Hem verwerpt, in opstand tegen Hem is, Hij neemt geen wraak. De tijd der wraak komt pas in de toekomst. In afwachting daarvan, eer het besluit "bare", zou men tot geloof en daarmee tot bekering moeten en kunnen komen. Dat was de situatie van dit volk ook, evenals van Jeruzalem. De Heer was in hun midden en Hij doet geen onrecht. In plaats daarvan geeft Hij elke morgen Zijn recht en

licht. Er ontbreekt niets, het volk komt niets te kort. "Doch de verkeerde weet geen schaamte". "De verkeerde" is degene die de dingen ver-"keert". "Verkeren" wil zeggen: bochten leggen, een keer maken, krom maken. Iets wat verkeerd is, heet in de Statenvertaling: iets dat krom is. Daarom staat er ook, dat het recht verkeert wordt. Dat is hetzelfde als zeggen dat het rechte krom gemaakt wordt. "De ver-keerde" is of degene die de dingen die recht zijn krom maakt, of hij is zelf krom. In de praktijk maakt dat geen verschil. Als men dingen krom maakt komt dat omdat men zelf krom is en krom denkt. Dan kent men het recht niet. Over die verkeerde staat geschreven dat hij van geen schaamte weet, ofwel: niet tot bekering komt. Glashard, ijselijk, verkeert men het recht Gods, doet men de wet geweld aan en verontreinigt men het heilige, en dat alles volstrekt schaamteloos. Dat gebeurt in onze dagen nog, niet alleen in het jodendom maar ook in het christendom.

Zefanja 3:6

- 6 Ik heb de heidenen uitgeroeid, hun hoeken zijn verwoest, Ik heb hun straten eenzaam gemaakt, dat niemand daardoor gaat; hun steden zijn verstoord, zodat er niemand is, dat er geen inwoner is.

Het is natuurlijk profetisch, en men zou dan ook eigenlijk moeten lezen: "Ik zal de heidenen uitroeien", etcetera. "De hoeken" hebben waarschijnlijk te maken met de hoeken van de stad, de torens. (zie Zefanja 1:16)

Zefanja 3:7

- 7 Ik zeide: Immers zult gij Mij vrezen, gij zult de tucht aannemen, opdat haar woning niet uitgeroeid zou worden; al wat Ik haar bezocht hebbe, waarlijk, zij hebben zich vroeg opgemaakt, zij hebben al hun handelingen verdorven.

Zo loopt het goed af, lezen we in dit meest aangename deel van de hele profetie. In het voorgaande, inclusief het eerste deel van Zefanja 3, wordt uitsluitend gesproken over oordeel dat de Heer zou brengen. In de eerste plaats over Jeruzalem en daarmee over het land van Israël. Daarnaast echter ook over de omliggende landen die worden genoemd. De verder gelegen landen komen hier niet aan de orde, maar we weten uit andere Schriftplaatsen dat dit oordeel van de "dag des HEEREN" zal komen over geheel de wereld. Er wordt dan niet alleen gesproken over de "dag des HEEREN", maar ook over de grote verdrukking die komen zal over heel de wereld en over al de volken, maar beginnend bij Israël, het huis Gods,

Zijn volk. Hier spreekt dit laatste hoofdstuk dan ook over. In het eerste deel van het hoofdstuk gaat het nog steeds over Jeruzalem, die genoemd wordt "de ijselijke, de bevleete, de verdrukkende stad, die naar de stem des Heeren niet hoort". Die hoogmoedig is en zich van de Heer niets aantrekt, doet alsof de Heer niet bestaat. Toch zegt de Heer dat Hij daarop zal reageren en dat is precies wat vanaf vers 7 vermeld wordt.

"Immers" kan eveneens vertaald worden met "ooit". In andere vertalingen is het vertaald met "zekerlijk". Die tucht, die opvoeding van Godswege, zou Israël ooit aannemen opdat het volk tot zoon gesteld zou worden. De tucht, de opvoeding, is bestemd voor kinderen. De Bijbelse opvatting is dat het kind onder voogden, onder verzorgers gesteld is, tot de tijd door de vader tevoren bepaald. Daarna zou het kind eventueel tot zoon worden aangesteld. Zo wordt het aangehaald in Galaten 4 en het is daar zondermeer ontleend aan de situatie van Israël. Israël wordt beschouwd als kind in oudtestamentische tijd, maar het zou op zekere tijd tot zoon worden gesteld, in de dagen van het Nieuwe Verbond. Over die dagen wordt hier gesproken. Het probleem is dat Israël, tot op heden, deze tucht van Godswege niet heeft aangenomen. Niettemin wordt er gezegd dat het ooit in de toekomst gebeuren zal. Het zal ook gebeuren met als resultaat dat de woning van Israël niet uitgeroeid zou worden. Dat staat niet alleen hier, maar uitgebreider in Jesaja, namelijk dat een overblijfsel van Israël behouden zou worden. Zou dat niet het geval zijn, dan zou Israël gelijk zijn geworden aan Sodom en Gomorra. (Jesaja 1) In heel de profetie van Jesaja wordt dat verscheidene malen herhaald en in het Nieuwe Testament ook. Er zou een gelovig, bekeerd overblijfsel zijn van Israël, met als resultaat dat zij weer zou wonen, weer een woning zou hebben, in het land. Dat laat echter nog even op zich wachten, want wat Israël, en Jeruzalem in het bijzonder, eerst te wachten staat, is natuurlijk toch dit oordeel zoals het in voorgaande hoofdstukken beschreven is. Men zou daarvoor vrezende en bovendien wordt men opgeroepen om vóór het zover is, tot bekering te komen. Er staat dan in vers 7 dat de Heer Israël bezocht heeft door de tijden heen, vele malen en op velerlei wijzen via de vaders. Ondanks dat, was men haastig om in opstand te komen tegen het Woord Gods en daarmee tegen de Heer. Zo is het in het verleden geweest en er staat bij dat Israël zich "vroeg opgemaakt" heeft. Dat betekent dat men haastig en actief was in het verzet tegen de Heer en Zijn Woord. Die uitdrukking is in dit vers tamelijk nadrukkelijk, maar de reden is dat diezelfde uitdrukking daarna in vers 8 gebruikt wordt voor de Heer Zelf.

Zefanja 3 : 8a

8a Daarom verwacht Mij, spreekt de HEERE, ten dage als Ik Mij opmake tot den roof; ...

Israël is steeds in verzet geweest tegen de Heer, maar Die zegt dat Hij ooit in verzet zal komen tegen Israël. Dat brengt deze "dag des HEEREN" met zich mee. De Heer zal Zich opmaken tot de roof, of, zoals Zacharia 14 : 1 en 2 zegt: de Heer Zelf zal al de heidenen ten strijde verzamelen tegen Jeruzalem, de stad zal ingenomen worden en er zal geen leven overblijven. Dat lezen we hier in Zefanja ook verscheidene malen.

Zefanja 3 : 8b

8b ...; want Mijn oordeel is, de heidenen te verzamelen, de koninkrijken te vergaderen, om over hen Mijn gramschap, de ganse hittigheid Mijns toorns uit te storten, want dit ganse land zal door het vuur van Mijn ijver verteerd worden.

Meestal wordt dit vers gelezen alsof de Heer de heidenen zal verzamelen, de koninkrijken zal vergaderen om over die koninkrijken Zijn gramschap en Zijn toorn uit te storten. Als dat echter zo zou zijn, wat betekent dan: "want dit ganse land zal door het vuur van Mijn ijver verteerd worden?" "Dit ganse land", is niet het land van alle koninkrijken of van de heidenen, maar het land van Israël. Per slot van rekening ging het in voorgaande verzen uitdrukkelijk over Jeruzalem. Ik geloof dus dat vers 8 wil zeggen dat de Heer de heidenen zal verzamelen en de koninkrijken zal vergaderen die zullen strijden tegen Jeruzalem. De Heer gebruikt dan deze heidenen, deze koninkrijken, om Zijn gramschap, om de "hittigheid Zijns toorns" uit te storten over dit ganse land Israëls. Dat dat zo is, vloeit automatisch voort uit schriftplaatsen als Zacharia.

Zacharia 14 : 1

1 Ziet, de dag komt den HEERE, dat uw roof zal uitgedeeld worden in het midden van u, o Jeruzalem!

De reden is dat Israël, en meer specifiek het Joodse volk, zich ten onrechte de stad en het land heeft toegeëigend. Niet omdat de Heer het niet aan Israël zou geven, maar omdat de Heer het aan een gelovig volk zou geven. Het idee is dat een ongelovig volk, welk dan ook, geen rechten kan laten gelden op het land waarvan de Heer zegt, dat het van Hem is, en dat Hij het zal geven aan wie Hij wil. Daarom heet het ook "roof". Bovendien heeft men het feitelijk gestolen van de Heer Zelf. Hij zegt daarvan: "uw roof zal uitgedeeld worden in het midden van u, o Jeruzalem." Het resultaat van die roof zal op hen komen, vanwege het feit dat het Joodse volk ten onrechte in dat land woont. De Heer zal Zijn toorn alsnog over dat

volk in het land brengen. Het oordeel komt eigenlijk niet zozeer over degenen die in dat land wonen, maar het komt over het land als geheel, en wie in dat land woont, zal de consequenties daarvan moeten dragen. Het land zou braak liggen - leeg zijn - en het enige volk dat erin zou kunnen wonen, heeft er geen recht op omdat het ongelovig is. Zo was het in de dagen van de Babylonische ballingschap en zo zou het in onze bedeling ook zijn. Wanneer het land echter bewoond wordt, roepen de bewoners dit oordeel van Godswege over zich af.

Zacharia 14 : 2

- 2 Want Ik zal alle heidenen tegen Jeruzalem ten strijde verzamelen; en de stad zal ingenomen, en de huizen zullen geplunderd, en de vrouwen zullen geschonden worden; en de helft der stad zal uitgaan in de gevangenis; maar het overige des volks zal uit de stad niet uitgeroeid worden.

Het tijdstip waarop dit alles plaats zou vinden staat in vers 3 en 4. Dat blijkt het einde van de 70-ste week van Daniël te zijn. Dus dit Schriftgedeelte zegt hetzelfde als Zefanja 3 : 8 en Daniël 9. Dat beschrijft namelijk de 70 weken in het algemeen, en de 70-ste week in het bijzonder. Daniël 9 : 26 en 27 spreken uitgebreid over het feit dat er tot het einde toe krijg (strijd) zal zijn en vastelijk besloten verwoestingen.

Daniël 9 : 27b

- 27b ...; en in de helft der week zal hij het slachtoffer en het spijsoffer doen ophouden, en over den gruwelijken vleugel zal een verwoester zijn, ook tot de voleinding toe, die vastelijk besloten zijnde, zal uitgestort worden over den verwoeste.

Tot het einde van de 70-ste week zal de verwoesting komen over Jeruzalem. Zowel Zacharia 14 : 1 en 2 als Zefanja 3 : 8 zeggen dat die verwoesting in de eerste plaats aangebracht wordt door de heidense volken die ten strijde trekken tegen Jeruzalem. Daarnaast moet ik eigenlijk ook Joël 2 aanhalen, want dat spreekt over een talrijk leger, dat het land en de stad zou verwoesten. In de Bijbel wordt dit oordeel over Jeruzalem nog vele malen meer aangekondigd. De gedachte van Zefanja 3 : 8 is dus niet dat de Heer een oordeel zal brengen over de volkeren, maar dat Hij de volkeren zal verzamelen en doen strijden tegen de Joodse staat en de Joodse stad. Dan zegt Zacharia 14 : 3 en verder dat de Heer daarna óók zal strijden tegen deze heidenen. De volgorde is dat eerst het oordeel

gebracht zal worden over Israël en daarna pas over de volkeren. Eerst gebruikt de Heer dus die volkeren om een oordeel te brengen over Israël. Dat is niets nieuws, want dat is in de geschiedenis van Israël altijd gebeurd. Dat begint al in het Oude Testament, op het moment dat men in het land aankwam in de dagen van Jozua; vervolgens in de dagen van de Richteren, en nog steeds staat er dat Israël ongehoorzaam was en de Heer de bezetting door de heidense volkeren bracht. Uiteindelijk liep het zelfs uit op de ballingschap van de tien stammen en daarna ook van de twee. Zo is het altijd gegaan en zo zal het ook in laatste instantie gebeuren. De Heer zal de honden, de heidenen dus, gebruiken om de kudde, Israël, tot gehoorzaamheid te brengen. Ik noem het de kudde, omdat verder in Zefanja 3 over het weiden en het nederliggen gesproken wordt.

Zefanja 3 : 8

- 8 Daarom verwacht Mij, spreekt de HEERE, ten dage als Ik Mij opmake tot den roof; want Mijn oordeel is, de heidenen te verzamelen, de koninkrijken te vergaderen, om over hen Mijn gramschap, de ganse hittigheid Mijns toorns uit te storten, want dit ganse land zal door het vuur van Mijn ijver verteerd worden.

De uitdrukking "door het vuur van Mijn ijver" is natuurlijk een soort beeldspraak. Niettemin zal het ook letterlijk zo gebeuren. In de eerste plaats, omdat het zo in Joël 2 beschreven wordt. Het land zou verbranden. De Bijbel zegt uitgebreid dat Jeruzalem verwoest zal worden zoals eens Sodom en Gomorra en daarom zal dat gebeuren door vuur uit de hemel. Zelfs in verband met de 70-ste week van Daniël wordt in Openbaring 11 nog gesproken over Jeruzalem; alleen wordt Jeruzalem daar aangeduid met de naam Sodom. Deze naam wordt gebruikt omdat het ongelovig Jeruzalem, dat ook de twee getuigen zal doden in het midden van de 70-ste week, drieënehalf jaar later verwoest zal worden door vuur uit de hemel. Daarna zal het oordeel Gods pas komen over de volkeren en precies 33 jaar later zal ook Babel verwoest worden, eveneens door vuur uit de hemel. Het gaat hier over andere profetieën die dat zeggen. De Heer zal dus de heidenen gebruiken om Jeruzalem te oordelen. Niettemin zal er een overblijfsel uit Jeruzalem zijn, want daarover wordt gesproken in Zefanja vers 12 en 13. Vanaf vers 14 volgt dan het gegeven dat de Heer tegen de heidenen zal strijden en bovendien bij dezelfde gelegenheid de Olijfberg zal doen scheuren, waardoor een overblijfsel uit Jeruzalem de stad zal kunnen verlaten om te ontkomen. Merkwaardigerwijze worden dezelfde termen ook gebruikt in de laatste verzen van Joël 2. Het feit dat er een overblijfsel is, zal komen, omdat men de Naam des Heeren zal

aanroepen en dan zal er ontkoming zijn in Jeruzalem voor de overgeblevenen. Deze gebeurtenissen zullen plaatsvinden aan het einde van de 70-ste week van Daniël. Het oordeel over Jeruzalem zal voltooid worden, waarmee het einde van de 70-ste week bereikt wordt en het Koninkrijk van de Here Jezus Christus officieel over het Joodse volk gevestigd zal worden. (Daniël 9)

Zefanja 3:9

9 Gewisselijk, dan zal Ik tot de volken een reine spraak wenden; opdat zij allen den Naam des HEEREN aanroepen, opdat zij Hem dienen met een eenparigen schouder.

Let op, dat hier ook de uitdrukking staat, dat ze de Naam des Heeren zullen aanroepen. Die vinden we ook terug in Zacharia.

Zacharia 13:9

9 En Ik zal dat derde deel in het vuur brengen, en Ik zal het louteren, gelijk men zilver loutert, en Ik zal het beproeven, gelijk men goud beproeft; het zal Mijn Naam aanroepen, en Ik zal het verhoren; Ik zal zeggen: Het is Mijn volk; en het zal zeggen: De HEERE is mijn God.

Dat zijn woorden die gelezen moeten worden naast de laatste verzen van Joël 2. Men zal de Naam des Heeren aanroepen en er zal ontkoming zijn te Jeruzalem en die ontkoming wordt in de volgende verzen beschreven. Dit aanroepen van de Naam des Heeren, hier in Zefanja, wordt breder toegepast; niet slechts op Israël maar mogelijk ook op de heidenen. Het Hebreeuwse woord voor "volken" is "am" en dat is het woord dat gewoonlijk gebruikt wordt voor Israël en niet ter aanduiding van heidense volkeren. Er zijn Schriftplaatsen waaruit valt af te leiden dat "am" toch gebruikt wordt voor heidense volkeren, maar die eigenlijk het verborgen Israël zijn, waarbij het dan gaat over de tien stammen. De Schriftplaatsen die ik daarover heb nagezocht, zijn Schriftplaatsen die eveneens, kennelijk, spreken over de tien stammen van Israël; althans, die worden daarin besloten. Dan gaat het om heidense volkeren omdat ze niet Joods zijn, maar ze worden wèl met het woord "am" aangeduid, waarbij het woord "am" zoals gezegd, altijd een aanduiding is voor Israël. Het oordeel over Jeruzalem en het land Kanaän is over het Joodse volk, en dat is bepaald niet heel Israël, terwijl feitelijk het oordeel zou komen over heel Israël. Het mag dan beginnen bij Juda, maar het zou over alle stammen van Israël komen. Ik ben geneigd om hier in vers 9 te lezen

dat het ook over de andere tien stammen van Israël gaat. Dat hoeft niet noodzakelijk, want we weten dat het oordeel komt over alle volkeren en dat onder alle volkeren een overblijfsel gevonden zal worden dat de Naam des Heeren zal aanroepen.

"Een reine spraak" in Zefanja 3 : 9 onderscheidt zich van een onreine spraak. De gedachte is dat de zondige positie van de mens zich in de eerste plaats uitdrukt in de spraak, in dat wat de mond uitgaat. Het is een algemene Bijbelse gedachte dat de zonde van de mens in de eerste plaats tot uitdrukking komt door zijn mond, zijn keel, zijn tong, zijn lippen. Ik ontleen dit aan Romeinen 3, waar staat dat de hele mensheid is afgeweken, onnut geworden, en dat hun keel een geopend graf is, er is slangenvenijn onder hun lippen, etcetera. Het zijn vier verschillende termen met eigenlijk dezelfde betekenis. Wat de mond uitgaat komt voort uit het hart en in dit geval het zondige hart. Daar staat echter tegenover dat de Heer een reine spraak zou richten tot de mens in het algemeen en tot Israël in het bijzonder. Woorden van de Heer Zelf betreffen uiteraard het evangelie. Het is trouwens een terminologie die we in het Nieuwe Testament ook kennen, want daar staat in:

Efeze 5:29

29 Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt het, en onderhoudt het, gelijkterwijs ook de Heere de Gemeente.

Duidelijk is dat "reine spraak" goede woorden zijn, tot stichting, en als dat bestaat uit woorden die genade geven aan degenen die ze horen, dan is die "reine spraak" het evangelie. De "onreine spraak" is dan vanzelfsprekend de spraak van de mens zelf, dat wat uit zijn hart voortkomt. Tegenover de onreine spraak en gedachten van de natuurlijke mens, en in het bijzonder van Israël, zegt de Heer dat Hij een "reine spraak" tot hen zal richten. Dat gaat uiteraard over de prediking van het evangelie, straks in de toekomst, in de "dag des HEEREN", en zelfs al tot op zekere hoogte daaraan voorafgaand. Al in de eerste helft van de 70-ste week van Daniël zouden twee getuigen het evangelie prediken in de straten van Jeruzalem. Niettemin zal ook ná de 70-ste week het evangelie gepredikt worden. Als u het mij vraagt, aanvankelijk door een bekeerd Joods volk aan de andere stammen van Israël en daarna door alle stammen van Israël aan de heidense volken. Dat is de volgorde die we, overigens niet alleen in Openbaring, in de Bijbel vinden. Het evangelie zou gepredikt worden te beginnen bij Jeruzalem (de hoofdstad van Juda), daarna Samaria (een verwijzing naar de tien stammen van Israël), daarna tot aan

de einden der aarde. Kennelijk zal dat straks in de toekomst ook precies zo gebeuren: de prediking van het evangelie, beginnend in Jeruzalem en nauwkeurig gezegd, beginnend bij de prediking van de twee getuigen uit Openbaring 11, met als uiteindelijk resultaat de bekering van het Joodse volk. Daarna echter zal datzelfde evangelie door dat Joodse volk gepredikt moeten worden aan de overige stammen van Israël, opdat daarna uit alle stammen Israëls in totaal 144.000 dienstknechten Gods verzegeld zouden worden, die dan vervolgens het evangelie zouden prediken aan de heidenen. In die prediking gaat het uiteraard om een "reine spraak" - het evangelie - dat gericht wordt tot de mens in het algemeen, opdat zij allen de Naam des Heeren aanroepen "en Hem dienen met een eenparige schouder". Van de natuurlijke mens wordt gezegd dat zij allen tezamen zijn afgeweken en onnut geworden. Voor allen geldt dat hun keel een geopend graf is en dat slangenvenijn onder hun lippen is. Zij spreken dus onreine taal, vuile rede.

In Zefanja 3 : 9 wordt precies het tegenovergestelde aangekondigd, namelijk dat "reine spraak" gebracht zal worden tot de mens, met als resultaat dat allen de Naam des Heeren zouden aanroepen, althans allen die overgebleven zijn. Zij zouden vervolgens de Heer dienen met een gezamenlijke, eenparige schouder. "Een schouder" wil zeggen dat zij dat Woord Gods ook inderdaad dragen en de verantwoordelijkheid daarvoor op zich nemen. Bij dit vers denk ik in de eerste plaats aan de stammen Israëls, omdat daarmee ook die eenparige schouder verklaard is. Het veronderstelt dat men iets draagt, verantwoordelijkheid draagt voor die "reine spraak". Het zal duidelijk moeten zijn uit andere Schriftplaatsen dat de verantwoordelijkheid voor het handhaven van de "reine spraak Gods" gedragen zou worden door alle stammen Israëls. Dat is ook wat wij in Openbaring vinden. Aan het einde van de 70-ste week, bij het officiële aanbreken van de dag des toorns over de heidense volken, is meteen sprake van de aanstelling van de 144.000 verzegelden. Waar zouden die anders vandaan komen? Tot die tijd kennen wij slechts twee stammen van Israël en geen twaalf. Uit alle twaalf zouden echter wel die 144.000 getuigen verzegeld worden. Ook aan het begin van Openbaring 7 is er sprake van een vertraging. Er zou nog geen wind waaien op de aarde, er zou nog niets beschadigd worden, want eerst zouden die 144.000 dienstknechten het evangelie prediken aan de overige volkeren er zijn. Het gaat daar ook over dezelfde periode. Die overige volken vinden wij verder niet meer terug, maar er worden wel heidense volken genoemd in vers 10.

7. Redding

Ik houd het er dus op dat na de 70-ste week van Daniël het evangelie eerst gebracht zal worden aan de tien stammen van Israël, alvorens het oordeel Gods ten volle zal losbarsten over alle volkeren.

Zefanja 3 : 10

10 Van de zijden der rivieren der Moren zullen Mijn ernstige aanbidders, met de dochter Mijner verstrooiden, Mijn offeranden brengen.

Het staat er wat ingewikkeld en het vers levert voor alle verklaarders grote problemen op. Men zegt dan dat het Hebreeuws wat onduidelijk is. Het ligt echter niet aan het Hebreeuws, maar aan het feit dat het profetische taal is. Daar waar men het verband kwijtraakt, wordt het vertalen heel moeilijk. Hier levert dat dus ook problemen op. Dat blijkt ook wel, want men heeft het woordje "met" ingevuld en zodra men woorden moet invullen of bijzetten, moet je op je hoede zijn, want dat betekent dat de tekst niet duidelijk was en men het heeft willen verduidelijken. Voor zover ik het zie kan het woordje "met" weggelaten worden. Het staat er echt niet en waarom zou men het dan toevoegen? Het idee is dat de Moren "de dochter Mijner verstrooiden" zullen offeren, danwel nabij zullen brengen. "De dochter Mijner verstrooiden" spreekt over de laatste generatie van het Israëlitische volk dat verstrooid was. Zefanja hoofdstuk 3, vers 8 spreekt over hoe het afloopt met het Joodse volk. Vers 9 over de overige tien stammen Israëls. Vers 10 spreekt nog steeds over "de dochter Mijner verstrooiden", namelijk alle stammen Israëls. Dat is ook een argument, waarom we in vers 9 niet zouden denken aan heidense volken, maar aan Israëlitische volkeren. De volken Israëls is een term die op vele plaatsen in de Bijbel terugkomt, bijvoorbeeld in Psalm 2 en in Handelingen. In vers 10 wordt gezegd dat "de dochter Mijner verstrooiden" gebracht zou worden als offer. Het zou gebracht worden "van de zijden der rivieren der Moren". Wat hier vertaald wordt met "Moren", wordt gewoonlijk opgevat als "Ethiopië". Het gaat om het zuiden van Egypte. De gedachte is dat van die kant zelfs Israëlieten teruggebracht zouden worden. Overal ter wereld zullen Israëlieten verzameld worden naar het beloofde land, want het zijn de dagen na de 70-ste week van Daniël en dus de dagen waarin heel Israël officieel van de einden der aarde terugverzameld zal worden. Vers 9 zegt dat dit zelfs zal gebeuren vanuit het zuiden, "Van de zijden der rivieren der Moren". De rivieren der Moren gaat over de bronnen van de Nijl, de bovenloop van de Nijl. Er zijn verschillende bronnen van de Nijl, maar die verschillende rivieren voegen

zich samen tot wat wij gewoonlijk de Nijl noemen. "Kus" heet dat in het Hebreeuws, hier vertaald met "Moren-land".

De vertaling van "ernstige aanbidders" is ook wat twijfelachtig, maar ik houd het maar even bij deze vertaling. Zij zullen "de dochter Zijner verstrooiden" offeren. Dat wil zeggen dat ergens in Afrika Israëlieten wonen en van daaruit zullen ze door de Afrikanen naar Israël gebracht worden om daar geofferd te worden. In onze dagen zijn wij het die geofferd worden. "Offeren" is immers: in dienst stellen van de Heer, aan de Heer aanbieden. Heel Israël, straks levend onder het Nieuwe Verbond, zal geofferd worden aan de Heer. Zij zullen zichzelf offeren, zoals wij dat ook nu doen. Zij zullen zich stellen in de dienst van God, want daartoe werd het ooit in het verleden uitverkoren. Een volk als eigendom des Heeren, een koninklijk, priesterlijk volk, en dus om offerranden te offeren. Een andere manier is te zeggen dat wij niet onszelf offeren, maar dat wij geofferd worden. Dat wil zeggen dat wij als gelovigen een oorsprong hebben in heidense volkeren, maar daaruit geroepen en gesteld in de dienst onder het Nieuwe Verbond. Er kan dus ook gezegd worden dat heidenen deze gelovigen offeren aan de Heer. De heiden moeten ze loslaten, want ze zijn voor de Heer bestemd, als eerstelingen. In de toekomst zal dat precies hetzelfde gebeuren met Israël. Het zal verzameld worden uit de heidenen en het zal de Heer dienen namens en tegelijk ook weer ten behoeve van de heidenen. Wat hier gezegd wordt is dat ook vanuit het zuiden Israëlieten naar Israël gebracht zullen worden, en gesteld zullen worden in de dienst van Jehovah.

Men zou hierin niet moeten lezen dat het zwarte mensen zijn, die blijken Israëlieten te zijn. Zo leest men zo'n vers namelijk dikwijls. Men wijst dan op de Falasha's, een negerstam die officieel Joods is in godsdienstige zin. Ik zie echter geen enkele aanleiding om te geloven dat het over hen gaat. In de eerste plaats omdat het vers dat niet zegt. Er staat dat zij zullen komen "van de zijden der rivieren der Moren". Iets zuidelijker is er in de Bijbel niet te vinden. "Kus" is het meest zuidelijke land dat de Bijbel nog rekent. Dat wil zeggen dat ook alles wat zuidelijker ligt, onder deze naam valt. Er wordt dus niet exact bepaald waar deze mensen vandaan komen. Ze komen in ieder geval ver uit het zuiden. In de tweede plaats staat er niet dat het Moren zijn, maar dat ze van die kant zullen komen. Bovendien zoeken we hier niet naar Joden in de godsdienstige zin van het woord, want die zullen zondermeer omkomen. Ik weet dat dit heel arrogant klinkt, maar niet de Jood wordt behouden, maar de christen. Begrijpt u mij goed, die term "Jood" in de godsdienstige zin heeft dezelfde inhoud als een christen. Het zegt namelijk niets over iemands afstamming, maar enkel over de religie. Dat er zwarte mensen zijn die de Joodse

religie aanhangen en dus naar Joods godsdienstige begrippen Joods zijn, wil nog niet zeggen dat het Israëlieten zijn. Het zijn ook geen Joden van afstamming, dat zegt het vers niet, en men zou het er ook niet in moeten leggen. De algemene gedachte is dat zwarte mensen afstammelingen zijn van Cham en daarna van Kus, dat hier vertaald is met "Moren" of wat ook vertaald wordt met "Ethiopië". Dat is bepaald geen Israël, want dat stamt niet af van Cham, maar van Sem. Dat is een heel andere lijn.

Kenmerken zoals huidskleur, hebben te doen met afstamming en niet met godsdienst. Het zijn dus totaal verschillende begrippen. Wie bovendien vasthoudt aan het judaïsme, en dus aan de Joodse religie, staat volgens de Bijbel als ongelovig te boek en zal in die dagen dus omkomen en geoordeeld worden. Dat het over Israël gaat, lijkt mij een duidelijke zaak; dat is "de dochter Mijner verstrooiden". De verstrooiden zouden immers per definitie terugverzameld en gesteld worden in de dienst onder het Nieuwe Verbond en bovendien die "reine spraak" doorgeven die ze zouden ontvangen van de Heer volgens vers 9. Zij zouden offers brengen. Eén offer is de vrucht der lippen, die Zijn Naam belijden (Hoséa, Hebreeën), waarmee we weer terug zijn bij de "reine spraak".

Zefanja 3 : 11

11 Te dien dage zult gij niet beschaamd wezen vanwege al uw handelingen, waarmee gij tegen Mij overtreden hebt; want alsdan zal Ik uit het midden van u wegnemen, die van vreugde opspringen over uw hovaardij, en gij zult u voortaan niet meer verheffen om Mijns heiligen bergs wil.

Merkt u dat het nog steeds over Israël gaat, zowel over de twee stammen als de tien stammen? De handelingen waarmee Israël tegen de Heer heeft overtreden, waren die handelingen waarmee men zich verzette tegen het Woord Gods, waarmee men sprak tegen het Woord Gods. De zonde van Israël, óók van de volken trouwens, wordt beschreven als die van tegenspraak, op vele plaatsen, in het bijzonder in Hebreeën 12. De tegensprekers spreken tegen de reine spraak van God en daarmee stellen ze zich boven het Woord Gods, dus boven God Zelf. Daarom wordt de zonde als zodanig ook beschreven als hoogmoed. Dat komt dikwijls in de Schrift voor. De zonde is feitelijk die van hoogmoed. Dat is overigens door satan uitgevonden. Hij stelde zich boven God, door het Woord Gods tegen te spreken. Zodra we hem tegenkomen in de Bijbel, al is het in de gedaante van een slang, spreekt hij het Woord Gods tegen.

Hier staat dat men daar niet meer over beschaamd zal zijn, want de

Heer zal die hoogmoed uit het midden van hen wegnemen. Op de "dag des HEEREN" zal Hij diegenen wegnemen die aan die hoogmoed bijdragen, het ondersteunen. Degenen die overblijven, zullen zich niet meer verheffen, niet meer stellen boven het Woord Gods. Zij zouden naar het Woord Gods horen, zich aan die reine spraak onderwerpen, het Woord in hun harten laten schrijven en daarna zou men datzelfde Woord Gods dat men ontvangen heeft, bekend maken aan de heidenen. Israël komt dan alsnog te staan in deze priesterlijke functie. Er staat ook "om Mijns heiligen Bergs wil", maar die heilige berg, overigens ook bekend uit Joël, is Sion. En Sion staat in de bredere betekenis voor het "Koninkrijk van de Messias". Op Sion zou de troon staan. "Om Mijns heiligen bergs wil", betekent dus feitelijk: om Mijns Koninkrijks wil. Deze Israëlieten die dan overblijven, zullen de koningen en priesters zijn van dat Koninkrijk van Christus. Zij zullen als Gods heilsorgaan het evangelie prediken aan alle volkeren en zo het Koninkrijk van Christus verspreiden over heel de aarde. Hier gaat het echter nog steeds om het herstel van Israël. De hovaardigen zouden weggenomen worden en wat overblijft zou zich niet meer verheffen. De term "overblijven" staat in vers 12.

Zefanja 3 : 12

12 Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den Naam des HEEREN betrouwen.

Ik denk dan: het verachte en onedele heeft God uitverkoren. "Indien de Heere ons geen overblijfsel gelaten had, zouden wij als Sodom en Gomorra geworden zijn". Dat wordt vele malen aangehaald in de Bijbel, en hier gaat het over precies hetzelfde. Het gelovig overblijfsel van Israël, een ellendig en arm volk, op een andere plaats aangeduid als "een kudde", een kleine kudde. Het volk zou in ieder geval wel uit meer dan 144.000 bestaan, maar dat is natuurlijk vrij klein voor een volk. Die 144.000 uit Openbaring zullen het evangelie prediken over de gehele wereld, temidden van de heidenen. Dat betekent dat een ander deel van het volk verzameld wordt naar Kanaän om daar het land te bouwen. Bovendien, Israël mag dan een priesterlijk volk zijn, dat wil nog niet zeggen dat alle Israëlieten de meer specifieke priesterlijke functie zullen vervullen. Die 144.000 vervullen die functie wél, want zij brengen het Woord Gods onder de volkeren. Ook in het Oude Verbond was slechts een deel van Israël officieel priester en de rest van het volk niet. Dat neemt niet weg dat heel het volk werd beschouwd als een priesterlijk volk. Het was een priesterlijk volk, waarvan een deel in het priesterambt stond en de rest ter ondersteuning daarvan. Zo zal het in de toekomst ook zijn.

Zefanja 3 : 13a

13a De overgeblevenen van Israël zullen geen onrecht doen, noch leugen spreken, ...

Een "onrecht wat men niet zou doen", is onrecht spreken. Onrecht doen is leugen spreken. Het zich verzetten tegen het recht. Aangezien "het recht" het Woord van God, het Woord der Waarheid is, is "onrecht doen" per definitie leugen spreken. Eerder heb ik al aangehaald dat het onrecht de zonde van de mens is; dat hij zich verzet tegen het Woord Gods. Tegenspraak dus, het spreken van leugen. Lees de eerste brief van Johannes maar. Daar gaat het over niets anders dan waarheid tegenover leugen. Van de Heer staat er dat Hij geen zonde gekend heeft. Er is namelijk geen bedrog in Zijn mond gevonden, daar gaat het over. Hij heeft Zich niet verzet tegen het Woord Gods, maar heeft Zich eraan onderworpen. Dat is de essentie van zonde en gerechtigheid tegenover elkaar.

Zefanja 3 : 13b

13b ..., en in hun mond zal geen bedrieglijke tong gevonden worden; ...

Zij zullen zich eerst aan het evangelie onderwerpen en daarna zullen zij dat Woord der Waarheid, het evangelie der zaligheid, ook bekendmaken in hun priesterlijke functie.

Zefanja 3 : 13c

13c ...; maar zij zullen weiden en nederliggen, en niemand zal hen verschrikken.

Het lijkt een vreemde overgang, maar dat is het niet. "Weiden en nederliggen" wil zeggen nederliggen in de wei. Dat betekent aan de ene kant dat men vrede en rust gevonden zal hebben, die van het Nieuwe Verbond. Men zal er vervolgens ook voedsel vinden, wat het Woord Gods is. Voedsel waarmee de mens, en in het bijzonder Israël, gevoed zal worden is niets anders dan het Woord des Levens dat uit de hemel is nedergedaald. Zij zouden zich voeden met het Woord Gods en daardoor rust en vrede ontvangen en niemand zal hen verschrikken. Die uitdrukking is bepaald niet overcompleet en wordt verder uitgelegd in de volgende verzen. In diezelfde dagen na de 70-ste week van Daniël, waarin de gelovige staat Israël herbouwd en hersteld zal worden onder leiding van de Messias Zelf, zullen wel degelijk opnieuw heidense volken Jeruzalem bedreigen.

Niettemin zal Jeruzalem niet verschrikt worden, want de Heer zou voor de stad zorgen als de Goede Herder. Hij zou zorgen voor Zijn kudde, zeggen ook de volgende verzen. Ze verwijzen naar al die profetieën die in onze dagen misbruikt worden. Profetieën, dat de Heer Jeruzalem alsnog zal verkiezen en beschermen en de plaats van Jeruzalem zal nog vast zijn. Dat wil zeggen dat men zou bidden voor de vrede van Jeruzalem en de Heer zal er vervolgens wel voor zorgen. Dat is wel waar en dat staat allemaal wel in de Bijbel, maar het gaat niet over onze dagen. Het gaat over de dagen ná de 70-ste week van Daniël. Dan zal Israël niet verschrikt worden, want de Heer zal hen beschutten en overschaduwten.

Zefanja 3:14

14 Zing vrolijk, gij dochter Sions, juich, Israël; wees blijde, en spring op van vreugde van ganser harte, gij dochter Jeruzalems!

Men zingt vrolijk vanwege de blijde boodschap, de reine spraak. De "dochter Sions" is "de dochter Mijner verstrooiden" uit vers 10, die zich niet meer zou verheffen om "Zijns heiligen bergs wil". Die berg is Sion, en samen met het overblijfsel heet het: "gij dochter Sions". Een min of meer vaste Bijbelse uitspraak ter aanduiding van het gelovig overblijfsel van Israël. Het vers is een beschrijving van het opspringende leven. Het spreekt over wedergeboorte, van een nieuw leven. Daar gaat het hier over. Ons wordt gezegd dat wij ons zouden vullen met de Heilige Geest, met als resultaat dat we onder elkander zouden spreken in psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. Wij zouden Gode psalmzingen in onze harten. Hier staat van Israël precies hetzelfde. Ze zingen dan de psalmen weer, maar op heel andere melodieën en niet meer in mineur, maar in majeur. Majeur betekent groot en dat is wat het is. De beloften worden op grote wijze vervuld. Het gaat om vrolijke liederen, eerst voor de "dochter Sions" en later voor de "dochter Jeruzalems".

Zefanja 3:15

15 De HEERE heeft uw oordelen weggenomen, Hij heeft uw vijand weggevaagd; de Koning Israëls, de HEERE, is in het midden van u, gij zult geen kwaad meer zien.

Hier staat: de oordelen zijn er geweest, maar nu heeft de Heer de oordelen weggenomen. Niemand kan zeggen dat die oordelen niet zullen plaatsvinden. Ze zullen ophouden, want ze hebben plaatsgevonden en tot het gestelde doel geleid. Wat voor ellende of oordelen Israël ook over-

komen mag zijn in de loop van de geschiedenis, het heeft nooit geleid tot de bekering van Israël. Dus komt het oordeel alsnog, totdat het zal leiden tot het gestelde resultaat. Dan kan gezegd worden dat de Heer de oordelen heeft weggenomen en de vijanden weggevaagd. Zo zien we dat de Here Jezus, de Messias, de Koning van Israël uit het huis van David, niemand anders is dan Jehovah Zelf. Daarom staat er hier dat zij geen kwaad meer zullen zien, want de Heer zal voor dit volk en dit Jeruzalem zorgen.

Zefanja 3:16

16 Te dien dage zal tot Jeruzalem gezegd worden: Vrees niet, o Sion! laat uw handen niet slap worden.

Men hoeft niet meer te vrezen, wat samenhangt met het voorgaande vers, omdat zij geen kwaad meer zullen zien. Hun handen zouden daarom niet slap worden, zodat ze aan het werk kunnen blijven. Ze zijn immers bezig met hun priesterlijke dienst aan de Heer. De uitdrukking "de handen vol hebben" wordt daarvoor in de Bijbel gebruikt. Als iemand tot priester wordt gesteld, dan staat er dat zijn handen gevuld worden. De handen van Aäron werden gevuld om priester te worden. Hij kreeg dus iets te doen; specifiek priesterlijke verantwoordelijkheid. Ik denk dat dat hier ook het geval is. Ze zouden trouw blijven in hun dienst en dat is een gedachte die we zowel bij de apostel Paulus als Petrus uitgebreid tegenkomen. Men zou niet vertragen of bezwijken, maar trouw zijn aan de dienst onder het Nieuwe Verbond. Ik denk nu met name aan 2 Korinthe 3 en 4; "... daarom vertragen wij niet, want Hij heeft ons bekwaam gemaakt om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond".

Zefanja 3:17

17 De HEERE uw God, is in het midden van u, een Held, Die verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich.

Dezelfde uitspraak wordt in deze tijd in verband gebracht met de Gemeente, waarbij de Heer in ons is en in ons midden woont. Hier gaat het om de Heer, die temidden van Israël zal wonen. Als vervolgens het woordje "die" weggelaten wordt, want dat staat er niet, en het woord "Held" vertaald wordt met "machtig", dan staat er: "de Heer is in het midden van u, machtig om te verlossen". Dat is de gedachte. De uitspraak: "Hij zal zwijgen in Zijn liefde", slaat op vers 11. De Heer zal eerst spreken in Zijn toorn (Psalm 2), maar Hij zal zwijgen in Zijn liefde. Dat

is het tegenovergestelde. "Zwijgen in Zijn liefde" houdt in dat de Heer Israël niets meer verwijten zal. De liefde rekent geen kwaad. Vanwege het feit dat de Heer dit gelovige Israël liefheeft, zal Hij hun zonden niet meer toerekenen. Vandaar dat er staat dat "Hij zal zwijgen in Zijn liefde". U moet daarbij bedenken dat ook een begrip als vergeven niets anders betekent dan "laten". Dat wil zeggen: niet reageren, negeren, en dus "zwijgen". Vergeven is zwijgen. Hier staat zwijgen, maar ongetwijfeld met de strekking van vergeven. Iemand die tot geloof komt, blijft een zondaar en blijft ook zondigen, maar op grond van geloof worden zijn zonden niet toegerekend. Wij worden op grond van geloof rechtvaardig gerekend. Hetzelfde zal ook met Israël onder het Nieuwe Verbond gebeuren. De Heer zal hun de zonden niet toerekenen, Hij zal zwijgen in Zijn liefde en zal Zich over Israël verheugen met gejuich. De uitdrukking wordt gebruikt in Jesaja 54, waar het ook gaat over het herstel van Israël, straks na de wederkomst.

Jesaja 54 : 3, 4

- 3 Want gij zult uitbreken ter rechterhand en ter linkerhand; en uw zaad zal de heidenen erven, en zij zullen de verwoeste steden doen bewonen.
- 4 Vrees niet, want gij zult niet beschaamd worden, en word niet schaamrood, want gij zult niet te schande worden; maar gij zult de schaamte uwer jonkheid vergeten, en den smaad uws weduwschaps zult gij niet meer gedenken.

Israël zal weer groeien en talrijk worden. De Heer zal Zich ontfermen over Israël (vers 7 en 8) met eeuwige goedertierenheid. De zondige geschiedenis van Israël is dan definitief verleden tijd en de Heer zal Zich over hen verheugen met gejuich.

Zefanja 3 : 18

- 18 De bedroefden, om der bijeenkomst wil, zal Ik verzamelen, zij zijn uit u; de schimping is een last op haar.

Die bedroefden die verzameld kunnen worden, zijn kennelijk de Israëlieten die zich bekeerd hebben. Bedroefd zijn, rouw bedrijven, hangt rechtstreeks samen met bekering. Dat vinden we op veel plaatsen in de Bijbel terug. Als Israël opgeroepen wordt zich te bekeren, wordt het tegelijkertijd opgeroepen rouw te bedrijven. Beide gedachten vinden we ook terug in Zacharia en Joël. Joël is in het algemeen één grote oproep tot bekering, vanwege het oordeel dat zal komen. Men zou rouw bedrijven.

Joël 2 : 12, 13

- 12 Nu dan ook, spreekt de HEERE, bekeert u tot Mij met uw ganse hart, en dat met vasten en met geweent, en met rouwklage.
- 13 En scheurt uw hart en niet uw klederen, en bekeert u tot den HEERE, uw God; want Hij is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwade.

De Heer zal het kwaad wegdoen, het oordeel zou beëindigd worden en Hij zou hen vervolgens zegenen. Ofwel, Hij zou hun oordelen wegnemen en hun vijand wegvagen. (Zefanja 3 : 15) Ook in Joël 1 wordt gesproken over rouw.

Joël 1 : 13-15

- 13 Omgordt u, en rouwklaagt, gij priesters! huilt, gij dienaars des altaars! gaat in, vernacht in zakken, gij dienaars mijns Gods! want spijsoffer en drankoffer is geweerd van het huis uws Gods.
- 14 Heiligt een vasten, roept een verbodsdag uit, verzamelt de oudsten, en alle inwoners dezes lands, ten huize des HEEREN, uws Gods, en roept tot den HEERE.
- 15 Ach, die dag! want de dag des HEEREN is nabij, en zal als een verwoesting komen van den Almachtige.

Het is volstrekt hetzelfde idee. Ook in Zacharia vinden we dat terug. In Zacharia 12 wordt gesproken dat de Heer de geest der genade zal uitstorten over de inwoners van Jeruzalem. Er staat dat zij Hem dan zullen zien en zullen rouwklagen als over een eniggeborene. Bekering gaat altijd gepaard met rouw of berouw over het verleden, in het bijzonder het zondige, ongelovige verleden. Er zal echter een eind aan komen. Deze bedroefden, bekeerden, rouwbedrijvenden zouden verzameld worden. "Zij zijn uit u", dat wil zeggen, uit de Israëlieten. Sommigen zijn niet uit ons, maar dan denk ik weer aan 1 Johannes, want daar gaat het om dezelfde gedachtegang in verband met de Gemeente "Zij zijn uit ons uitgegaan, maar zij waren uit ons niet". (1 Johannes 2 : 19) Van deze bedroefden wordt gezegd dat ze er wel bij horen. Er staat dat "de schimping een last op haar is". Die schimping hangt samen met wat het volgende vers zegt. De druk die in de loop der eeuwen op Israël heeft gelegen, waarbij Israël vervolgd geworden is, die zal door de Heer worden weggedaan. De druk van dit volk, dat reden genoeg heeft om beschaamd te zijn, om rouw

te bedrijven, om zich bedrukt te voelen. Van dit volk wordt gezegd dat die last zal worden weggenomen en zij geplaatst zullen worden in de vrijheid van het Nieuwe Verbond. Zo is het met ons eigenlijk ook gebeurd. Ik mag aannemen dat wij ook onder de druk van onze zonde, onze last, onze schuld en onze schaamte geleefd hebben. Als het goed is, is dat echter van ons weggenomen, opdat wij in vrijheid de Heer zouden dienen onder dit Nieuwe Verbond en Zijn dienstknechten en priesters zouden zijn.

Zefanja 3:19

19 Ziet, Ik zal te dien tijde al uw verdrukkers verdoen; en Ik zal de hinkenden behoeden, en de uitgestotenen verzamelen; en Ik zal ze stellen tot een lof, en tot een naam, in het ganse land, waar zij beschaamd zijn geweest.

Degenen die de last brengen, zullen weggedaan worden. De Heer zal namelijk de vijanden van Israël oordelen. Er zijn talloze psalmen die daarover schrijven. Hetzelfde Israël dat vervolgd werd onder de volkeren der aarde, zal verzameld en daarna tot lof en eer gesteld worden over heel de wereld. Datzelfde volk, dat door alle volkeren vervolgd werd, zal Gods volk genaamd worden; een volk van koningen en priesters en het zal het meest eervolle volk zijn onder alle volkeren.

Zefanja 3:20

20 Te dien tijd zal Ik ulieden herwaarts brengen, ten tijde namelijk, als Ik u verzamelen zal; zekerlijk Ik zal ulieden zetten tot een naam en tot een lof, onder alle volken der aarde, als Ik uw gevangenis voor uw ogen wend zal, zegt de HEERE.

Israël zou niet alleen verzameld, maar ook hier gebracht worden. Sommigen ontgaat dat verschil, maar als er geen verschil was, zou het niet zo gezegd hoeven worden. Strikt genomen zou de verzameling niet plaatsvinden in het land, maar buiten het land. Israël zou namelijk verzameld worden in het buitenland, in de woestijn. Vandaaruit zou het niet verzameld, maar gebracht of geleid worden naar Israël en in het bijzonder naar Jeruzalem. De verzameling van Israël is dus niet in Kanaän, maar in Petra. Het zal tezamen gezet worden als schapen van Bozra, in de schaapskooi, in Petra. Er is een duidelijke parallel met de oudtestamentische geschiedenis. De gedachte is namelijk, dat bij het aanbreken van het Oude Verbond Israël verzameld werd uit Egypte, een beeld van de wereld. Het werd verzameld in de woestijn, rondom de berg Sinäi, en

vandaar zou het gebracht worden naar het beloofde land. Dezelfde lijn zal ook gevolgd worden bij de wederkomst van Christus. Israël zal eveneens in de woestijn verzameld en vandaar gebracht worden naar het land. Voor zover die verzameling vele jaren in beslag neemt, denk ik, is dat geen probleem. Het verzamelpunt is in Petra en van daaruit is er min of meer een vaste route (van 100 km) naar Jeruzalem. In dit vers staat dat de Heer te dien tijd hen hierheen zal brengen. Dat is de tijd wanneer Hij hen zal verzamelen. Dat betekent dus dat het over twee verschillende zaken gaat. De Heer zal hen hier brengen, ten tijde dat Hij hen verzamelen zal. Als het hetzelfde zou zijn, is dit onzin. Men zou eerst verzameld worden in de woestijn en vandaaruit naar Jeruzalem gebracht worden.

"Een naam" wil zeggen: reputatie, roem, faam, eer. "Gevangenis" heeft de betekenis van "ballingschappen". De Heer zou Israël terugverzamen uit alle volkeren en hen brengen in het land. Deze uitspraken handelen in het bijzonder over het feit dat Israël gesteld zal worden tot lof, tot naam over heel de wereld. Het is in tegenstelling tot de situatie, zoals die de eeuwen door bestaan heeft. De Naam des Heeren werd namelijk gelasterd door een ongelovig volk, dat wel degelijk bij de Naam van Jehovah genoemd werd. Israël was immers het volk van Jehovah, of andersom, Jehovah was nu eenmaal de God van Israël. Vanwege de ongehoorzaamheid van Israël werd de Naam des Heeren de ganse dag gelasterd (Romeinen). Dat was dus een negatief effect.

In de toekomst zal dat precies andersom zijn. De Naam des Heeren zal dan namelijk grootgemaakt worden door Israël. Daarom is Israël het volk dat zal delen in de heerlijkheid van Christus, straks in de openbaring van Zijn Koninkrijk. Het is immers dat volk van koningen en priesters waardoor de heerlijkheid des Heeren openbaar gemaakt zal worden aan de volkeren. Ik hoop dat u merkt dat precies dezelfde woorden van toepassing zijn op de Gemeente. Wij, als Gemeente, zijn in onze dagen dat priesterlijk volk waardoor het Woord Gods bekendgemaakt zou worden, aan de ongelovigen in elk geval. Dat is nu eenmaal de taak van het priesterlijk volk. Ook de Gemeente deelt nu, en straks in de toekomst, in de heerlijkheid van Christus. Niet op aarde, maar specifiek in de hemel. Dat geeft meteen ruimte aan de bijzondere positie van Israël in de nabije toekomst. De Gemeente wordt vandaag verzameld uit alle volken, bijeengezet en gebouwd tot één geestelijke tempel, ter ere van de Naam des Heeren, waarbij de Heer in het midden van die tempel woont. Dezelfde strekking is ook van toepassing op Israël. Israël zal in de toekomst verzameld worden uit alle volkeren en de Heer zal in hun midden wonen. Dat betekent niet noodzakelijk dat ze ook naar Kanaän gebracht worden. Ook wij worden verzameld in onze dagen en wij gaan ook niet

naar Kanaän. Het idee is dat wij aan elkaar verbonden worden als levend organisme, als volk, waar wij ons ter wereld ook bevinden. Dat is nu met ons en straks met Israël ook zo.

In de toekomst zal God Zich uit de heidenen een volk verzamelen voor Zijn Naam. Dat doet Hij nu ook, alleen in onze dagen is het de Gemeente en in de toekomst zal dat Israël zijn. Er komt dan een einde aan de vele eeuwen van een tegensprekend volk. In de toekomst zal dat Woord des Heeren, de "reine spraak", tot Israël komen, en Israël zal het niet langer tegenspreken, maar vóór-spreken. Het zal namelijk het Woord van God bekendmaken onder de volkeren. Het is niet zomaar een kwestie van het evangelie gepredikt krijgen en tot geloof komen. De teneur van deze profetie is dat Israël weliswaar tot geloof zal komen door de prediking van het Woord van God, maar dat het slechts zal gaan om een overblijfsel, eenvoudig omdat de meerderheid weigert te geloven. Op die grond zal de meerderheid dan ook omkomen in deze dagen van de "dag des HEEREN, de dag der wrake Gods, de dag van de toorn des Heeren, de dag der duisternis en der donkerheid, een dag der wolk en der dikke donkerheid, der verbolgenheid, der benauwdheid en des angstes, der woestheid en verwoesting en des angstes". Het mag dan een goede afloop hebben, dat neemt niet weg dat we ook deze woorden van zegeningen aan het eind van de profetie zouden zien in relatie tot het voorafgaande. Het is toch een droevige zaak dat eerst al deze oordelen moeten gebeuren voordat de mens, en in het bijzonder Israël, geneigd is om zich te onderwerpen aan die God, Die gesproken heeft. Die God, Die ook in het verleden Zijn zegeningen aan Israël gegeven heeft.

Om één of andere reden hebben de zijnen Hem niet aangenomen en heeft de wereld Hem niet willen kennen. Niettemin zouden wij ons verblijden dat Israël ooit alsnog geplaatst zal worden in die positie van koninklijk priesterdom. Toch zouden we ons door de profetieën die spreken van zegen, niet de ogen laten verblinden voor het overgrote deel van de profetieën, die immers spreken over het grote oordeel dat nog zal komen over Israël, om dat volk tot bekering te brengen. Dezelfde oordelen, en misschien nog wel zwaarder, zullen overigens ook komen over de heidenen. Als we in de Bijbel lezen wat er nog over de heidense volkeren zal komen in de dagen na de 70-ste week en voorafgaand aan de duizend jaar, dan ben ik blij dat ik in die dagen niet in het vlees op aarde hoef te leven. God zou zijn zegeningen geven, maar voordat de mens die hemelse zegeningen wil ontvangen, gaat hij eerst door een hel. Zo staat het aangekondigd en zo zal het binnen afzienbare tijd gebeuren!

Amen

